

Regionale rekeningen

Regionale verdeling van de Belgische
in- en uitvoer van goederen en
diensten 1995-2013

Inhoud van de publicatie

Deze publicatie bevat gegevens betreffende de verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten per bedrijfstak voor het Rijk, de gewesten, de provincies en de arrondissementen over de periode 1995-2013. Cijfermateriaal voor de Duitstalige Gemeenschap is opgenomen in afzonderlijke tabellen. Deze resultaten kwamen tot stand via een samenwerking tussen de NBB, het Brussels Hoofdstedelijk, Vlaams en Waals Gewest.

Wat het Rijk betreft, stemmen de resultaten overeen met de september 2015-ramingen uit de INR-publicatie "Nationale Rekeningen, Deel 2: Gedetailleerde rekeningen en tabellen 2014".

De regionale verdeling van de in- en uitvoer maakt geen deel uit van de Europese statistische verplichtingen, maar is wel gebaseerd op de methodes, definities en nomenclaturen volgens het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 2010) zoals opgenomen in de EG-verordening nr. 549/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 21 mei 2013.

De publicatie bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat een beknopte bespreking van de resultaten en de beschrijving van de methodologische wijzigingen die werden doorgevoerd en hun impact. Het tweede deel presenteert een aantal statistische tabellen. Meer gedetailleerde tabellen voor de periode 1995-2013 volgens de NACE 2008-nomenclatuur bevinden zich op de [website van de NBB](#).

Alle berekeningen werden afgesloten op 29 juni 2016.

© Nationale Bank van België, Brussel in samenwerking met de drie gewesten

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits bronvermelding.

ISSN 1780-437X (online)

Woord vooraf

De drie Gewesten en de Nationale Bank van België (NBB) startten in 2009 een gezamenlijk project om meer macro-economische statistieken met een regionale dimensie te ontwikkelen.

Naast de regionale rekeningen, die gepubliceerd worden door het Instituut voor Nationale Rekeningen, werd verder vooruitgang geboekt in het vlak van de regionale macro-economische bestedingen.

De vorig jaar gepubliceerde regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten voor de periode 1995-2012 volgens de ESR 2010-methodologie werd aangepast aan de in de september 2015-versie van de nationale rekeningen aangebrachte wijzigingen. Hierdoor veranderden de cijfers vanaf het jaar 1995.

Daarnaast werd de reeks aangevuld met het jaar 2013. Dit alles is het resultaat van de succesvolle samenwerking tussen de Bank en de Gewesten.

Er dient op gewezen dat de stromen tussen de gewesten niet konden worden opgemaakt. Daardoor is het niet mogelijk om te komen tot gewestelijke of sub-regionale handelsbalansen.

Het aantal opgenomen tabellen is beperkt. Alle gedetailleerde resultaten worden evenwel ter beschikking gesteld via de online gegevensbank NBB.Stat.

De Gouverneur
van de Nationale Bank van België

Jan Smets

Brussel, juli 2016

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Commentaar	7
1. Globale resultaten goederen en diensten, 1995-2013	8
1.1 Invoer van goederen en diensten per gewest	8
1.2 Uitvoer van goederen en diensten per gewest	9
1.3 Netto-uitvoer van goederen en diensten per gewest	11
1.4 Aandeel van respectievelijk goederen en diensten in de totale in- en uitvoer per gewest	12
2. Regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen	13
2.1 Globale ontwikkelingen, 1995-2013	13
2.2 In- en uitvoer van goederen per gewest en A38-bedrijfstak	15
3. Regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van diensten	17
3.1 Globale ontwikkelingen, 1995-2013	17
3.2 In- en uitvoer van diensten per A38-bedrijfstak en per gewest	20
4. Methodologische wijzigingen ten opzichte van vorige publicatie	21
4.1 Nace-harmonisatie	21
4.2 Aanpassing gas en elektriciteit	22
4.3 Aanpassing R&D	22
4.4 Fiscaal vertegenwoordigers	23
4.5 Correcties ESR 2010	23
4.6 Andere correcties	23
5. Impact van de wijzigingen op de regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten	24
5.1 Invoer van goederen	24
5.2 Uitvoer van goederen	26
5.3 Invoer van diensten	28
5.4 Uitvoer van diensten	30

Tabellen	33
1. Globale resultaten	
1.1 Invoer van goederen	36
1.2 Uitvoer van goederen	37
1.3 Netto-uitvoer van goederen	38
1.4 Invoer van diensten	39
1.5 Uitvoer van diensten	40
1.6 Netto-uitvoer van diensten	41
1.7 Invoer van goederen en diensten	42
1.8 Uitvoer van goederen en diensten	43
1.9 Netto-uitvoer van goederen en diensten	44
2. Resultaten van goederen per gewest (NUTS 1) en bedrijfstak	45
2.1 Invoer van goederen per gewest (NUTS 1) en A64-bedrijfstak	46
2.1.1 Brussels Hoofdstedelijk Gewest	46
2.1.2 Vlaams Gewest	48
2.1.3 Waals Gewest	50
2.1.4 Het Rijk	52
2.2 Uitvoer van goederen per gewest (NUTS 1) en A64-bedrijfstak	54
2.2.1 Brussels Hoofdstedelijk Gewest	54
2.2.2 Vlaams Gewest	56
2.2.3 Waals Gewest	58
2.2.4 Het Rijk	60
2.3 Invoer van diensten per gewest (NUTS 1) en A21-bedrijfstak	62
2.3.1 Brussels Hoofdstedelijk Gewest	62
2.3.2 Vlaams Gewest	63
2.3.3 Waals Gewest	64
2.3.4 Het Rijk	65
2.4 Uitvoer van diensten per gewest (NUTS 1) en A21-bedrijfstak	66
2.4.1 Brussels Hoofdstedelijk Gewest	66
2.4.2 Vlaams Gewest	67
2.4.3 Waals Gewest	68
2.4.4 Het Rijk	69
3. Resultaten voor de Duitstalige Gemeenschap	
3.1 Globale resultaten	72
3.2 Resultaten per bedrijfstak	73
3.2.1 Invoer van goederen	73
3.2.2 Uitvoer van goederen	75
3.2.3 Invoer van diensten	77
3.2.4 Uitvoer van diensten	78
Algemene opmerkingen	79
Conventionele tekens	81
Lijst van afkortingen	83

Commentaar

De vorig jaar gepubliceerde regionale verdeling van de **Belgische** in- en uitvoer van goederen en diensten voor de periode 1995-2012 was de eerste die werd aangepast volgens de voorschriften van het ESR 2010 – de nieuwe Europese standaard voor de opmaak van nationale en regionale rekeningen, in voege sedert september 2014.

In de huidige versie werden opnieuw een aantal methodologische wijzigingen doorgevoerd en werd het jaar 2013 aan de reeks toegevoegd.

Die regionale cijfers maken geen deel uit van de Europese statistische verplichtingen. De regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten gebeurt echter wel op basis van de op Europees niveau vastgelegde methodologische principes gehanteerd bij de overige variabelen per bedrijfstak die in het kader van de regionale rekeningen uitgesplitst worden per gewest, provincie en arrondissement op basis van de werkplaats (beloning van werknemers, bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen, bruto investeringen in vaste activa, aantal werkzame personen). De resultaten die voortvloeien uit de regionale verdeling van de internationale in- en uitvoer zijn dan ook coherent en vergelijkbaar met de overige aggregaten uit de regionale rekeningen.

De cijfers voor het Rijk zijn coherent met die uit de nationale rekeningen gepubliceerd eind september 2015 op NBB.stat en opgesteld volgens de principes van het ESR 2010.

Door onvoldoende detail in de basisgegevens, kon een regionale verdeling van de in- en uitvoer van diensten voor de jaren 2006 en 2007 niet geraamd worden.

De in- en uitvoer van goederen en diensten wordt regionaal verdeeld volgens het arrondissement waar de in- of uitvoerder, eigenaar van het goed, gevestigd is en toegekend aan de bedrijfstak waartoe de in- of uitvoerder behoort. Wanneer een aangever vestigingen heeft in meerdere arrondissementen, wordt zijn in- of uitvoer uitgesplitst over de verschillende arrondissementen op basis van het aantal jobs per vestiging.

In bepaalde gevallen is de individuele in- of uitvoerder niet gekend en wordt de in- en uitvoer van goederen verdeeld volgens een indicator, die direct gelinkt is met het te verdelen item. Zo wordt, bijvoorbeeld, de invoer (resp. uitvoer) van goederen door fiscale vertegenwoordigers toegekend aan zijn klanten (resp. leveranciers). Een ander voorbeeld betreft de uitvoer van privé- en zakenreisverkeer, dat voor een deel regionaal verdeeld wordt op basis van de overnachtingenstatistiek van ADS.

Andere elementen werden bij gebrek aan detailinformatie niet meegenomen in de regionale verdeelsleutel en dus verdeeld zoals de gekende in- en uitvoer. De extrapolaties die per dienstenrubriek gebeuren in het kader van de raming van de nationale in- en uitvoer van diensten, bijvoorbeeld, worden verdeeld zoals de gekende in- en uitvoer per dienstenrubriek.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de methodologie voor de regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten, wordt verwezen naar de methodologische nota die geraadpleegd kan worden op de website van de NBB¹.

¹ Cf. "Regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten", Methodologische nota, versie juli 2016

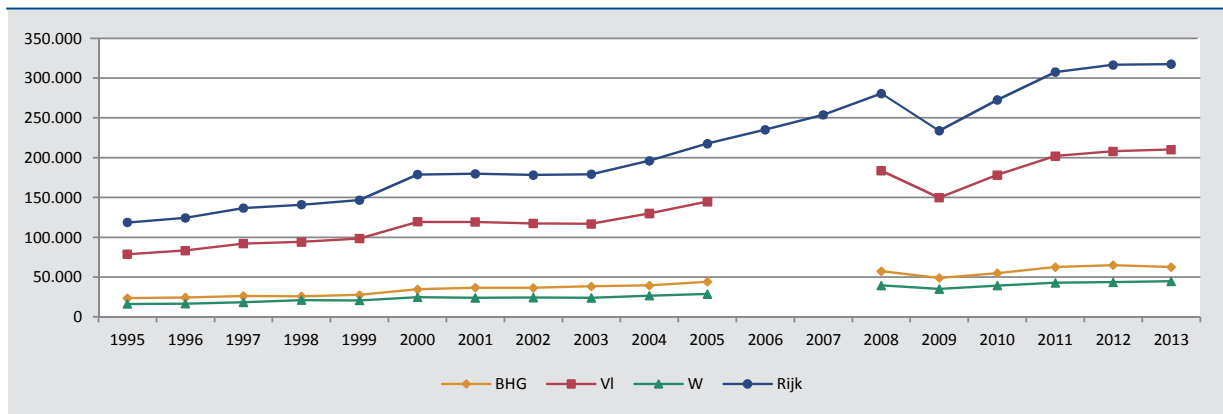
1. Globale resultaten goederen en diensten, 1995-2013

1.1 Invoer van goederen en diensten per gewest

Op het niveau van het Rijk is de totale invoer van goederen en diensten tussen 1995 en 2013 geëvolueerd van 118,5 naar 317,6 miljard euro. Tussen 18,3 en 21,4 % van de totale invoer werd toegekend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De totale Brusselse invoer nam toe van 23,5 miljard euro in 1995 naar 62,7 miljard euro in 2013 (+166,6 %). Van de totale invoer van goederen en diensten werd in de periode 1995-2013 tussen 64,1 en 67,3 % toegekend aan het Vlaams Gewest. Tussen 1995 en 2013 steeg de Vlaamse invoer van 78,7 tot 210,2 miljard euro (+166,9 %). Tussen 13,2 en 15,0 % van de totale invoer van goederen en diensten was bestemd voor het Waals Gewest. De Waalse invoer evolueerde van 16,3 miljard euro in 1995 naar 44,8 miljard euro in 2013 (+174,8 %).

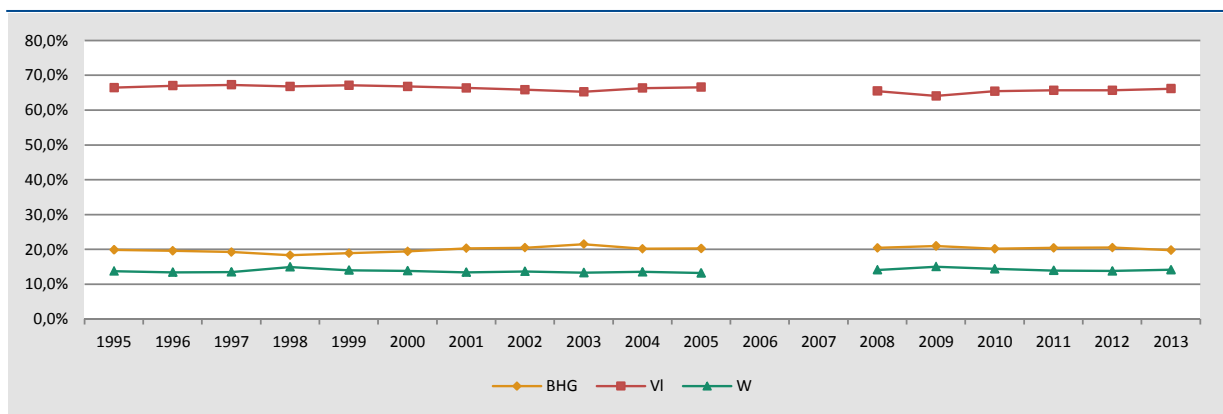
Op het niveau van het rijk was er in 2013 een lichte stijging van de invoer van goederen en diensten. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan Wallonië (2,7%) en Vlaanderen (1,1%). In Brussel daalde de invoer met 3,5%.

GRAFIEK 1 INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013
(Miljoenen euro's)

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

GRAFIEK 2 INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013
(Rijk=100%)

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 1

INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

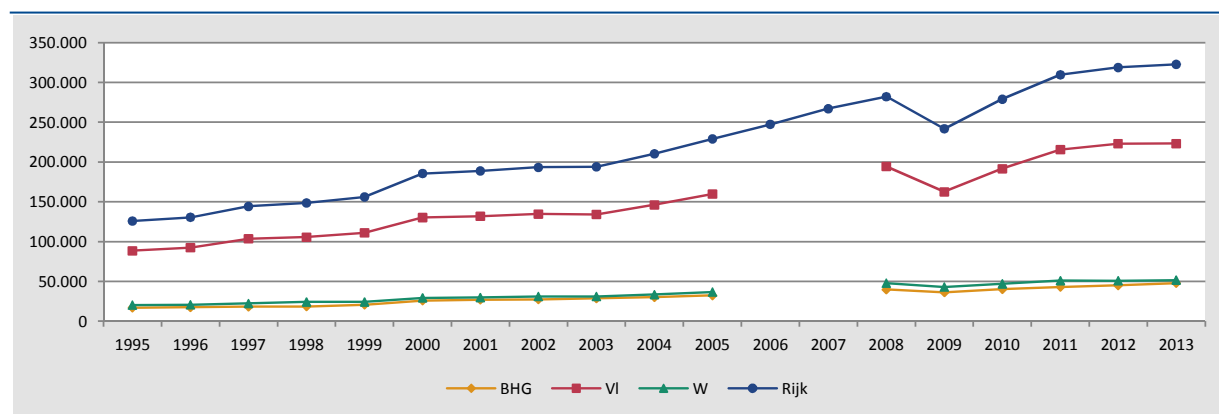
Jaar	Mln. euro				Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	23 504,5	78 745,4	16 305,3	118 555,2	-	-	-	-
1996	24 404,2	83 366,7	16 648,5	124 419,4	3,8%	5,9%	2,1%	4,9%
1997	26 286,7	91 904,3	18 452,0	136 643,0	7,7%	10,2%	10,8%	9,8%
1998	25 746,7	94 102,8	21 048,3	140 897,8	-2,1%	2,4%	14,1%	3,1%
1999	27 692,9	98 535,5	20 548,1	146 776,5	7,6%	4,7%	-2,4%	4,2%
2000	34 667,2	119 355,4	24 722,1	178 744,7	25,2%	21,1%	20,3%	21,8%
2001	36 477,8	119 315,9	24 076,0	179 869,7	5,2%	0,0%	-2,6%	0,6%
2002	36 462,2	117 438,8	24 369,3	178 270,3	0,0%	-1,6%	1,2%	-0,9%
2003	38 432,4	116 880,4	23 862,6	179 175,4	5,4%	-0,5%	-2,1%	0,5%
2004	39 570,0	130 067,2	26 519,9	196 157,1	3,0%	11,3%	11,1%	9,5%
2005	44 060,9	144 786,8	28 737,4	217 585,1	11,3%	11,3%	8,4%	10,9%
2006				235 140,4				8,1%
2007				253 959,3				8,0%
2008	57 278,5	183 638,8	39 545,6	280 462,9				10,4%
2009	48 972,8	149 782,7	35 091,7	233 847,2	-14,5%	-18,4%	-11,3%	-16,6%
2010	54 942,8	178 283,7	39 327,3	272 553,8	12,2%	19,0%	12,1%	16,6%
2011	62 756,9	201 962,9	42 804,0	307 523,8	14,2%	13,3%	8,8%	12,8%
2012	64 954,6	207 961,8	43 629,1	316 545,5	3,5%	3,0%	1,9%	2,9%
2013	62 671,2	210 154,1	44 802,0	317 627,3	-3,5%	1,1%	2,7%	0,3%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

1.2 Uitvoer van goederen en diensten per gewest

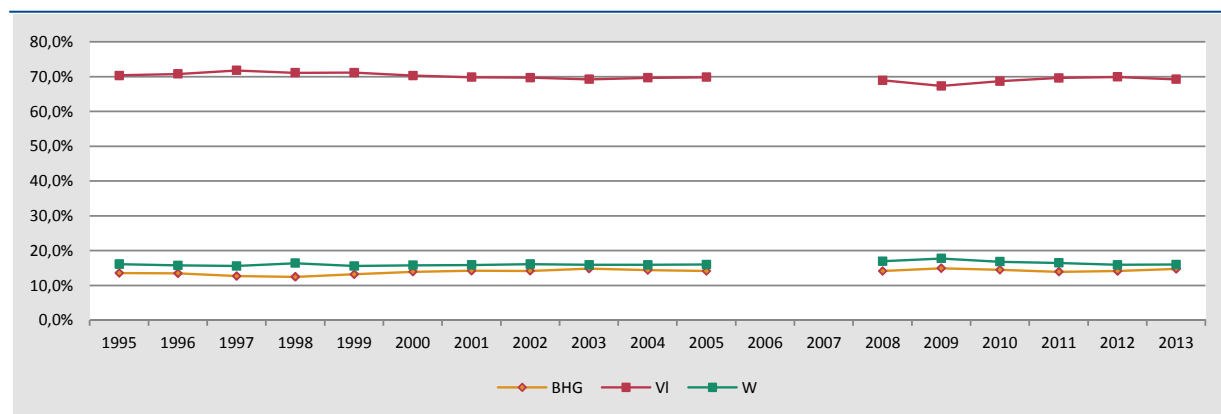
De uitvoer van goederen en diensten van het Rijk nam in de periode 1995-2013 toe van 125,9 naar 322,6 miljard euro. Daarvan was tussen 12,5 en 14,9 % afkomstig uit Brussel. De totale Brusselse uitvoer nam tussen 1995 en 2013 toe van 17,0 naar 47,7 miljard euro (+180,1 %). Tussen 67,3 en 71,7 % van de totale uitvoer kwam uit Vlaanderen. De Vlaamse uitvoer steeg van 88,6 miljard euro in 1995 naar 223,2 miljard euro in 2013 (+152,1 %). De Waalse uitvoer vertegenwoordigde tussen 15,6 en 17,7% van de totale uitvoer van goederen en diensten. De uitvoer nam er toe van 20,3 naar 51,7 miljard euro tussen 1995 en 2012 (+154,8 %).

GRAFIEK 3 UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013
(Miljoenen euro's)

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

GRAFIEK 4 UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013
(Rijk=100%)

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 2 UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Min. euro				Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	17 039,2	88 563,4	20 282,1	125 884,7	-	-	-	-
1996	17 631,6	92 310,0	20 579,8	130 521,4	3,5%	4,2%	1,5%	3,7%
1997	18 335,0	103 570,7	22 481,5	144 387,2	4,0%	12,2%	9,2%	10,6%
1998	18 549,0	105 708,3	24 402,6	148 659,9	1,2%	2,1%	8,5%	3,0%
1999	20 674,7	111 023,9	24 358,6	156 057,2	11,5%	5,0%	-0,2%	5,0%
2000	25 814,1	130 415,5	29 322,6	185 552,2	24,9%	17,5%	20,4%	18,9%
2001	26 902,1	131 836,1	30 025,9	188 764,1	4,2%	1,1%	2,4%	1,7%
2002	27 455,4	134 794,9	31 160,9	193 411,2	2,1%	2,2%	3,8%	2,5%
2003	28 835,0	134 108,1	30 934,4	193 877,5	5,0%	-0,5%	-0,7%	0,2%
2004	30 226,9	146 427,8	33 548,1	210 202,8	4,8%	9,2%	8,4%	8,4%
2005	32 394,7	159 908,8	36 701,0	229 004,5	7,2%	9,2%	9,4%	8,9%
2006				247 319,6				8,0%
2007				267 120,6				8,0%
2008	39 889,6	194 459,5	47 827,2	282 176,3				5,6%
2009	36 121,4	162 766,0	42 852,1	241 739,5	-9,4%	-16,3%	-10,4%	-14,3%
2010	40 442,2	191 684,9	46 986,6	279 113,7	12,0%	17,8%	9,6%	15,5%
2011	43 123,3	215 366,2	50 995,9	309 485,4	6,6%	12,4%	8,5%	10,9%
2012	45 051,9	223 006,6	50 876,7	318 935,2	4,5%	3,5%	-0,2%	3,1%
2013	47 725,5	223 230,1	51 672,4	322 628,0	5,9%	0,1%	1,6%	1,2%

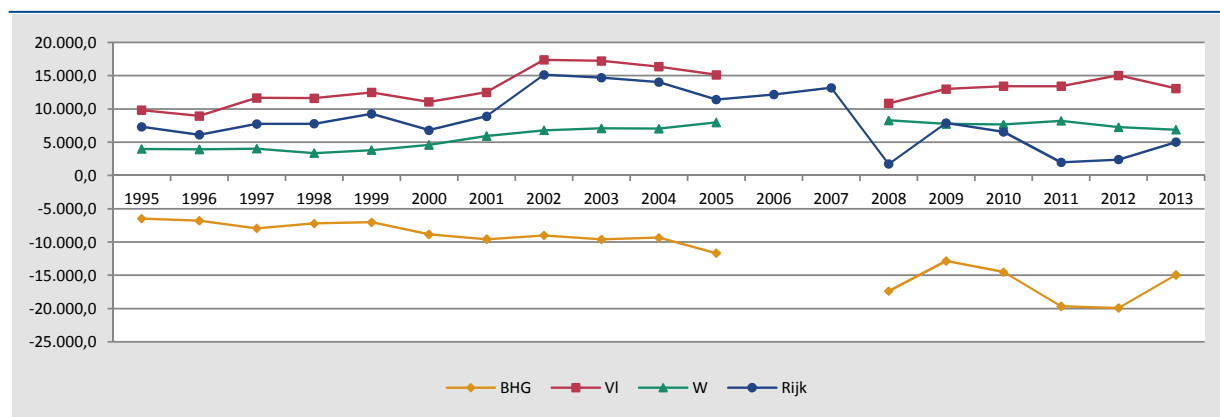
Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

Op het niveau van het rijk was er in 2013 voor de uitvoer van goederen en diensten een groei van 1,2%. Er was vooral een sterke groei in Brussel (5,9 %) en in mindere mate in Wallonië (1,6 %). In Vlaanderen nam de uitvoer toe met 0,1 %.

1.3 Netto-uitvoer van goederen en diensten per gewest

De netto-uitvoer van goederen en diensten bleef op het niveau van het Rijk in alle jaren van de periode 1995-2013 positief. Het niveau ervan lag vanaf 2008 echter beduidend lager. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd in alle jaren een negatieve netto-uitvoer opgetekend, terwijl die in het Vlaams en Waals Gewest in alle jaren positief was. De economisch moeilijkere jaren vanaf 2008 manifesteerden zich in Brussel in een nog meer uitgesproken negatief saldo en in Vlaanderen in een lager positief saldo. In Wallonië bleef de netto-uitvoer op het niveau van de voorgaande jaren.

GRAFIEK 5 NETTO-UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN, 1995-2013
(Miljoenen euro's)

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 3 NETTO-UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	-6 465,3	9 818,0	3 976,8	7 329,5	-	-	-	-
1996	-6 772,6	8 943,3	3 931,3	6 102,0	4,8%	-8,9%	-1,1%	-16,7%
1997	-7 951,7	11 666,4	4 029,5	7 744,2	17,4%	30,4%	2,5%	26,9%
1998	-7 197,7	11 605,5	3 354,3	7 762,1	-9,5%	-0,5%	-16,8%	0,2%
1999	-7 018,2	12 488,4	3 810,5	9 280,7	-2,5%	7,6%	13,6%	19,6%
2000	-8 853,1	11 060,1	4 600,5	6 807,5	26,1%	-11,4%	20,7%	-26,6%
2001	-9 575,7	12 520,2	5 949,9	8 894,4	8,2%	13,2%	29,3%	30,7%
2002	-9 006,8	17 356,1	6 791,6	15 140,9	-5,9%	38,6%	14,1%	70,2%
2003	-9 597,4	17 227,7	7 071,8	14 702,1	6,6%	-0,7%	4,1%	-2,9%
2004	-9 343,1	16 360,6	7 028,2	14 045,7	-2,6%	-5,0%	-0,6%	-4,5%
2005	-11 666,2	15 122,0	7 963,6	11 419,4	24,9%	-7,6%	13,3%	-18,7%
2006				12 179,2				6,7%
2007				13 161,3				8,1%
2008	-17 388,9	10 820,7	8 281,6	1 713,4				-87,0%
2009	-12 851,4	12 983,3	7 760,4	7 892,3	-26,1%	20,0%	-6,3%	360,6%
2010	-14 500,6	13 401,2	7 659,3	6 559,9	12,8%	3,2%	-1,3%	-16,9%
2011	-19 633,6	13 403,3	8 191,9	1 961,6	35,4%	0,0%	7,0%	-70,1%
2012	-19 902,7	15 044,8	7 247,6	2 389,7	1,4%	12,2%	-11,5%	21,8%
2013	-14 945,7	13 076,0	6 870,4	5 000,7	-24,9%	-13,1%	-5,2%	109,3%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

In 2013 was er, op het niveau van het Rijk, wel een herstel van de netto-uitvoer. Dit herstel was volledig aan Brussel toe te schrijven, waar het negatieve saldo met bijna een kwart verminderde. In Vlaanderen (-13,1 %) en Wallonië (-5,2 %) lag het positief saldo lager dan in 2012.

Er zij nogmaals opgemerkt dat de stromen tussen de gewesten niet opgenomen zijn in deze cijfers.

1.4 Aandeel van respectievelijk goederen en diensten in de totale in- en uitvoer per gewest

Ten opzichte van de totale in- en uitvoer heeft de in- en uitvoer van diensten een beperkter belang dan de in- en uitvoer van goederen. In de periode 1995-2013 had, op het niveau van het Rijk, tussen 19,5 en 24,8 % van de totale invoer en tussen 20,2 en 27,3 % van de totale uitvoer betrekking op diensten, terwijl meer dan 75 % van de invoer en meer dan 72 % van de uitvoer sloeg op goederen. Tussen 1995 en 2013 werd globaal gezien het belang van de diensten in de totale in- en uitvoer groter.

In 2013 had op het niveau van het rijk 24,5% van de invoer betrekking op diensten en 75,5 % op de invoer van goederen. Voor de uitvoer was het aandeel van de diensten met 26,5%, tegenover 73,5% voor de goederen, iets groter.

Het belang van de in- en uitvoer van enerzijds goederen en anderzijds diensten in de totale in- en uitvoer is sterk verschillend per gewest.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest had in de periode 1995-2013 tussen 67 en 75 % van de invoer betrekking op goederen en tussen 25 en 33 % had diensten tot voorwerp. Langs de uitvoerzijde waren de diensten belangrijker. Tussen 51 en 61 % van de totale uitvoer betrof goederen, tussen 39 en 49 % betrof diensten.

In Vlaanderen sloeg tussen 77 en 83 % van de totale invoer op goederen en tussen 17 en 23 % op diensten. Langs uitvoerzijde lag het belang van de goederen tussen 1995 en 2013 tussen 76 en 83 % en het belang van de diensten tussen 17 en 24 %. De verhoudingen waren dus tamelijk gelijklopend.

In Wallonië had tussen 72 en 80 % van de invoer betrekking op goederen en tussen 20 en 28% op diensten. Langs de uitvoerzijde bedroeg het belang van de goederen tussen 72 en 84% en het belang van de diensten tussen 16 en 27 %.

In 2013 had in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 67,1 % betrekking op de invoer van goederen en 52,7% op de uitvoer van goederen. In Vlaanderen hadden respectievelijk 78,6% en 78,2% betrekking op de in- en uitvoer van goederen. In Wallonië was het aandeel van de in- en uitvoer van goederen respectievelijk 72,4 en 72,3%. In Brussel en Wallonië daalde het aandeel van de goederen in de totale in- en uitvoer in 2013 t.o.v. de periode ervoor. In Vlaanderen was dit ook het geval langs invoerzijde, maar langs uitvoerzijde nam het aandeel van de goederen lichtjes toe.

TABEL 4 INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN, 1995-2013¹

INVOER	Gemiddelde 1995-2002				Gemiddelde 2003-2007				Gemiddelde 2008-2012				2013			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
<i>Rekenkundig gemiddelde van het aandeel per gewest in de totale invoer (Rijk = 100 %)</i>																
goederen	17,9%	68,6%	13,5%	100,0%	18,4%	68,2%	13,3%	100,0%	18,7%	67,2%	14,1%	100,0%	17,5%	68,9%	13,5%	100,0%
diensten	25,6%	59,4%	14,9%	100,0%	27,0%	58,5%	14,4%	100,0%	26,5%	58,8%	14,7%	100,0%	26,5%	57,7%	15,9%	100,0%
goederen + diensten	19,5%	66,7%	13,8%	100,0%	20,6%	66,0%	13,3%	100,0%	20,5%	65,3%	14,2%	100,0%	19,7%	66,2%	14,1%	100,0%
<i>Rekenkundig gemiddelde van het aandeel goederen of diensten in de totale invoer per gewest</i>																
goederen	72,4%	81,3%	77,4%	79,1%	72,7%	81,5%	77,5%	79,2%	69,8%	79,0%	75,9%	76,7%	67,1%	78,6%	72,4%	75,5%
diensten	27,6%	18,7%	22,6%	20,9%	27,3%	18,5%	22,5%	20,8%	30,2%	21,0%	24,1%	23,3%	32,9%	21,4%	27,6%	24,5%
goederen + diensten	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>Geometrisch gemiddelde van de jaarlijkse groeivoeten</i>																
<i>2013: groei t.o.v. 2012</i>																
goederen	6,1%	5,3%	5,3%	5,5%	5,7%	8,6%	9,2%	8,2%	5,7%	2,9%	2,6%	3,3%	-5,9%	1,3%	1,5%	0,0%
diensten	7,3%	8,4%	7,9%	8,0%	2,6%	1,3%	-0,5%	1,4%	5,4%	6,3%	9,3%	6,5%	1,7%	0,3%	6,1%	1,6%
goederen + diensten	6,5%	5,9%	5,9%	6,0%	6,5%	7,2%	5,6%	6,9%	3,2%	3,2%	2,5%	3,1%	-3,5%	1,1%	2,7%	0,3%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

¹ "diensten" en "goederen + diensten": excl. de jaren 2006, 2007 en 2008 waarvoor de basisgegevens en/of de groeicijfers ontbreken

TABEL 5 UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN, 1995-2013¹

UITVOER	Gemiddelde 1995-2002				Gemiddelde 2003-2007				Gemiddelde 2008-2012				2013			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
<i>Rekenkundig gemiddelde van het aandeel per gewest in de totale uitvoer (Rijk = 100 %)</i>																
goederen	10,0%	73,4%	16,6%	100,0%	10,7%	72,5%	16,8%	100,0%	10,3%	72,4%	17,2%	100,0%	10,6%	73,6%	15,8%	100,0%
diensten	26,5%	60,1%	13,4%	100,0%	27,9%	58,3%	13,8%	100,0%	25,5%	59,2%	15,2%	100,0%	26,4%	56,8%	16,7%	100,0%
goederen + diensten	13,5%	70,6%	15,9%	100,0%	14,5%	69,6%	16,0%	100,0%	14,3%	68,9%	16,8%	100,0%	14,8%	69,2%	16,0%	100,0%
<i>Rekenkundig gemiddelde van het aandeel goederen of diensten in de totale uitvoer per gewest</i>																
goederen	58,5%	82,1%	82,2%	78,9%	59,3%	82,3%	81,8%	78,9%	54,3%	77,9%	76,7%	74,3%	52,7%	78,2%	72,3%	73,5%
diensten	41,5%	17,9%	17,8%	21,1%	40,7%	17,7%	18,2%	21,1%	45,7%	22,1%	23,3%	25,7%	47,3%	21,8%	27,7%	26,5%
goederen + diensten	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
<i>Geometrisch gemiddelde van de jaarlijkse groeivoeten</i>																
													<i>2013: groei t.o.v. 2012</i>			
goederen	6,1%	6,1%	5,7%	6,0%	6,5%	6,8%	7,8%	6,9%	2,3%	2,5%	0,6%	2,1%	5,3%	0,5%	0,1%	0,9%
diensten	8,3%	6,6%	9,3%	7,4%	3,4%	4,5%	2,5%	3,9%	6,5%	5,4%	9,3%	6,3%	6,6%	-1,4%	5,6%	1,8%
goederen + diensten	7,1%	6,2%	6,3%	6,3%	5,7%	8,6%	9,2%	8,2%	3,1%	3,5%	1,6%	3,1%	5,9%	0,1%	1,6%	1,2%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

1 "diensten" en "goederen + diensten": excl. de jaren 2006, 2007 en 2008 waarvoor de basisgegevens en/of de groeicijfers ontbreken

2. Regionale verdeling van de belgische in- en uitvoer van goederen

In dit hoofdstuk worden eerst de globale resultaten gepresenteerd m.b.t. de regionale in- en uitvoer van goederen. Daarna wordt dieper ingegaan op de bedrijfstakken die belangrijk zijn bij de in- en uitvoer van goederen per gewest.

2.1 Globale ontwikkelingen, 1995-2013

De Belgische invoer van goederen is tussen 1995 en 2013 toegenomen van € 94,8 miljard naar € 239,7 miljard euro (+152,8 %). Daarvan ging tussen 66,1 en 69,6 % naar het Vlaams Gewest. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigde tussen 16,6 en 19,7 % van de totale invoer. Tussen 12,8 en 15,1 % werd ingevoerd door aangevers uit het Waals Gewest. Het aandeel van het Vlaams Gewest is in de periode 1995-2009 globaal gezien licht afgenomen ten voordele van vooral het Waals Gewest, maar vanaf 2010 nam het Vlaamse aandeel weer toe en daalde het aandeel van het Waalse Gewest. Het aandeel van Brussel bleef tussen 2008 en 2012 vrij stabiel.

In 2013 bleef de totale Belgische invoer van goederen net onder het niveau van 2012. In Vlaanderen en Wallonië was er een lichte toename merkbaar. In Brussel daalde de invoer van goederen en haar aandeel viel terug tot 17,5 %.

De uitvoer van goederen nam tussen 1995 en 2013 op het niveau van het Rijk toe van € 100,4 miljard naar € 237,1 miljard (+128,0 %). De verhoudingen tussen de gewesten liggen voor de uitvoer anders dan voor de invoer. Tussen 70,6 en 74,0 % van de uitvoer was afkomstig uit Vlaanderen, wat gemiddeld 4,7 %punt meer is dan bij de invoer. Daarna volgde Wallonië met een aandeel tussen 15,8 en 18,9 % (gemiddeld 3,2 %punt meer dan bij de invoer). Brussel had in alle jaren het laagste uitvoeraandeel (tussen 9,1 en 11,1 %), wat gemiddeld 7,9 %punt lager was dan haar invoeraandeel.

In 2013 nam de uitvoer van goederen in alle gewesten toe, maar dat was het meest uitgesproken in Brussel. Hierdoor nam het aandeel van Brussel toe tot 10,6 %. Het aandeel van Wallonië en Vlaanderen nam lichtjes af.

TABEL 6

INVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Rijk = 100%			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	16 912,5	65 266,8	12 641,5	94 820,8	17,8%	68,8%	13,3%	100,0%
1996	18 111,3	68 876,8	12 807,2	99 795,3	18,1%	69,0%	12,8%	100,0%
1997	19 668,7	75 598,3	14 504,9	109 771,9	17,9%	68,9%	13,2%	100,0%
1998	18 876,4	76 494,2	16 634,5	112 005,1	16,9%	68,3%	14,9%	100,0%
1999	19 833,2	79 649,2	16 004,4	115 486,8	17,2%	69,0%	13,9%	100,0%
2000	25 356,1	96 498,5	19 314,2	141 168,8	18,0%	68,4%	13,7%	100,0%
2001	25 568,9	95 526,2	18 409,0	139 504,1	18,3%	68,5%	13,2%	100,0%
2002	25 673,5	93 777,3	18 148,2	137 599,0	18,7%	68,2%	13,2%	100,0%
2003	27 487,2	93 748,5	18 164,6	139 400,3	19,7%	67,3%	13,0%	100,0%
2004	28 952,4	105 841,0	20 588,2	155 381,6	18,6%	68,1%	13,3%	100,0%
2005	32 404,4	120 211,2	22 617,3	175 232,9	18,5%	68,6%	12,9%	100,0%
2006	35 707,4	128 982,3	26 215,8	190 905,5	18,7%	67,6%	13,7%	100,0%
2007	33 874,8	141 764,9	28 157,3	203 797,0	16,6%	69,6%	13,8%	100,0%
2008	40 877,8	148 520,3	31 389,6	220 787,7	18,5%	67,3%	14,2%	100,0%
2009	32 911,1	116 280,5	26 597,5	175 789,1	18,7%	66,1%	15,1%	100,0%
2010	38 222,2	138 756,6	29 681,9	206 660,7	18,5%	67,1%	14,4%	100,0%
2011	45 189,0	161 558,0	32 437,0	239 184,0	18,9%	67,5%	13,6%	100,0%
2012	44 682,9	163 194,4	31 971,7	239 849,0	18,6%	68,0%	13,3%	100,0%
2013	42 052,1	165 248,3	32 435,6	239 736,0	17,5%	68,9%	13,5%	100,0%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 7

UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Rijk = 100%			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	10 239,0	73 237,2	16 938,3	100 414,5	10,2%	72,9%	16,9%	100,0%
1996	10 656,1	76 402,6	16 920,6	103 979,3	10,2%	73,5%	16,3%	100,0%
1997	10 812,7	85 653,1	18 789,1	115 254,9	9,4%	74,3%	16,3%	100,0%
1998	10 742,4	86 657,6	20 572,7	117 972,7	9,1%	73,5%	17,4%	100,0%
1999	12 118,7	91 110,1	19 769,1	122 997,9	9,9%	74,1%	16,1%	100,0%
2000	15 538,6	106 030,0	24 029,6	145 598,2	10,7%	72,8%	16,5%	100,0%
2001	14 919,9	106 636,4	24 292,5	145 848,8	10,2%	73,1%	16,7%	100,0%
2002	15 545,6	110 846,0	24 930,5	151 322,1	10,3%	73,3%	16,5%	100,0%
2003	16 823,8	110 008,0	25 292,2	152 124,0	11,1%	72,3%	16,6%	100,0%
2004	18 204,5	120 070,2	27 471,6	165 746,3	11,0%	72,4%	16,6%	100,0%
2005	19 232,6	132 612,0	29 987,7	181 832,3	10,6%	72,9%	16,5%	100,0%
2006	21 105,9	142 898,2	34 445,4	198 449,5	10,6%	72,0%	17,4%	100,0%
2007	21 279,9	153 915,3	36 289,7	211 484,9	10,1%	72,8%	17,2%	100,0%
2008	23 450,9	154 594,1	38 321,3	216 366,3	10,8%	71,5%	17,7%	100,0%
2009	18 534,9	123 981,2	33 146,3	175 662,4	10,6%	70,6%	18,9%	100,0%
2010	21 251,5	147 574,2	35 723,6	204 549,3	10,4%	72,1%	17,5%	100,0%
2011	23 993,4	170 446,2	39 037,0	233 476,6	10,3%	73,0%	16,7%	100,0%
2012	23 864,4	173 746,6	37 316,8	234 927,8	10,2%	74,0%	15,9%	100,0%
2013	25 134,7	174 653,2	37 355,3	237 143,2	10,6%	73,6%	15,8%	100,0%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

De netto-uitvoer van goederen was in het Brussels Gewest, in tegenstelling tot de andere twee gewesten, in alle beschouwde jaren sterk negatief. In het Vlaams en Waals Gewest was de netto-uitvoer steeds positief, maar in 2008 halveerde het saldo in Vlaanderen. Ook in Wallonië was er een gevoelige daling van de netto-uitvoer (-14,8 %) en het negatieve saldo in Brussel nam toe met 38,4 %. Dit leidde, voor de eerste maal sedert 1995, tot een negatief saldo op het niveau van het Rijk.

In de jaren daarna verbeterde het saldo in Vlaanderen, maar in 2013 was er een lichte terugval. In Wallonië nam het saldo, m.u.v. 2011, gestaag af. Het negatieve saldo in Brussel vertoonde de grootste schommelingen met een absoluut dieptepunt in 2011. In 2012 en 2013 werd het negatieve saldo er telkens opnieuw iets kleiner.

TABEL 8 NETTO-UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	-6 673,5	7 970,4	4 296,8	5 593,7	-	-	-	-
1996	-7 455,2	7 525,8	4 113,4	4 184,0	11,7%	-5,6%	-4,3%	-25,2%
1997	-8 856,0	10 054,8	4 284,2	5 483,0	18,8%	33,6%	4,2%	31,0%
1998	-8 134,0	10 163,4	3 938,2	5 967,6	-8,2%	1,1%	-8,1%	8,8%
1999	-7 714,5	11 460,9	3 764,7	7 511,1	-5,2%	12,8%	-4,4%	25,9%
2000	-9 817,5	9 531,5	4 715,4	4 429,4	27,3%	-16,8%	25,3%	-41,0%
2001	-10 649,0	11 110,2	5 883,5	6 344,7	8,5%	16,6%	24,8%	43,2%
2002	-10 127,9	17 068,7	6 782,3	13 723,1	-4,9%	53,6%	15,3%	116,3%
2003	-10 663,4	16 259,5	7 127,6	12 723,7	5,3%	-4,7%	5,1%	-7,3%
2004	-10 747,9	14 229,2	6 883,4	10 364,7	0,8%	-12,5%	-3,4%	-18,5%
2005	-13 171,8	12 400,8	7 370,4	6 599,4	22,6%	-12,8%	7,1%	-36,3%
2006	-14 601,5	13 915,9	8 229,6	7 544,0	10,9%	12,2%	11,7%	14,3%
2007	-12 594,9	12 150,4	8 132,4	7 687,9	-13,7%	-12,7%	-1,2%	1,9%
2008	-17 426,9	6 073,8	6 931,7	-4 421,4	38,4%	-50,0%	-14,8%	-157,5%
2009	-14 376,2	7 700,7	6 548,8	-126,7	-17,5%	26,8%	-5,5%	-97,1%
2010	-16 970,7	8 817,6	6 041,7	-2 111,4	18,0%	14,5%	-7,7%	1566,5%
2011	-21 195,6	8 888,2	6 600,0	-5 707,4	24,9%	0,8%	9,2%	170,3%
2012	-20 818,5	10 552,2	5 345,1	-4 921,2	-1,8%	18,7%	-19,0%	-13,8%
2013	-16 917,4	9 404,9	4 919,7	-2 592,8	-18,7%	-10,9%	-8,0%	-47,3%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

2.2 In- en uitvoer van goederen per gewest en A38-bedrijfstak

In de periode 1995-2013 waren het in de drie gewesten vooral de industriële en handelsbedrijfstakken die goederen in- en uitvoerden. Het belang ervan was echter wel verschillend per gewest en naargelang het om in- dan wel uitvoer ging. Bij de invoer van goederen was het belang van de handel veel groter dan bij de uitvoer van goederen en dit in elk van de gewesten.

Tussen 1995 en 2013 waren in de Brusselse industrie vooral de bedrijfstakken “vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten”, “vervaardiging van transportmiddelen” en in beperktere mate “vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten” belangrijk. Daarnaast had de tak “productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht” ook een belangrijk aandeel in zowel de in- als uitvoer.

TABEL 9 AANDEEL VAN DE INDUSTRIE EN DE HANDEL IN DE TOTALE IN- EN UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST, 1995-2013

Gewest	Industrie		Handel	
	Aandeel	Trend	Aandeel	Trend
Brussel				
- Invoer	24 à 42 %	schommelend	41 à 62 %	dalend
- Uitvoer	41 à 64 %	voornamelijk dalend, maar sedert 2010 terug stijgend	30 à 40 %	schommelend
Vlaanderen				
- Invoer	42 à 50 %	dalend	44 à 51 %	stijgend
- Uitvoer	59 à 70 %	dalend	26 à 36 %	stijgend
Wallonië				
- Invoer	49 à 56 %	schommelend	36 à 43 %	schommelend, sedert 2011 stijgend
- Uitvoer	75 à 81 %	schommelend, sedert 2011 dalend	14 à 22 %	schommelend, sedert 2010 stijgend

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

In Vlaanderen waren het binnen de industrie vooral de chemische nijverheid, de metaalverwerkende nijverheid, de “vervaardiging van transportmiddelen”, “vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten” en de voedingsnijverheid die belangrijk waren.

Binnen de Waalse industrie waren het vooral de metaalverwerkende nijverheid, de farmacie, de chemie, de “vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen”, de “vervaardiging van producten van kunststof en rubber” en de voedingsnijverheid die een groot aandeel hadden in de internationale handel in goederen tussen 1995 en 2013.

In wat volgt wordt de in- en uitvoer van goederen per A38-bedrijfstak voor het jaar 2013 gedetailleerd beschreven.

TABEL 10 BEDRIJFSTAKKEN MET DE GROOTSTE IMPACT OP DE GROEI VAN DE IN- EN UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST, JAAR 2013 (IN %PUNT)

2013	A38	Invoer			Uitvoer		
		BHG	VI	W	BHG	VI	W
Industrie, waarvan	C	-0,59	-2,55	0,34	2,73	-0,39	-1,28
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	-0,08	-0,32	0,20	0,03	0,30	0,24
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	-0,84	-0,98	0,67	4,00	-0,74	0,11
Vervaardiging van chemische producten	CE	0,13	-0,49	-0,44	0,11	0,06	-0,01
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,49	0,85	2,70	-0,97	0,93	1,61
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	CG	-0,07	-0,02	-0,02	-0,42	0,00	0,32
Vervaardiging van metalen en producten van metaal, machines en apparaten	CH	0,04	-1,39	-1,81	0,16	-0,52	-1,75
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen	CK	-0,11	0,06	-0,63	-0,21	-0,07	-1,21
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	-0,05	-0,10	0,12	-0,03	-0,29	-0,17
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	-4,79	1,68	-0,38	-4,00	0,41	0,02
Groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,44	1,27	0,81	7,12	0,31	1,38
Vervoer, opslag	HH	0,47	0,21	0,81	-0,59	-0,10	-0,03
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen	MA	0,01	0,60	-0,07	0,04	0,34	0,03
Totale groei (%)		-5,89	1,26	1,45	5,32	0,52	0,10

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR

In het jaar 2013 week de ontwikkeling van zowel de in- als uitvoer van goederen in Brussel gevoelig af van die van beide andere gewesten.

De invoer van goederen nam in Vlaanderen toe met 1,3 % en in Wallonië met 1,5 %. In Brussel werd een negatieve groei van -5,9% opgetekend. Langs de uitvoerzijde kwam de groei in Vlaanderen neer op 0,5 %, in Wallonië op 0,1 % en in Brussel op 5,3%.

De negatieve groei van de invoer van goederen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kwam vooral op rekening van de “productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht”. De belangrijkste positieve groeibijdragen werden geleverd door de farmaceutische nijverheid en de bedrijfstak “vervoer en opslag”. Ook langs uitvoerzijde trok de “productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht” de groei sterk naar beneden, maar dit werd ruim gecompenseerd door de significante positieve bijdragen van de handel en de industriële bedrijfstak “vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten” die de groei sterk ondersteunden.

In Vlaanderen werd de groei van zowel de in- als uitvoer van goederen het sterkst beïnvloed door dezelfde bedrijfstakken, maar telkens met een groter impact langs invoerzijde. De totale industrie trok de groei naar beneden (vooral de metaal- en metaalverwerkende nijverheid en de aardolieraffinage). De “productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht”, de handel en de diverse zakelijke dienstverlening (bedrijfstak MA) leverden de grootste positieve bijdragen tot de groei.

De Waalse industrie leverde een zeer bescheiden positieve groeibijdrage langs invoerzijde en een negatieve langs uitvoerzijde. De metaal- en metaalverwerkende nijverheid en de bedrijfstak “vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen” trokken de groei van de in- en uitvoer van goederen gevoelig naar beneden. Enkel de farmaceutische nijverheid leverde een significant positieve groeibijdrage voor zowel de invoer als uitvoer. Verder werd in Wallonië voor zowel de in- als uitvoer een positieve groeibijdrage opgetekend voor de handel en langs invoerzijde was dit ook het geval voor de bedrijfstak “vervoer en opslag”.

3. Regionale verdeling van de in- en uitvoer van diensten

In dit hoofdstuk worden de resultaten gepresenteerd m.b.t. de regionale in- en uitvoer van diensten per bedrijfstak verdeeld naar vestigingsplaats van de in- of uitvoerder. Er zijn enkel resultaten beschikbaar voor de periode 1995-2005 en 2008-2013. Wegens een gebrek aan detailinformatie voor de jaren 2006 en 2007 kon een regionale verdeling voor deze jaren niet gemaakt worden.

3.1 Globale ontwikkelingen 1995-2013

Tussen 1995 en 2013 is de Belgische invoer van diensten gestaag toegenomen van 23,7 miljard euro naar 77,9 miljard euro, wat overeenstemde met een toename van 228 %.

Daarvan ging tussen 6,3 en 20,6 miljard euro naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, of tussen 23,8 en 27,8 % van de totale invoer. Aan het Vlaams Gewest werd in de periode 1995-2013 tussen 13,5 en 44,9 miljard euro van de invoer van diensten toegekend of een aandeel tussen 56,8 en 60,9 %. Het Waals Gewest voerde tussen 1995 en 2013 3,7 à 12,4 miljard euro aan diensten in, wat correspondeerde met een aandeel van 13,7 à 15,9 %.

In 2013 was er op het niveau van het rijk een groei van de invoer van diensten (1,6 %). Deze groei was vooral toe te schrijven aan Wallonië (6,1 %), gevolgd door Brussel (1,7 %). In Vlaanderen was er slechts een beperkte groei van de invoer van diensten (0,3 %).

TABEL 11 INVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Rijk = 100%			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	6 592,0	13 478,6	3 663,8	23 734,4	27,8%	56,8%	15,4%	100,0%
1996	6 292,9	14 489,9	3 841,3	24 624,1	25,6%	58,8%	15,6%	100,0%
1997	6 618,0	16 306,0	3 947,1	26 871,1	24,6%	60,7%	14,7%	100,0%
1998	6 870,3	17 608,6	4 413,8	28 892,7	23,8%	60,9%	15,3%	100,0%
1999	7 859,7	18 886,3	4 543,7	31 289,7	25,1%	60,4%	14,5%	100,0%
2000	9 311,1	22 856,9	5 407,9	37 575,9	24,8%	60,8%	14,4%	100,0%
2001	10 908,9	23 789,7	5 667,0	40 365,6	27,0%	58,9%	14,0%	100,0%
2002	10 788,7	23 661,5	6 221,1	40 671,3	26,5%	58,2%	15,3%	100,0%
2003	10 945,2	23 131,9	5 698,0	39 775,1	27,5%	58,2%	14,3%	100,0%
2004	10 617,6	24 226,2	5 931,7	40 775,5	26,0%	59,4%	14,5%	100,0%
2005	11 656,5	24 575,6	6 120,1	42 352,2	27,5%	58,0%	14,5%	100,0%
2006				44 234,9				100,0%
2007				50 162,3				100,0%
2008	16 400,7	35 118,5	8 156,0	59 675,2	27,5%	58,8%	13,7%	100,0%
2009	16 061,7	33 502,2	8 494,2	58 058,1	27,7%	57,7%	14,6%	100,0%
2010	16 720,6	39 527,1	9 645,4	65 893,1	25,4%	60,0%	14,6%	100,0%
2011	17 567,9	40 404,9	10 367,0	68 339,8	25,7%	59,1%	15,2%	100,0%
2012	20 271,7	44 767,4	11 657,4	76 696,5	26,4%	58,4%	15,2%	100,0%
2013	20 619,1	44 905,8	12 366,4	77 891,3	26,5%	57,7%	15,9%	100,0%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 12 UITVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Rijk = 100%			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	6 800,2	15 326,2	3 343,8	25 470,2	26,7%	60,2%	13,1%	100,0%
1996	6 975,5	15 907,4	3 659,2	26 542,1	26,3%	59,9%	13,8%	100,0%
1997	7 522,3	17 917,6	3 692,4	29 132,3	25,8%	61,5%	12,7%	100,0%
1998	7 806,6	19 050,7	3 829,9	30 687,2	25,4%	62,1%	12,5%	100,0%
1999	8 556,0	19 913,8	4 589,5	33 059,3	25,9%	60,2%	13,9%	100,0%
2000	10 275,5	24 385,5	5 293,0	39 954,0	25,7%	61,0%	13,2%	100,0%
2001	11 982,2	25 199,7	5 733,4	42 915,3	27,9%	58,7%	13,4%	100,0%
2002	11 909,8	23 948,9	6 230,4	42 089,1	28,3%	56,9%	14,8%	100,0%
2003	12 011,2	24 100,1	5 642,2	41 753,5	28,8%	57,7%	13,5%	100,0%
2004	12 022,4	26 357,6	6 076,5	44 456,5	27,0%	59,3%	13,7%	100,0%
2005	13 162,1	27 296,8	6 713,3	47 172,2	27,9%	57,9%	14,2%	100,0%
2006				48 870,1				
2007				55 635,7				
2008	16 438,7	39 865,4	9 505,9	65 810,0	25,0%	60,6%	14,4%	100,0%
2009	17 586,5	38 784,8	9 705,8	66 077,1	26,6%	58,7%	14,7%	100,0%
2010	19 190,7	44 110,7	11 263,0	74 564,4	25,7%	59,2%	15,1%	100,0%
2011	19 129,9	44 920,0	11 958,9	76 008,8	25,2%	59,1%	15,7%	100,0%
2012	21 187,5	49 260,0	13 559,9	84 007,4	25,2%	58,6%	16,1%	100,0%
2013	22 590,8	48 576,9	14 317,1	85 484,8	26,4%	56,8%	16,7%	100,0%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

De Belgische uitvoer van diensten is tussen 1995 en 2013 geëvolueerd van 25,5 miljard euro naar 85,5 miljard euro (+235 %). Net zoals bij de invoer, nam de uitvoer van diensten in de beschouwde periode ieder jaar toe (m.u.v. 2003).

Daarvan werd tussen 6,8 en 22,6 miljard euro toegekend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit kwam neer op een aandeel van 25,0 à 28,8 % van de totale uitvoer van diensten. Tussen 15,3 en 49,3 miljard euro van de uitvoer van diensten was afkomstig uit het Vlaams Gewest. Dit stemde overeen met een uitvoeraandeel van 56,8 à 62,1 %. De Waalse uitvoer bedroeg in de periode 1995-2013 tussen 3,3 en 14,3 miljard euro, waarmee Wallonië tussen 12,5 en 16,7 % van de totale uitvoer van diensten vertegenwoordigde.

Op niveau van het Rijk steeg in 2013 de uitvoer van diensten (+1,8%). De uitvoer van diensten nam in 2013 duidelijk toe in Brussel en Wallonië (+6,6 en 5,6%) en daalde in Vlaanderen (-1,4%).

De netto-uitvoer van diensten was op het niveau van het Rijk altijd beduidend positief en is tussen 1995 en 2010 toegenomen van 1,7 naar 8,7 miljard euro. In 2011 en 2012 kende de netto-uitvoer van diensten telkens een terugval, om in 2013 terug wat te stijgen tot 7,6 miljard euro.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest had tussen 1995 en 2010 (m.u.v. 2008) een continu toenemend positief saldo, dat fluctueerde tussen 0,2 en 2,5 miljard euro. Dit is een bevestiging voor het feit dat Brussel een echte diensteneconomie is. Sinds 2011 werd er wel een belangrijke terugval in de netto-uitvoer van diensten opgetekend. Maar, in 2013 was er een sterke heropleving van de netto-uitvoer.

De Vlaamse netto-uitvoer was in alle jaren van de beschouwde periode eveneens positief. Tussen 1995 en 2005 schommelde hij tussen 0,3 en 2,7 miljard euro. Tussen 2008 en 2012 lag hij hoger: tussen 4,5 en 5,3 miljard euro. In 2013 was er een terugval tot 3,7 miljard euro.

In Wallonië was de netto-uitvoer van 1995 tot en met 2000, m.u.v. 1999, negatief. Daarna was hij, m.u.v. 2003, positief (tussen 0,1 en 1,9 miljard euro), waarbij vanaf 2004 (m.u.v. 2009 en 2011) het positieve saldo ieder jaar groter werd. Ook in 2013 was dit het geval.

TABEL 13 NETTO-UITVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST, 1995-2013

Jaar	Mln. euro				Veranderingspercentage t.o.v. het vorige jaar			
	BHG	VI	W	Rijk	BHG	VI	W	Rijk
1995	208,2	1 847,6	-320,0	1 735,8	-	-	-	-
1996	682,6	1 417,5	-182,1	1 918,0	227,9%	-23,3%	-43,1%	10,5%
1997	904,3	1 611,6	-254,7	2 261,2	32,5%	13,7%	39,9%	17,9%
1998	936,3	1 442,1	-583,9	1 794,5	3,5%	-10,5%	129,3%	-20,6%
1999	696,3	1 027,5	45,8	1 769,6	-25,6%	-28,7%	-107,8%	-1,4%
2000	964,4	1 528,6	-114,9	2 378,1	38,5%	48,8%	-350,9%	34,4%
2001	1 073,3	1 410,0	66,4	2 549,7	11,3%	-7,8%	-157,8%	7,2%
2002	1 121,1	287,4	9,3	1 417,8	4,5%	-79,6%	-86,0%	-44,4%
2003	1 066,0	968,2	-55,8	1 978,4	-4,9%	236,9%	-700,0%	39,5%
2004	1 404,8	2 131,4	144,8	3 681,0	31,8%	120,1%	-359,5%	86,1%
2005	1 505,6	2 721,2	593,2	4 820,0	7,2%	27,7%	309,7%	30,9%
2006				4 635,2				-3,8%
2007				5 473,4				18,1%
2008	38,0	4 746,9	1 349,9	6 134,8				12,1%
2009	1 524,8	5 282,6	1 211,6	8 019,0	3912,6%	11,3%	-10,2%	30,7%
2010	2 470,1	4 583,6	1 617,6	8 671,3	62,0%	-13,2%	33,5%	8,1%
2011	1 562,0	4 515,1	1 591,9	7 669,0	-36,8%	-1,5%	-1,6%	-11,6%
2012	915,8	4 492,6	1 902,5	7 310,9	-41,4%	-0,5%	19,5%	-4,7%
2013	1 971,7	3 671,1	1 950,7	7 593,5	115,3%	-18,3%	2,5%	3,9%

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

3.2 In- en uitvoer van diensten per A38-bedrijfstak en per gewest

De in- en uitvoer van diensten gebeurde in de periode 1995-2013 in alle drie de gewesten vooral door dienstenbedrijfstakken¹. De industriële bedrijfstakken hadden een kleiner aandeel dan bij de in- en uitvoer van goederen. Daarnaast was in alle jaren een groot deel van de invoer van diensten bestemd voor de consumptieve bestedingen. Dit deel heeft vooral betrekking op de invoer van privé-reisverkeer.

In Brussel waren de handel, de zakelijke dienstverlening en de “financiële activiteiten en verzekeringen” steeds de belangrijkste takken bij de in- en uitvoer van diensten. Langs de uitvoerzijde was ook de horeca belangrijk. De Brusselse industrie vertegenwoordigde slechts een klein aandeel in zowel de in- als uitvoer van diensten (gemiddeld 4,4 % voor de invoer en 3,7 % voor de uitvoer).

In Vlaanderen waren “vervoer en opslag” en de handel de belangrijkste takken voor de in- en uitvoer van diensten. De totale industrie had een aandeel van gemiddeld 18,0 % in de invoer en 17,1 % in de uitvoer. Vooral de chemische en farmaceutische nijverheid en de tak “vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten” waren van belang. Voor de uitvoer hadden ook de horeca en de zakelijke dienstverlening een belangrijk aandeel.

In Wallonië waren naast “vervoer en opslag” en de handel, verschillende industriële bedrijfstakken van belang voor de invoer van diensten: de farmacie, de chemie, de metaalnijverheid en de “vervaardiging van producten van kunststof en rubber”. Langs de uitvoerzijde hadden vooral de “financiële activiteiten en verzekeringen” en de horeca een belangrijk aandeel. Ook de farmaceutische nijverheid was een belangrijke bedrijfstak voor de uitvoer van diensten. De totale industrie was verantwoordelijk voor gemiddeld 22,7 % van de invoer en 19,1 % van de uitvoer van diensten.

TABEL 14 BEDRIJFSTAKKEN MET DE GROOTSTE IMPACT OP DE GROEI VAN DE IN- EN UITVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST, JAAR 2013 (IN %PUNT)

2013	A38	Invoer			Uitvoer		
		BHG	VI	W	BHG	VI	W
Industrie, waarvan	C	1,71	-0,02	2,72	1,77	-0,44	-1,34
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0,67	0,66	0,07	0,65	0,21	0,04
Vervaardiging van chemische producten	CE	1,14	0,18	0,20	1,00	-0,35	-0,53
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	0,00	-0,08	2,37	0,06	0,82	-1,11
Vervaardiging van metalen en producten van metaal, machines en apparaten	CH	-0,06	-0,61	-1,07	-0,06	-0,55	-0,10
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	0,13	-0,02	0,55	-0,03	-0,47	-0,03
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	-0,03	0,06	0,32	0,26	-0,16	0,61
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	0,60	0,65	-0,04	0,66	0,04	0,32
Bouwnijverheid	FF	0,19	0,45	0,08	-0,24	0,56	-0,13
Groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen	GG	-0,21	-0,27	0,08	-1,07	1,13	0,82
Vervoer, opslag	HH	0,53	-3,94	1,77	0,38	-3,89	1,85
Telecommunicatie	JB	0,13	0,06	0,03	0,02	0,06	1,77
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	JC	0,11	0,34	-0,17	0,33	0,16	0,12
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	-0,12	-0,26	0,71	1,69	-0,08	2,02
Exploitatie van en handel in onroerend goed	LL	-0,17	0,77	0,02	0,00	0,91	-0,07
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen	MA	-2,85	0,52	-0,80	-0,13	0,40	-1,49
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	0,01	-0,01	0,95	0,05	-0,37	0,78
Reclamewezen en marktonderzoek	MC	0,78	0,02	0,73	0,04	0,06	0,88
Administratieve en ondersteunende activiteiten	NN	0,66	-0,06	-0,01	1,01	-0,04	0,25
Overige diensten	SS	0,44	0,03	0,04	1,82	0,05	-0,01
Consumptieve bestedingen van de gezinnen	P.3	0,14	1,83	-0,26	0,00	0,00	0,00
Totale groei (%)		1,71	0,31	6,08	6,62	-1,39	5,58

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

¹ Dit betreft de A38-bedrijfstakken GG tot en met TT.

In 2013 groeide de invoer van diensten het meest in Wallonië (6,1 %), gevolgd door Brussel (1,7 %) en Vlaanderen (0,3 %). In Brussel en Wallonië nam ook de uitvoer van diensten toe met respectievelijk 6,6 en 5,6 %. In Vlaanderen daalde de uitvoer van diensten (-1,4%).

In Brussel leverden de industrie en de bedrijfstakken “reclamewezen en marktonderzoek” en “administratieve en ondersteunende activiteiten” de grootste positieve bijdragen tot de groei van de invoer van diensten. De zakelijke dienstverlening (MA) trok de invoergroei gevoelig naar beneden. De duidelijke groei van de uitvoer van diensten kwam vooral op rekening van de “overige diensten”, de industrie, de “financiële activiteiten en verzekeringen” en de “administratieve en ondersteunende activiteiten”. De handel trok de uitvoergroei naar beneden.

In het Vlaams Gewest leverde de tak “vervoer en opslag” een sterke negatieve bijdrage tot de groei van zowel de in- als uitvoer. Langs invoerzijde leverden de consumptieve bestedingen van de gezinnen en de bedrijfstakken “exploitatie van en handel in onroerend goed”, “productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht” en “diverse zakelijke dienstverlening” (MA) de grootste positieve bijdragen. Langs uitvoerzijde leverden de handel en de “exploitatie van en handel in onroerend goed” de grootste groeibijdragen.

In Wallonië werd de toename van de invoer van diensten in grote mate gerealiseerd door de industrie (vooral de farmaceutische nijverheid) en de tak “vervoer en opslag”. Daarnaast leverden ook de bedrijfstakken “speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied”, “reclamewezen en marktonderzoek” en “financiële activiteiten en verzekeringen” een significante bijdrage. De groei van de uitvoer van diensten kwam vooral op rekening van de bedrijfstakken “financiële activiteiten en verzekeringen”, “vervoer en opslag”, “telecommunicatie” en de handel. De diverse zakelijke dienstverlening (MA) trok de uitvoergroei naar beneden.

4. Methodologische wijzigingen ten opzichte van vorige publicatie

De vorig jaar gepubliceerde regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten voor de periode 1995-2012 was de eerste die werd aangepast aan de voorschriften van het ESR 2010 – de nieuwe Europese standaard voor de opmaak van nationale en regionale rekeningen, in voege sedert september 2014. In de publicatie van vorig jaar¹ kwam de implementatie van het ESR 2010 uitgebreid aan bod. Op enkele plaatsen moest deze implementatie om informatica-technische redenen nog worden gefinetuned. Daarnaast waren er voor de periode 2008-2013 aanpassingen naar aanleiding van de NACE-harmonisatie². Door deze NACE-harmonisatie bleek ook dat er bij de goederen een aanpassing nodig was voor de regionale verdeling van gas en elektriciteit. Daarnaast werd bij de diensten de regionale verdeling van R&D herbekeken. Ook de regionale verdeling van de fiscaal vertegenwoordigers werd voor een stuk aangepast. Tot slot moesten een aantal correcties worden doorgevoerd.

4.1 NACE-harmonisatie

Tot en met de versie 2014 van de nationale en regionale rekeningen werd voor de indeling van eenheden naar bedrijfstakken gebruik gemaakt van een NACE-code die niet noodzakelijk overeenstemde met die uit andere bronnen (ADS, RSZ, BTW, balanscentrale NBB, ...).

In de 2015-versie van alle rekeningen werd overgestapt naar een binnen het INR geharmoniseerde NACE-code en dit vanaf datajaar 2009. Vanaf dat jaar werden er nieuwe jaarlijkse repertoria opgesteld met de nieuwe geharmoniseerde NACE-code en eventueel een gewijzigde sectorcode. Zowel nationaal als regionaal werden alle ramingen m.b.t. de variabelen per bedrijfstak volledig opnieuw uitgevoerd.

Voor de regionale verdeling van de in- en uitvoer heeft de NACE-harmonisatie ook invloed op bepaalde verdeelsleutels. Zo wordt de toegevoegde waarde van bepaalde bedrijfstakken als verdeelsleutel genomen. Als de toegevoegde waarde door de NACE-harmonisatie gewijzigd is, moest deze voor de periode 2009-2013 worden aangepast. Bij de goederen was dit bijvoorbeeld het geval voor de uitvoer van drugs (verdeeld volgens de

¹ Regionale verdeling van de Belgische in- en uitvoer van goederen en diensten 1995-2012, juli 2015.

² Eigenlijk heeft de NACE-harmonisatie enkel betrekking op de periode 2009-2013. Voor bepaalde sleutels worden voor de jaren 2008 en 2009 echter de gegevens voor 2009 gebruikt.

toegevoegde waarde van de SUT 20F (vervaardiging van andere chemische producten) in S.11). Bij de diensten bijvoorbeeld was dit het geval voor delen van het “ander professioneel reisverkeer” die verdeeld worden volgens de toegevoegde waarde van de SUT-bedrijfstakken 51A (luchtvaart) en 56A (eet- en drinkgelegenheden).

4.2 Aanpassing gas en elektriciteit

Tot en met 2004 wordt de in- en uitvoer van gas regionaal verdeeld op basis van de individuele aangiften uit de buitenlandse handel. Vanaf 2005 gebeurt de aangifte echter globaal door de netwerkbeheerder (Fluxys). Om de in- en uitvoer van gas toch verder te kunnen toekennen aan de werkelijke in- en uitvoerders wordt gebruik gemaakt van alternatieve verdeelsleutels. Vanaf 2005 werd de invoer van gas (aangegeven door Fluxys en Fluxys LNG) regionaal verdeeld zoals de toegevoegde waarde volgens de administratieve aggregaten (C_C) van de SUT 35B, (productie en distributie van gas). De uitvoer van gas werd toegekend aan de uitvoerders volgens de informatie in de structuurenquête.

Voor de invoer van gas werd door gebruik te maken van deze sleutel voor de periode 2009-2012 een breuk vastgesteld tussen de cijfers uit de publicatie 2015 en deze voor de publicatie 2016. Na onderzoek bleek dat door de geharmoniseerde NACE-code Fluxys van SUT 35B naar SUT 49C (vervoer via pijpleidingen) verschoven was. Omdat parameters voor de SUT 35B vanaf 2005 gebruikt werden voor de regionale verdeling van de invoer van gas, lag hier de reden voor de breuk. In de sleutel van de publicatie 2015 zat Fluxys zelf dus nog inbegrepen. Omdat het idee achter de sleutel was om de invoer van gas aan de arrondissementen en bedrijfstakken van de werkelijke invoerders toe te kennen i.p.v. aan netwerkbeheerder Fluxys, was dit niet logisch. Fluxys werd dan ook vanaf 2005 uit de sleutel geëlimineerd. Vanaf 2009 gebeurde dit door gebruik te maken van de geharmoniseerde NACE-code automatisch. Voor de periode 2005-2008 moest dit manueel gebeuren.

Daarnaast werd in de publicatie van juli 2015 voor de periode 2005-2012 de toegevoegde waarde (C_C) gebruikt voor de verdeling van de invoer van gas. Het is echter inhoudelijk logischer om hiervoor het intermediair verbruik (C_B) te nemen. Deze verdeling sluit ook het best aan bij de verdeling op basis van de individuele aangiften voor de jaren 2002 tot 2004.

Voor de consistentie werd ook de verdeelsleutel voor de invoer van elektriciteit aangepast. Een bijkomende vaststelling voor elektriciteit was dat in de publicatie van juli 2015 voor de periode 2005-2008 zowel voor de invoer als de uitvoer productie (C_A) als sleutel gebruikt werd en in de periode 2009-2012 de toegevoegde waarde (C_C). Er werd overgestapt naar een uniforme sleutel, C_B voor de invoer en C_A voor de uitvoer.

4.3 Aanpassing R&D

In de publicatie van juli 2015 gebeurde de regionale verdeling van R&D op basis van de niet-gecorrigeerde enquêteresultaten (bron: betalingsbalans). Het verschil tussen het verdeelde bedrag en het te bekomen eindtotaal voor rubriek 2791 (verstrekken van R&D diensten, eigendomsrechten R&D) volgens de nationale rekeningen werd vervolgens proportioneel met de gekende in- en uitvoer van R&D verdeeld.

In de huidige publicatie werd voor de periode 2009-2013 gebruik gemaakt van gecorrigeerde gegevens op het niveau van de onderneming, die beschikbaar zijn in de satellietrekening “R&D” volgens de nationale rekeningen. Ook het correcte bedrag toe te kennen aan de EU-instellingen was nu op die manier gekend. De som van deze gecorrigeerde gegevens werd als het volledige te verdelen bedrag aan R&D beschouwd. Het verschil met het cijfer op basis van de betalingsbalans werd deels verdeeld zoals de gekende uitvoer van dienstenrubriek 284 (andere diensten) wat de neerwaartse correctie voor de EU-instellingen betreft en deels zoals de gekende in- en uitvoer van alle diensten en is dus niet langer opgenomen in de cijfers m.b.t. R&D. Dit stemt overeen met de werkwijze in de Nationale rekeningen (aanmaak aanbod- en gebruikstabellen).

4.4 Fiscaal vertegenwoordigers

Het algemeen principe voor de in- en uitvoer door fiscaal vertegenwoordigers (RF) is dat deze wordt toegekend aan de werkelijke in- en uitvoerder. De werkelijke invoerder is de klant van de RF die de goederen verwerkt in zijn productieproces. De werkelijke uitvoerder is de leverancier van de RF die de goederen geproduceerd heeft. De klanten en leveranciers zijn gekend via het BTW-leveranciersbestand of via individuele analyses.

Die methode werd verder toegepast, maar voor de periode 2009-2013 werden verschillende updates doorgevoerd. Nieuwe individuele analyses waren beschikbaar op basis waarvan aanpassingen gebeurden. Voor sommige ondernemingen moesten de klanten en leveranciers ook herbekeken worden¹. Andere verschuivingen vonden hun oorsprong in aanpassingen in de basisgegevens. Zo werd een belangrijke in Wallonië gevestigde aangever uit de farmaceutische nijverheid vanaf 2012 beschouwd als een gemengde onderneming in plaats van een residente en werd nog maar een klein deel van haar in- en uitvoer in het nationaal concept opgenomen.

4.5 Correcties ESR 2010

In het kader van het ESR 2010 werden in de vorige publicatie een aantal elementen toegevoegd aan de berekening van de regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten.

Bij de toevoeging van de illegale economie zijn er informatica-technisch een aantal zaken misgelopen, waardoor de bedragen voor de in- en uitvoer van drugs en smokkel bij de goederen uiteindelijk zoals de gekende totale in- en uitvoer van goederen over de geografische eenheden en bedrijfstakken werden verdeeld, terwijl het de bedoeling was een specifieke verdeling toe te passen.

Voor de diensten was er een correctie in het programma nodig voor de invoer van prostitutie voor de periode 2008-2012. De invoer werd verkeerdelijk toegekend aan de bedrijfstak 96A (overige persoonlijke diensten) in plaats van aan de consumptieve bestedingen van de gezinnen (P.3). Voor de periode 1995-2005 werd dezelfde fout gemaakt als bij drugs en smokkel. De in- en uitvoer van prostitutie werd voor die periode regionaal verdeeld zoals de gekende totale in- en uitvoer van diensten in plaats van volgens de specifieke verdeling.

Tot slot liep er in 2005 iets mis bij de verdeling van de driehoekshandel. Door een fout in het programma was er in dat jaar een verdeling zoals de gekende in- en uitvoer van goederen, terwijl er detailgegevens beschikbaar waren voor dat jaar. Voor de andere jaren werd de driehoekshandel wel correct verdeeld.

4.6 Andere correcties

De verdeling van de invoer van het "overig privé-reisverkeer" bij de diensten werd aangepast voor de periode 2008-2013. In het verleden werd voor het ramen van de invoer door reisbureaus een te groot aandeel toegekend aan het intermediair verbruik omdat bij de berekening van dit aandeel ook het professioneel reisverkeer werd meegenomen. Dit heeft tot gevolg dat het bedrag dat regionaal verdeeld wordt zoals de toegevoegde waarde van de SUT 79A (Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten) daalt en dat het bedrag dat wordt toegekend aan de consumptieve bestedingen (P.3) stijgt. Dit bedrag wordt uitgesplitst over de gewesten volgens de huishoudbudgetenquête (uitgaven reisverkeer) en binnen ieder gewest uitgesplitst over de arrondissementen volgens bevolking. In de vorige publicatie waren deze nog gebaseerd op de huishoudbudgetenquête van 2010. Voor 2012 konden nu de aandelen van de enquête 2012 genomen worden en voor 2011 kon een gemiddelde genomen worden tussen 2010 en 2012. Op basis van deze nieuwe gegevens daalde het aandeel van Vlaanderen en stegen de aandelen voor Wallonië en Brussel.

Daarnaast is ook de invoer van de financiële diensten en van de indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (FISIM) aangepast voor de periode 2008-2013. De invoer van FISIM wordt verdeeld over de sectoren van de overheid (S.13), de huishoudens (S.14) en de sector van de niet-financiële vennootschappen (S.11; het

1 Zo werd voor 2012 nog gebruik gemaakt van het leveranciersbestand van 2011 en moest er voor sommige ondernemingen voor 2012 een update gebeuren op basis van het leveranciersbestand 2012. Er gebeurden ook aanpassingen indien een bepaalde onderneming, die in de sleutel opgenomen werd (op basis van de individuele analyse), niet langer klant/leverancier van de RF was.

grootste deel). Informatica-technisch trad er bij de verdeling een fout op waardoor een te groot deel van FISIM toegekend werd aan S.13 en S.14. Vooral aan de consumptieve bestedingen werd hierdoor in het verleden een te groot bedrag toegekend. Bovendien impacteerde de foute verdeling ook de verdeling van de invoer van financiële diensten. Dit werd in de huidige versie rechtgezet.

Voor de periode 1995-2005 werd de in- en uitvoer van FISIM en de ICB's¹ (instellingen voor collectieve beleggingen) verdeeld zoals de gekende totale in- en uitvoer van diensten in plaats van volgens de specifieke verdeling.

Ook voor de verdeling van boordprovisie deed zich hetzelfde probleem voor. De regionale verdeling gebeurde zoals de gekende totale in- en uitvoer van goederen in plaats van volgens de specifieke verdeling.

De "overige overheidsdiensten" (rubriek 294; dit betreft de douanerechten) worden in principe regionaal verdeeld zoals het aantal jobs bij het Ministerie van Financiën. Voor de periode 2008-2013 werd die uitvoer in de vorige publicatie verdeeld zoals rubriek 291 "overheidsdiensten". Dit had tot gevolg dat deze rubriek verkeerdelijk over meerdere bedrijfstakken werd verdeeld en er dus ook een foutieve regionale allocatie plaats vond. Dit werd in de huidige publicatie rechtgezet.

Tot slot werd de in- en uitvoer van elektriciteit in 2008 verdeeld zoals de gekende totale in- en uitvoer van goederen in plaats van op basis van de specifieke sleutels. Het betrof hier een puur informatica-technisch probleem (bij de inputgegevens was de format van de cellen waarin het arrondissement werd aangegeven onleesbaar voor de SAS-software).

5. Impact van de wijzigingen op de regionale verdeling van de in- en uitvoer van goederen en diensten

5.1 Invoer van goederen

Op het niveau van het Rijk werd de invoer van goederen in 2002 en 2003 lichtjes opwaarts herzien en in 2012 neerwaarts.

Regionaal waren er significante wijzigingen vanaf het jaar 2005, waarbij de cijfers voor Brussel opwaarts bijgesteld werden en die voor Vlaanderen en Wallonië neerwaarts.

Voor de periode 1995-2004 waren er voor de invoer van goederen kleine wijzigingen door de correcties voor illegale economie en boordprovisie. Voor de periode 2005-2012 kwamen daar grote wijzigingen bij door de veranderde methodologie voor de verdeling van gas en ook een kleine impact door de wijziging voor elektriciteit. Daarnaast was er een duidelijke impact van de wijzigingen en updates voor de fiscaal vertegenwoordigers, vooral voor de jaren 2011 en 2012. Ook was er een grote wijziging voor Wallonië door het feit dat een grote fiscaal vertegenwoordiger in de farmaceutische sector van residente naar gemengde onderneming is gegaan waardoor nog slechts een klein deel van zijn invoer wordt meegeteld in nationaal concept.

¹ De invoer slaat op beheerskosten die niet-ingezeten ICB's aanrekenen aan ingezetten houders van deelbewijzen; de uitvoer slaat op beheerskosten die ingezetten ICB's aanrekenen aan niet-ingezetten houders van deelbewijzen.

TABEL 15

INVOER VAN GOEDEREN, VERGELIJKING PUBLICATIE 2016 MET PUBLICATIE 2015

Jaar	Publicatie 2015 in Mln. Euro				Publicatie 2016 in Mln. Euro				Verschil Pub 2016-Pub 2015 in Mln. Euro			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	16 955,7	65 229,5	12 635,6	94 820,8	16 912,5	65 266,8	12 641,5	94 820,8	-43,2	37,3	5,9	0,0
1996	18 167,9	68 829,2	12 798,2	99 795,3	18 111,3	68 876,8	12 807,2	99 795,3	-56,6	47,6	9,0	0,0
1997	19 721,3	75 555,1	14 495,5	109 771,9	19 668,7	75 598,3	14 504,9	109 771,9	-52,6	43,2	9,4	0,0
1998	18 930,6	76 441,9	16 632,6	112 005,1	18 876,4	76 494,2	16 634,5	112 005,1	-54,2	52,3	1,9	0,0
1999	19 901,1	79 581,6	16 004,1	115 486,8	19 833,2	79 649,2	16 004,4	115 486,8	-67,9	67,6	0,3	0,0
2000	25 464,3	96 367,9	19 336,6	141 168,8	25 356,1	96 498,5	19 314,2	141 168,8	-108,2	130,6	-22,4	0,0
2001	25 673,8	95 413,5	18 416,8	139 504,1	25 568,9	95 526,2	18 409,0	139 504,1	-104,9	112,7	-7,8	0,0
2002	25 716,8	93 577,9	18 114,2	137 408,9	25 673,5	93 777,3	18 148,2	137 599,0	-43,3	199,4	34,0	190,1
2003	27 522,2	93 499,4	18 131,8	139 153,4	27 487,2	93 748,5	18 164,6	139 400,3	-35,0	249,1	32,8	246,9
2004	29 030,2	105 762,5	20 588,9	155 381,6	28 952,4	105 841,0	20 588,2	155 381,6	-77,8	78,5	-0,7	0,0
2005	30 551,8	121 132,6	23 548,5	175 232,9	32 404,4	120 211,2	22 617,3	175 232,9	1 852,6	-921,4	-931,2	0,0
2006	34 279,2	129 577,0	27 049,3	190 905,5	35 707,4	128 982,3	26 215,8	190 905,5	1 428,2	-594,7	-833,5	0,0
2007	33 057,9	142 055,5	28 683,6	203 797,0	33 874,8	141 764,9	28 157,3	203 797,0	816,9	-290,6	-526,3	0,0
2008	39 375,4	149 363,8	32 048,5	220 787,7	40 877,8	148 520,3	31 389,6	220 787,7	1 502,4	-843,5	-658,9	0,0
2009	31 554,1	116 946,2	27 288,8	175 789,1	32 911,1	116 280,5	26 597,5	175 789,1	1 357,0	-665,7	-691,3	0,0
2010	35 988,0	140 099,0	30 554,3	206 641,3	38 222,2	138 756,6	29 681,9	206 660,7	2 234,2	-1 342,4	-872,4	19,4
2011	42 395,9	163 407,7	33 380,4	239 184,0	45 189,0	161 558,0	32 437,0	239 184,0	2 793,1	-1 849,7	-943,4	0,0
2012	40 983,1	166 793,7	33 897,5	241 674,3	44 682,9	163 194,4	31 971,7	239 849,0	3 699,8	-3 599,3	-1 925,8	-1 825,3
Jaar	Publicatie 2015 Rijk = 100 %				Publicatie 2016 Rijk = 100 %				Verschil Pub 2016-Pub 2015 %punt			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	17,88%	68,79%	13,33%	100,00%	17,84%	68,83%	13,33%	100,00%	-0,05	0,04	0,01	0,0
1996	18,21%	68,97%	12,82%	100,00%	18,15%	69,02%	12,83%	100,00%	-0,06	0,05	0,01	0,0
1997	17,97%	68,83%	13,21%	100,00%	17,92%	68,87%	13,21%	100,00%	-0,05	0,04	0,01	0,0
1998	16,90%	68,25%	14,85%	100,00%	16,85%	68,30%	14,85%	100,00%	-0,05	0,05	0,00	0,0
1999	17,23%	68,91%	13,86%	100,00%	17,17%	68,97%	13,86%	100,00%	-0,06	0,06	0,00	0,0
2000	18,04%	68,26%	13,70%	100,00%	17,96%	68,36%	13,68%	100,00%	-0,08	0,09	-0,02	0,0
2001	18,40%	68,39%	13,20%	100,00%	18,33%	68,48%	13,20%	100,00%	-0,08	0,08	-0,01	0,0
2002	18,72%	68,10%	13,18%	100,00%	18,66%	68,15%	13,19%	100,00%	-0,06	0,05	0,01	0,0
2003	19,78%	67,19%	13,03%	100,00%	19,72%	67,25%	13,03%	100,00%	-0,06	0,06	0,00	0,0
2004	18,68%	68,07%	13,25%	100,00%	18,63%	68,12%	13,25%	100,00%	-0,05	0,05	0,00	0,0
2005	17,43%	69,13%	13,44%	100,00%	18,49%	68,60%	12,91%	100,00%	1,06	-0,53	-0,53	0,0
2006	17,96%	67,87%	14,17%	100,00%	18,70%	67,56%	13,73%	100,00%	0,75	-0,31	-0,44	0,0
2007	16,22%	69,70%	14,07%	100,00%	16,62%	69,56%	13,82%	100,00%	0,40	-0,14	-0,26	0,0
2008	17,83%	67,65%	14,52%	100,00%	18,51%	67,27%	14,22%	100,00%	0,68	-0,38	-0,30	0,0
2009	17,95%	66,53%	15,52%	100,00%	18,72%	66,15%	15,13%	100,00%	0,77	-0,38	-0,39	0,0
2010	17,42%	67,80%	14,79%	100,00%	18,50%	67,14%	14,36%	100,00%	1,08	-0,66	-0,42	0,0
2011	17,73%	68,32%	13,96%	100,00%	18,89%	67,55%	13,56%	100,00%	1,17	-0,77	-0,39	0,0
2012	16,96%	69,02%	14,03%	100,00%	18,63%	68,04%	13,33%	100,00%	1,67	-0,98	-0,70	0,0

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 16 INVOER GOEDEREN, TOTALE REVISIE EN IMPACT VAN DE BELANGRIJKSTE ELEMENTEN IN DE REVISIE

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totale revisie (%)								
België	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,76
Brussel	6,06	4,17	2,47	3,82	4,30	6,21	6,59	9,03
Vlaanderen	-0,76	-0,46	-0,20	-0,56	-0,57	-0,96	-1,13	-2,16
Wallonië	-3,95	-3,08	-1,84	-2,06	-2,53	-2,86	-2,83	-5,68
<i>waarvan gas (%punt)</i>								
België	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Brussel	6,32	4,45	2,85	3,56	4,40	5,85	5,00	8,09
Vlaanderen	-0,84	-0,55	-0,34	-0,49	-0,64	-0,96	-0,82	-1,57
Wallonië	-3,86	-2,98	-1,61	-2,10	-2,35	-2,51	-2,35	-2,08
<i>waarvan fiscaal vertegenwoordigers (%punt)</i>								
België	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,03	0,00	-0,48
Brussel	0,00	0,01	0,01	0,00	-0,01	0,33	1,42	1,04
Vlaanderen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,06	-0,34	-0,38
Wallonië	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,07	-0,10	-2,85

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

5.2 Uitvoer van goederen

Op Rijksniveau werd de uitvoer van goederen voor meerdere jaren herzien; vanaf 2004 was dit steeds naar beneden.

De Brusselse uitvoer werd meestal neerwaarts herzien, m.u.v. de jaren 2005, 2008, 2010 en 2012. Voor Vlaanderen was dit net omgekeerd: meestal een opwaartse herziening, m.u.v. de jaren 2004, 2005 en 2009. De Waalse uitvoer van goederen werd in alle jaren neerwaarts bijgesteld.

Ook voor de uitvoer van goederen waren de beperkte wijzigingen voor de periode 1995-2004 volledig toe te schrijven aan boordprovisie en illegale economie. In 2005 kwam daar een vrij grote wijziging bij door de bij de vorige publicatie niet correct verdeelde driehoekshandel in dat jaar. Vooral in Brussel was de impact belangrijk. In de jaren 2009-2012 had vooral de nieuwe verdeling van de uitvoer van elektriciteit een impact. In 2012 was er, net als bij de invoer, een grote wijziging door het feit dat een belangrijke Waalse fiscaal vertegenwoordiger in de farmaceutische nijverheid van residentie naar gemengde onderneming is gegaan, waardoor nog slechts een klein deel van zijn uitvoer werd meegeteld in nationaal concept. Ook was er hier een kleine impact van de wijzigingen en updates van andere fiscaal vertegenwoordigers.

TABEL 17

UITVOER VAN GOEDEREN, VERGELIJKING PUBLICATIE 2016 MET PUBLICATIE 2015

Jaar	Publicatie 2015 in Mln. Euro				Publicatie 2016 in Mln. Euro				Verschil Pub 2016-Pub 2015 in Mln. Euro			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	10 267,4	73 138,4	17 008,7	100 414,5	10 239,0	73 237,2	16 938,3	100 414,5	-28,4	98,8	-70,4	0,0
1996	10 680,5	76 180,2	16 979,8	103 840,5	10 656,1	76 402,6	16 920,6	103 979,3	-24,4	222,4	-59,2	138,8
1997	10 848,5	85 513,0	18 893,4	115 254,9	10 812,7	85 653,1	18 789,1	115 254,9	-35,8	140,1	-104,3	0,0
1998	10 766,4	86 366,6	20 648,2	117 781,2	10 742,4	86 657,6	20 572,7	117 972,7	-24,0	291,0	-75,5	191,5
1999	12 180,0	90 946,7	19 871,2	122 997,9	12 118,7	91 110,1	19 769,1	122 997,9	-61,3	163,4	-102,1	0,0
2000	15 640,9	105 756,8	24 200,5	145 598,2	15 538,6	106 030,0	24 029,6	145 598,2	-102,3	273,2	-170,9	0,0
2001	15 016,0	106 371,4	24 461,4	145 848,8	14 919,9	106 636,4	24 292,5	145 848,8	-96,1	265,0	-168,9	0,0
2002	15 642,9	110 589,9	25 089,4	151 322,2	15 545,6	110 846,0	24 930,5	151 322,1	-97,3	256,1	-158,9	-0,1
2003	16 933,0	109 735,6	25 455,4	152 124,0	16 823,8	110 008,0	25 292,2	152 124,0	-109,2	272,4	-163,2	0,0
2004	18 376,3	120 113,9	27 725,3	166 215,5	18 204,5	120 070,2	27 471,6	165 746,3	-171,8	-43,7	-253,7	-469,2
2005	18 414,1	133 310,4	30 508,0	182 232,5	19 232,6	132 612,0	29 987,7	181 832,3	818,5	-698,4	-520,3	-400,2
2006	21 232,6	142 616,1	34 669,9	198 518,6	21 105,9	142 898,2	34 445,4	198 449,5	-126,7	282,1	-224,5	-69,1
2007	21 366,4	153 695,8	36 435,2	211 497,4	21 279,9	153 915,3	36 289,7	211 484,9	-86,5	219,5	-145,5	-12,5
2008	23 436,7	154 475,0	38 515,8	216 427,5	23 450,9	154 594,1	38 321,3	216 366,3	14,2	119,1	-194,5	-61,2
2009	18 570,1	124 144,1	33 437,8	176 152,0	18 534,9	123 981,2	33 146,3	175 662,4	-35,2	-162,9	-291,5	-489,6
2010	21 105,0	147 483,3	35 961,0	204 549,3	21 251,5	147 574,2	35 723,6	204 549,3	146,5	90,9	-237,4	0,0
2011	24 090,2	170 165,1	39 409,8	233 665,1	23 993,4	170 446,2	39 037,0	233 476,6	-96,8	281,1	-372,8	-188,5
2012	23 766,0	172 787,8	39 474,0	236 027,8	23 864,4	173 746,6	37 316,8	234 927,8	98,4	958,8	-2 157,2	-1 100,0
Jaar	Publicatie 2015 Rijk = 100 %				Publicatie 2016 Rijk = 100 %				Verschil Pub 2016-Pub 2015 %punt			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	10,23%	72,84%	16,94%	100,00%	10,20%	72,93%	16,87%	100,00%	-0,03	0,10	-0,07	0,0
1996	10,29%	73,36%	16,35%	100,00%	10,25%	73,48%	16,27%	100,00%	-0,04	0,12	-0,08	0,0
1997	9,41%	74,19%	16,39%	100,00%	9,38%	74,32%	16,30%	100,00%	-0,03	0,12	-0,09	0,0
1998	9,14%	73,33%	17,53%	100,00%	9,11%	73,46%	17,44%	100,00%	-0,04	0,13	-0,09	0,0
1999	9,90%	73,94%	16,16%	100,00%	9,85%	74,07%	16,07%	100,00%	-0,05	0,13	-0,08	0,0
2000	10,74%	72,64%	16,62%	100,00%	10,67%	72,82%	16,50%	100,00%	-0,07	0,19	-0,12	0,0
2001	10,30%	72,93%	16,77%	100,00%	10,23%	73,11%	16,66%	100,00%	-0,07	0,18	-0,12	0,0
2002	10,34%	73,08%	16,58%	100,00%	10,27%	73,25%	16,48%	100,00%	-0,06	0,17	-0,10	0,0
2003	11,13%	72,14%	16,73%	100,00%	11,06%	72,31%	16,63%	100,00%	-0,07	0,18	-0,11	0,0
2004	11,06%	72,26%	16,68%	100,00%	10,98%	72,44%	16,57%	100,00%	-0,07	0,18	-0,11	0,0
2005	10,10%	73,15%	16,74%	100,00%	10,58%	72,93%	16,49%	100,00%	0,47	-0,22	-0,25	0,0
2006	10,70%	71,84%	17,46%	100,00%	10,64%	72,01%	17,36%	100,00%	-0,06	0,17	-0,11	0,0
2007	10,10%	72,67%	17,23%	100,00%	10,06%	72,78%	17,16%	100,00%	-0,04	0,11	-0,07	0,0
2008	10,83%	71,37%	17,80%	100,00%	10,84%	71,45%	17,71%	100,00%	0,01	0,08	-0,08	0,0
2009	10,54%	70,48%	18,98%	100,00%	10,55%	70,58%	18,87%	100,00%	0,01	0,10	-0,11	0,0
2010	10,32%	72,10%	17,58%	100,00%	10,39%	72,15%	17,46%	100,00%	0,07	0,04	-0,12	0,0
2011	10,31%	72,82%	16,87%	100,00%	10,28%	73,00%	16,72%	100,00%	-0,03	0,18	-0,15	0,0
2012	10,07%	73,21%	16,72%	100,00%	10,16%	73,96%	15,88%	100,00%	0,09	0,75	-0,84	0,0

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 18 UITVOER VAN GOEDEREN, TOTALE REVISIE EN IMPACT VAN DE BELANGRIJKSTE ELEMENTEN IN DE REVISIE

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Totale revisie (%)								
België	-0,22	-0,03	-0,01	-0,03	-0,28	0,00	-0,08	-0,47
Brussel	4,44	-0,60	-0,40	0,06	-0,19	0,69	-0,40	0,41
Vlaanderen	-0,52	0,20	0,14	0,08	-0,13	0,06	0,17	0,56
Wallonië	-1,70	-0,65	-0,40	-0,50	-0,87	-0,66	-0,95	-5,47
<i>waarvan fiscaal vertegenwoordigers (%punt)</i>								
België	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,04	0,00	-0,84
Brussel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,79	-0,16	0,13
Vlaanderen	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,06	0,05	-0,01
Wallonië	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,04	-0,12	-5,09
<i>waarvan elektriciteit (%punt)</i>								
België	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00
Brussel	0,00	0,00	0,00	0,73	0,42	0,38	0,35	0,23
Vlaanderen	0,00	0,00	0,00	0,10	-0,05	-0,04	-0,03	-0,02
Wallonië	0,00	0,00	0,00	0,25	-0,05	-0,08	-0,07	-0,04
<i>waarvan boordprovisie (%punt)</i>								
België	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,25	0,00	0,00	0,00
Brussel	-0,31	-0,32	-0,17	-0,25	-0,43	-0,23	-0,31	-0,18
Vlaanderen	0,18	0,20	0,13	0,18	-0,04	0,18	0,20	0,18
Wallonië	-0,58	-0,62	-0,44	-0,56	-0,94	-0,60	-0,66	-0,68
<i>waarvan driehoekshandel (%punt)</i>								
België	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Brussel	6,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlaanderen	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wallonië	-0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

5.3 Invoer van diensten

Op het niveau van het Rijk werden de cijfers voor bepaalde jaren opwaarts herzien (vooral in het begin en op het einde van de beschouwde periode) en voor andere neerwaarts (vooral van 2003 t.e.m. 2007).

De invoer van diensten in Brussel werd t.e.m. 2005 neerwaarts bijgesteld en vanaf 2008 opwaarts. Voor Vlaanderen waren de grootste herzieningen eerder naar beneden en voor Wallonië naar boven.

Voor de periode 1995-2005 zijn de wijzigingen bij de invoer van diensten te wijten aan het feit dat de specifieke verdeelsleutels voor de financiële diensten (FISIM en ICB's) en prostitutie niet toegepast werden in de vorige publicaties.

Voor de jaren 2008-2012 zijn de wijzigingen eveneens te wijten aan de aanpassing bij de financiële diensten, maar ook aan de revisie van R&D (vanaf 2009)¹. Daarnaast zijn er ook wat kleinere verschuivingen door het toepassen van aangepaste sleutels op basis van de toegevoegde waarde door de NACE-harmonisatie en is er ook een impact van de revisie van het privé-reisverkeer. In 2011 en 2012 is er voor het privé-reisverkeer ook de invloed van de update van de aandelen per gewest op basis van de nieuwe huishoudbudgetenquête. Het aandeel dat aan de consumptieve bestedingen toegewezen werd op basis hiervan werd kleiner voor Vlaanderen en groter voor Wallonië en Brussel.

¹ De invoer van R&D door een in Vlaanderen gevestigd bedrijf uit de farmaceutische nijverheid werd in 2009 in belangrijke mate aangepast in de huidige publicatie.

TABEL 19

INVOER DIENSTEN, VERGELIJKING PUBLICATIE 2016 MET PUBLICATIE 2015

Jaar	Publicatie 2015 in Mln. Euro				Publicatie 2016 in Mln. Euro				Verschil Pub 2016-Pub 2015 in Mln. Euro			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	6 728,5	13 419,4	3 562,9	23 710,8	6 592,0	13 478,6	3 663,8	23 734,4	-136,5	59,2	100,9	23,6
1996	6 420,3	14 450,2	3 730,6	24 601,1	6 292,9	14 489,9	3 841,3	24 624,1	-127,4	39,7	110,7	23,0
1997	6 761,0	16 272,4	3 813,9	26 847,3	6 618,0	16 306,0	3 947,1	26 871,1	-143,0	33,6	133,2	23,8
1998	7 000,3	17 578,8	4 289,6	28 868,7	6 870,3	17 608,6	4 413,8	28 892,7	-130,0	29,8	124,2	24,0
1999	7 922,4	18 863,4	4 479,2	31 265,0	7 859,7	18 886,3	4 543,7	31 289,7	-62,7	22,9	64,5	24,7
2000	9 462,2	22 950,0	5 332,0	37 744,2	9 311,1	22 856,9	5 407,9	37 575,9	-151,1	-93,1	75,9	-168,3
2001	10 987,7	23 767,1	5 599,6	40 354,4	10 908,9	23 789,7	5 667,0	40 365,6	-78,8	22,6	67,4	11,2
2002	10 854,7	23 643,6	6 160,9	40 659,2	10 788,7	23 661,5	6 221,1	40 671,3	-66,0	17,9	60,2	12,1
2003	11 025,8	23 272,9	5 720,2	40 018,9	10 945,2	23 131,9	5 698,0	39 775,1	-80,6	-141,0	-22,2	-243,8
2004	10 716,2	24 394,3	5 951,4	41 061,9	10 617,6	24 226,2	5 931,7	40 775,5	-98,6	-168,1	-19,7	-286,4
2005	11 719,2	24 651,0	6 116,9	42 487,1	11 656,5	24 575,6	6 120,1	42 352,2	-62,7	-75,4	3,2	-134,9
2006				44 484,4				44 234,9				-249,5
2007				50 407,3				50 162,3				-245,0
2008	16 113,9	35 350,3	8 203,9	59 668,1	16 400,7	35 118,5	8 156,0	59 675,2	286,8	-231,8	-47,9	7,1
2009	15 391,0	33 914,7	8 504,4	57 810,1	16 061,7	33 502,2	8 494,2	58 058,1	670,7	-412,5	-10,2	248,0
2010	16 298,8	39 685,3	9 747,6	65 731,7	16 720,6	39 527,1	9 645,4	65 893,1	421,8	-158,2	-102,2	161,4
2011	17 257,5	40 281,5	10 256,9	67 795,9	17 567,9	40 404,9	10 367,0	68 339,8	310,4	123,4	110,1	543,9
2012	19 606,6	44 830,3	11 381,2	75 818,1	20 271,7	44 767,4	11 657,4	76 696,5	665,1	-62,9	276,2	878,4
Jaar	Publicatie 2015 Rijk = 100 %				Publicatie 2016 Rijk = 100 %				Verschil Pub 2016-Pub 2015 %punt			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	28,38%	56,60%	15,03%	100,00%	27,77%	56,79%	15,44%	100,00%	-0,60	0,19	0,41	0,0
1996	26,10%	58,74%	15,16%	100,00%	25,56%	58,84%	15,60%	100,00%	-0,54	0,11	0,44	0,0
1997	25,18%	60,61%	14,21%	100,00%	24,63%	60,68%	14,69%	100,00%	-0,55	0,07	0,48	0,0
1998	24,25%	60,89%	14,86%	100,00%	23,78%	60,94%	15,28%	100,00%	-0,47	0,05	0,42	0,0
1999	25,34%	60,33%	14,33%	100,00%	25,12%	60,36%	14,52%	100,00%	-0,22	0,03	0,19	0,0
2000	25,07%	60,80%	14,13%	100,00%	24,78%	60,83%	14,39%	100,00%	-0,29	0,02	0,27	0,0
2001	27,23%	58,90%	13,88%	100,00%	27,03%	58,94%	14,04%	100,00%	-0,20	0,04	0,16	0,0
2002	26,70%	58,15%	15,15%	100,00%	26,53%	58,18%	15,30%	100,00%	-0,17	0,03	0,14	0,0
2003	27,55%	58,15%	14,29%	100,00%	27,52%	58,16%	14,33%	100,00%	-0,03	0,00	0,03	0,0
2004	26,10%	59,41%	14,49%	100,00%	26,04%	59,41%	14,55%	100,00%	-0,06	0,01	0,05	0,0
2005	27,58%	58,02%	14,40%	100,00%	27,52%	58,03%	14,45%	100,00%	-0,06	0,01	0,05	0,0
2006				100,00%				100,00%	0,00	0,00	0,00	0,0
2007				100,00%				100,00%	0,00	0,00	0,00	0,0
2008	27,01%	59,24%	13,75%	100,00%	27,48%	58,85%	13,67%	100,00%	0,48	-0,40	-0,08	0,0
2009	26,62%	58,67%	14,71%	100,00%	27,66%	57,70%	14,63%	100,00%	1,04	-0,96	-0,08	0,0
2010	24,80%	60,37%	14,83%	100,00%	25,38%	59,99%	14,64%	100,00%	0,58	-0,39	-0,19	0,0
2011	25,46%	59,42%	15,13%	100,00%	25,71%	59,12%	15,17%	100,00%	0,25	-0,29	0,04	0,0
2012	25,86%	59,13%	15,01%	100,00%	26,43%	58,37%	15,20%	100,00%	0,57	-0,76	0,19	0,0

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 20

INVOER VAN DIENSTEN, TOTALE REVISIE EN IMPACT VAN DE BELANGRIJKSTE ELEMENTEN IN DE REVISIE

	2008	2009	2010	2011	2012
Totale revisie (%)					
België	0,01	0,43	0,25	0,80	1,16
Brussel	1,78	4,36	2,59	1,80	3,39
Vlaanderen	-0,65	-1,22	-0,40	0,30	-0,14
Wallonië	-0,58	-0,13	-1,05	1,09	2,43
<i>waarvan privé reisverkeer toerisme (%punt)</i>					
België	0,07	0,02	0,06	0,07	0,00
Brussel	-0,01	0,21	-0,11	0,07	0,53
Vlaanderen	-0,02	-0,07	0,04	-0,29	-0,86
Wallonië	0,57	0,01	0,44	1,47	2,45
<i>waarvan R&D (%punt)</i>					
België	0,00	-1,03	-0,39	-0,13	-0,13
Brussel	0,52	0,91	0,23	0,19	0,29
Vlaanderen	-0,35	-2,17	-0,71	-0,14	-0,23
Wallonië	0,47	0,03	-0,17	-0,60	-0,48
<i>waarvan directe financiële diensten (%punt)</i>					
België	0,00	-0,11	0,02	0,03	0,00
Brussel	1,62	1,13	1,09	-0,07	0,12
Vlaanderen	-0,80	-0,41	-0,61	0,04	-0,05
Wallonië	0,27	-1,20	0,79	0,17	0,00
<i>waarvan FISIM (%punt)</i>					
België	0,00	0,00	-0,07	-0,01	0,06
Brussel	-0,50	0,05	0,45	0,67	0,74
Vlaanderen	0,66	0,01	0,35	-0,13	-0,10
Wallonië	-1,87	-0,14	-2,63	-0,72	-0,48

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

5.4 Uitvoer van diensten

Ook voor de uitvoer van diensten werden de cijfers op het niveau van het Rijk voor bepaalde jaren opwaarts herzien (vooral in het begin en op het einde van de beschouwde periode) en voor andere neerwaarts (vooral van 2003 t.e.m. 2007).

Het regionale effect was wel anders. De uitvoer van diensten in Brussel werd t.e.m. 2005 opwaarts bijgesteld en vanaf 2008 neerwaarts. Voor Vlaanderen en Wallonië gebeurden de revisies neerwaarts t.e.m. 2005 en opwaarts vanaf 2008.

Voor de periode 1995-2005 zijn de wijzigingen voor de uitvoer van diensten te wijten aan het feit dat de specifieke verdeelsleutels voor de financiële diensten (FISIM en ICB's) en prostitutie niet toegepast werden in de vorige publicatie.

Voor de periode 2008-2012 treedt vooral de correctie i.v.m. douanerechten naar voren. Daarnaast speelt hier net als bij de invoer de herziening van R&D en dan vooral de neerwaartse correctie voor de uitvoer van R&D van de EU-instellingen (vanaf 2009), die nu regionaal verdeeld wordt zoals de gekende in- en uitvoer van dienstenrubriek 284 (andere diensten). Brussel heeft een groter aandeel in die rubriek dan in de oude verdeling van R&D. Vlaanderen en Wallonië hebben een lager aandeel in die rubriek dan in de oude verdeling van R&D.

In 2012 is er ook een duidelijke wijziging van de verdeling van het maakloonwerk. Dit komt door het feit dat de uitvoer van een grote aangever in de farmaceutische sector in Wallonië grotendeels als maakloon werd beschouwd

vanaf 2012. Daarnaast zijn er ook hier wat kleinere verschuivingen door het toepassen van aangepaste sleutels op basis van de toegevoegde waarde door de NACE-harmonisatie.

TABEL 21 UITVOER VAN DIENSTEN, VERGELIJKING PUBLICATIE 2016 MET PUBLICATIE 2015

Jaar	Publicatie 2015 in Mln. Euro				Publicatie 2016 in Mln. Euro				Verschil Pub 2016-Pub 2015 in Mln. Euro			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	6 570,2	15 544,5	3 342,6	25 457,3	6 800,2	15 326,2	3 343,8	25 470,2	230,0	-218,3	1,2	12,9
1996	6 722,3	16 136,2	3 670,0	26 528,5	6 975,5	15 907,4	3 659,2	26 542,1	253,2	-228,8	-10,8	13,6
1997	7 251,9	18 173,0	3 693,2	29 118,1	7 522,3	17 917,6	3 692,4	29 132,3	270,4	-255,4	-0,8	14,2
1998	7 537,4	19 304,4	3 831,4	30 673,2	7 806,6	19 050,7	3 829,9	30 687,2	269,2	-253,7	-1,5	14,0
1999	8 372,9	20 073,9	4 598,3	33 045,1	8 556,0	19 913,8	4 589,5	33 059,3	183,1	-160,1	-8,8	14,2
2000	10 055,3	24 706,2	5 323,4	40 084,9	10 275,5	24 385,5	5 293,0	39 954,0	220,2	-320,7	-30,4	-130,9
2001	11 703,7	25 446,7	5 752,2	42 902,6	11 982,2	25 199,7	5 733,4	42 915,3	278,5	-247,0	-18,8	12,7
2002	11 609,5	24 197,5	6 265,6	42 072,6	11 909,8	23 948,9	6 230,4	42 089,1	300,3	-248,6	-35,2	16,5
2003	11 681,4	24 483,5	5 691,4	41 856,3	12 011,2	24 100,1	5 642,2	41 753,5	329,8	-383,4	-49,2	-102,8
2004	11 577,5	26 932,9	6 143,3	44 653,7	12 022,4	26 357,6	6 076,5	44 456,5	444,9	-575,3	-66,8	-197,2
2005	12 713,7	27 753,9	6 769,4	47 237,0	13 162,1	27 296,8	6 713,3	47 172,2	448,4	-457,1	-56,1	-64,8
2006				49 221,3				48 870,1	0,0	0,0	0,0	-351,2
2007				55 996,0				55 635,7	0,0	0,0	0,0	-360,3
2008	17 168,4	39 590,1	9 099,3	65 857,8	16 438,7	39 865,4	9 505,9	65 810,0	-729,7	275,3	406,6	-47,8
2009	18 115,1	38 647,2	9 300,0	66 062,3	17 586,5	38 784,8	9 705,8	66 077,1	-528,6	137,6	405,8	14,8
2010	19 737,5	43 636,9	10 921,5	74 295,9	19 190,7	44 110,7	11 263,0	74 564,4	-546,8	473,8	341,5	268,5
2011	19 637,7	44 517,0	11 515,1	75 669,8	19 129,9	44 920,0	11 958,9	76 008,8	-507,8	403,0	443,8	339,0
2012	21 498,0	48 863,0	12 878,1	83 239,1	21 187,5	49 260,0	13 559,9	84 007,4	-310,5	397,0	681,8	768,3
Jaar	Publicatie 2015 Rijk = 100 %				Publicatie 2016 Rijk = 100 %				Verschil Pub 2016-Pub 2015 %punt			
	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk	BHG	VL	W	Rijk
1995	25,81%	61,06%	13,13%	100,00%	26,70%	60,17%	13,13%	100,00%	0,89	-0,89	0,00	0,0
1996	25,34%	60,83%	13,83%	100,00%	26,28%	59,93%	13,79%	100,00%	0,94	-0,89	-0,05	0,0
1997	24,91%	62,41%	12,68%	100,00%	25,82%	61,50%	12,67%	100,00%	0,92	-0,91	-0,01	0,0
1998	24,57%	62,94%	12,49%	100,00%	25,44%	62,08%	12,48%	100,00%	0,87	-0,86	-0,01	0,0
1999	25,34%	60,75%	13,92%	100,00%	25,88%	60,24%	13,88%	100,00%	0,54	-0,51	-0,03	0,0
2000	25,09%	61,63%	13,28%	100,00%	25,72%	61,03%	13,25%	100,00%	0,63	-0,60	-0,03	0,0
2001	27,28%	59,31%	13,41%	100,00%	27,92%	58,72%	13,36%	100,00%	0,64	-0,59	-0,05	0,0
2002	27,59%	57,51%	14,89%	100,00%	28,30%	56,90%	14,80%	100,00%	0,70	-0,61	-0,09	0,0
2003	27,91%	58,49%	13,60%	100,00%	28,77%	57,72%	13,51%	100,00%	0,86	-0,77	-0,08	0,0
2004	25,93%	60,32%	13,76%	100,00%	27,04%	59,29%	13,67%	100,00%	1,12	-1,03	-0,09	0,0
2005	26,91%	58,75%	14,33%	100,00%	27,90%	57,87%	14,23%	100,00%	0,99	-0,89	-0,10	0,0
2006				100,00%				100,00%	0,00	0,00	0,00	-1,0
2007				100,00%				100,00%	0,00	0,00	0,00	-1,0
2008	26,07%	60,11%	13,82%	100,00%	24,98%	60,58%	14,44%	100,00%	-1,09	0,46	0,63	0,0
2009	27,42%	58,50%	14,08%	100,00%	26,62%	58,70%	14,69%	100,00%	-0,81	0,20	0,61	0,0
2010	26,57%	58,73%	14,70%	100,00%	25,74%	59,16%	15,11%	100,00%	-0,83	0,42	0,41	0,0
2011	25,95%	58,83%	15,22%	100,00%	25,17%	59,10%	15,73%	100,00%	-0,78	0,27	0,52	0,0
2012	25,83%	58,70%	15,47%	100,00%	25,22%	58,64%	16,14%	100,00%	-0,61	-0,06	0,67	0,0

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

TABEL 22

UITVOER VAN DIENSTEN, TOTALE REVISIE EN IMPACT VAN DE BELANGRIJKSTE ELEMENTEN IN DE REVISIE

	2008	2009	2010	2011	2012
Totale revisie (%)					
België	-0,07	0,02	0,36	0,45	0,92
Brussel	-4,25	-2,92	-2,77	-2,58	-1,45
Vlaanderen	0,70	0,35	1,08	0,90	0,82
Wallonië	4,47	4,37	3,14	3,86	5,28
<i>waarvan privé reisverkeer toerisme (%punt)</i>					
België	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Brussel	-4,82	-4,45	-4,34	-4,16	-3,57
Vlaanderen	1,10	1,16	1,15	1,00	0,76
Wallonië	4,30	3,85	3,24	3,21	3,08
<i>waarvan R&D (%punt)</i>					
België	0,00	-0,99	-0,73	-0,61	-0,68
Brussel	-0,01	-0,38	-0,29	-0,23	-0,12
Vlaanderen	-0,01	-1,37	-0,70	-0,67	-0,89
Wallonië	0,06	-0,61	-1,68	-1,03	-0,85
<i>waarvan maakloonwerk (%punt)</i>					
België	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,22
Brussel	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,05
Vlaanderen	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,67
Wallonië	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17

Bronnen: NBB, BISA, IWEPS en SVR-DKB

Tabellen

Introductie

Vooreerst is er de presentatie van de globale resultaten voor de gewesten, provincies en arrondissementen voor de periode 1995-2013. Daarna volgen de resultaten per bedrijfstak volgens de NACE 2008-nomenclatuur, waarbij de volgende combinaties beschikbaar zijn voor de goederen:

- gewesten x 64 bedrijfstakken,
- provincies x 38 bedrijfstakken,
- arrondissementen x 10 bedrijfstakken.

Voor de diensten is er minder detail beschikbaar.

Omwille van confidentialiteitsproblemen is publicatie van een groter detail niet mogelijk.

De bovenstaande combinaties met alle details van de resultaten 1995-2013 zijn consulteerbaar op de [NBB-website](#). Een methodologische nota kan er eveneens worden geraadpleegd.

De pdf-publicatie van de regionale resultaten bevat een beperkte selectie van tabellen en cijfers.

- De globale resultaten per arrondissement, provincie en gewest worden opgenomen voor zowel de invoer, uitvoer als netto-uitvoer en dit telkens voor de goederen, de diensten en de som van beide.
- De bedrijfstakresultaten zijn enkel opgenomen per gewest, maar worden wel afzonderlijk gepresenteerd voor de in- en uitvoer telkens opgesplitst naar goederen en diensten.
- De resultaten zijn beperkt tot de jaren 1995, 2000 en 2005-2013.

De in de pdf-publicatie opgenomen resultaten worden voorgesteld in zes reeksen tabellen.

De eerste reeks bevat een algemeen overzicht per gewest, provincie en arrondissement van zowel de invoer, uitvoer als netto-uitvoer en dit telkens voor de goederen, de diensten en de som van beide.

De reeksen 2 tot 6 hebben betrekking op de bedrijfstakverdeling van de in- en uitvoer van enerzijds goederen en anderzijds diensten per gewest. De resultaten voor de provincies en arrondissementen worden enkel gepubliceerd op de website van de NBB.

Achtereenvolgens komen volgende aggregaten aan bod:

- de invoer van goederen per gewest (reeks 2),
- de uitvoer van goederen per gewest (reeks 3),
- de invoer van diensten per gewest (reeks 4),
- de uitvoer van diensten per gewest (reeks 5),
- de resultaten voor de Duitstalige Gemeenschap (reeks 6).

1. Globale resultaten

1.1 INVOER VAN GOEDEREN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	16.912,5	25.356,1	32.404,4	35.707,4	33.874,8	40.877,8	32.911,1	38.222,2	45.189,0	44.682,9	42.052,1
Vlaams Gewest	65.266,8	96.498,5	120.211,2	128.982,3	141.764,9	148.520,3	116.280,5	138.756,6	161.558,0	163.194,4	165.248,3
Antwerpen (provincie)	26.633,6	41.062,5	55.063,0	57.477,0	62.520,8	65.597,2	50.351,4	63.332,4	74.261,9	74.206,0	73.685,0
Antwerpen (arrondissement)	18.335,9	29.957,7	39.633,1	39.409,8	42.796,4	45.402,5	33.663,6	43.695,2	53.727,1	52.861,2	52.137,1
Mechelen	3.837,2	4.807,0	6.627,4	7.601,6	7.975,1	7.765,1	6.985,2	7.526,5	7.700,8	7.594,7	7.860,6
Turnhout	4.460,3	6.297,7	8.803,1	10.465,9	11.749,7	12.429,7	9.702,3	12.110,4	12.834,0	13.750,3	13.687,3
Limburg	8.308,9	11.554,5	12.048,9	13.632,5	15.707,0	16.149,7	11.476,6	13.312,9	15.099,1	14.334,4	14.056,2
Hasselt	6.175,2	8.541,5	8.417,4	9.451,5	10.700,6	11.223,2	7.949,1	9.049,3	10.186,0	9.458,1	9.327,4
Maaseik	1.281,8	1.625,7	1.920,3	2.211,6	2.619,2	2.615,3	2.097,3	2.298,7	2.610,4	2.410,9	2.288,0
Tongeren	852,2	1.387,2	1.711,2	1.969,4	2.387,3	2.311,0	1.430,0	1.964,8	2.302,5	2.465,8	2.440,8
Oost-Vlaanderen	12.475,3	16.030,0	20.997,9	21.972,7	23.246,6	24.507,4	19.023,4	23.425,8	27.941,9	27.490,8	27.144,5
Aalst	1.172,9	1.952,2	2.148,1	2.305,6	2.437,5	2.576,5	2.580,0	2.582,1	2.742,0	2.868,5	3.109,5
Dendermonde	1.142,5	1.485,9	1.761,8	1.938,4	2.197,3	2.195,0	1.881,3	2.088,8	2.604,4	2.400,7	2.480,0
Eeklo	305,5	380,4	400,1	486,8	561,4	649,4	599,6	639,3	840,8	947,0	977,5
Gent	7.058,8	8.173,5	11.920,6	12.432,7	13.052,0	13.807,7	10.160,5	13.165,6	16.376,0	16.326,6	15.630,8
Oudenaarde	778,6	1.139,4	1.241,8	1.375,6	1.574,6	1.370,5	1.129,0	1.331,8	1.476,2	1.530,1	1.525,5
Sint-Niklaas	2.016,9	2.899,0	3.525,3	3.433,7	3.423,3	3.908,2	3.673,0	3.618,5	3.902,4	3.417,7	3.415,3
Vlaams-Brabant	10.426,7	17.846,0	20.259,6	23.273,1	26.188,7	27.568,7	23.354,1	25.033,1	28.585,4	31.384,6	34.470,7
Halle-Vilvoorde	8.558,8	14.538,1	14.914,2	16.913,7	19.135,4	20.189,2	17.031,3	18.478,9	20.857,6	23.456,8	26.444,0
Leuven	1.867,8	3.307,6	5.345,3	6.359,0	7.053,4	7.379,7	6.322,6	6.554,4	7.728,0	7.927,8	8.026,6
West-Vlaanderen	7.422,3	10.005,9	11.841,7	12.626,9	14.101,8	14.697,5	12.075,3	13.652,7	15.670,0	15.778,5	15.892,4
Brugge	1.441,5	1.759,0	2.191,2	2.242,4	2.458,0	2.689,1	2.187,6	2.204,5	2.474,7	2.602,4	2.732,5
Diksmuide	191,2	279,5	294,7	266,2	312,4	306,3	280,6	266,6	293,4	328,4	324,3
Ieper	539,2	657,5	876,2	920,3	1.018,3	975,0	850,2	983,5	1.133,7	1.085,4	1.221,2
Kortrijk	2.259,0	3.306,6	3.772,4	4.111,3	4.391,7	4.445,2	3.585,5	4.364,7	4.855,0	4.780,9	4.783,1
Oostende	431,5	713,8	981,6	983,6	1.156,0	1.211,5	1.007,5	1.053,0	1.256,1	1.216,0	1.277,8
Rooselare	1.428,1	1.736,3	1.955,6	2.141,0	2.569,9	2.861,0	2.418,2	2.720,4	3.220,7	3.336,7	3.032,8
Tielt	981,9	1.367,1	1.571,9	1.731,7	1.954,3	1.952,0	1.517,0	1.833,6	2.175,6	2.144,3	2.165,2
Veurne	150,1	185,6	198,3	230,5	241,9	257,5	228,8	226,1	261,0	284,8	355,5
Waaals Gewest	12.641,5	19.314,2	22.617,3	26.215,8	28.157,3	31.389,6	26.597,5	29.681,9	32.437,0	31.971,7	32.436,6
Waaals-Brabant	2.875,0	5.201,4	4.563,1	4.936,8	5.608,5	6.542,6	6.791,9	8.317,5	8.163,1	9.717,1	10.588,7
Henegouwen	4.137,9	6.540,4	9.259,5	11.497,0	12.068,3	13.167,2	10.691,9	10.986,9	12.508,0	10.575,1	10.587,7
Aat	125,0	192,7	277,8	277,4	365,4	375,3	277,6	380,6	436,4	408,2	448,1
Charleroi	1.994,5	3.288,4	4.950,9	6.698,6	7.227,3	7.831,9	5.706,0	5.914,9	6.663,4	6.083,1	6.000,5
Bergen	530,5	851,9	793,8	993,9	1.141,8	1.213,1	1.069,3	1.305,9	1.405,6	1.445,1	1.400,4
Moeskroen	343,6	662,0	676,7	788,2	928,7	859,5	789,7	921,3	986,6	832,7	970,4
Zinnik	620,2	864,3	1.731,7	1.879,8	1.499,6	1.888,6	1.990,4	1.564,8	1.937,8	689,3	602,4
Thuin	162,2	267,2	193,2	201,6	205,3	218,5	195,3	195,8	231,4	245,4	240,5
Doornik	362,3	414,1	635,7	657,8	699,6	780,3	664,3	704,1	846,6	871,0	925,3
Luik (provincie)	4.062,6	5.478,3	6.280,8	6.991,6	7.351,0	8.355,7	6.337,9	7.319,6	8.293,8	8.161,8	7.777,3
Hoei	251,4	317,6	385,0	450,1	486,0	724,7	529,8	627,5	809,3	865,8	776,5
Luik (arrondissement)	2.210,6	3.048,8	3.705,4	4.221,1	4.304,8	4.791,4	3.589,2	4.342,3	4.898,2	4.789,0	4.523,1
Verviers	1.471,4	1.929,8	2.036,4	2.149,9	2.347,9	2.602,5	2.020,2	2.147,6	2.338,1	2.260,8	2.253,8
Borgworm	129,2	182,1	153,5	170,7	211,9	237,3	198,9	202,3	248,1	246,3	223,5
Luxemburg	841,4	969,1	1.242,5	1.378,0	1.585,6	1.592,4	1.319,3	1.544,9	1.698,5	1.719,1	1.668,3
Aarlen	294,4	329,6	366,0	406,5	519,0	473,0	434,0	493,7	560,3	544,9	482,5
Bastenaken	61,8	65,7	201,0	213,8	244,9	248,0	212,8	234,7	249,6	246,8	244,6
Marche-en-Famenne	62,7	82,0	95,8	132,5	164,6	190,0	124,7	132,3	148,3	163,4	155,2
Neufchâteau	96,1	157,2	191,2	194,7	230,5	255,0	239,6	254,0	300,4	291,5	333,0
Virton	326,1	334,8	388,2	430,2	426,6	426,7	307,9	429,6	439,6	472,2	453,2
Namen (provincie)	724,2	1.124,7	1.271,5	1.412,3	1.544,2	1.731,4	1.456,4	1.512,6	1.773,4	1.798,5	1.813,4
Dinant	129,6	121,5	131,3	118,0	135,8	169,7	161,6	161,3	222,4	247,5	261,9
Namen (arrondissement)	542,0	923,7	1.062,4	1.197,8	1.293,2	1.442,4	1.186,2	1.237,0	1.419,1	1.422,1	1.414,3
Philippeville	52,7	79,5	77,8	96,6	114,8	119,1	108,4	114,6	132,1	128,7	137,4
Het Rijk	94.820,8	141.168,8	175.232,9	190.905,5	203.797,0	220.787,7	175.789,1	206.660,7	239.184,0	239.849,0	239.736,0

1.2 UITVOER VAN GOEDEREN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	10.239,0	15.538,6	19.232,6	21.105,9	21.279,9	23.450,9	18.534,9	21.251,5	23.993,4	23.864,4	25.134,7
Vlaams Gewest	73.237,2	106.030,0	132.612,0	142.898,2	153.915,3	154.594,1	123.981,2	147.574,2	170.446,2	173.746,6	174.653,2
Antwerpen (provincie)	28.769,7	44.712,9	58.355,9	62.935,2	67.732,3	68.152,1	55.851,1	71.224,7	82.082,8	82.418,8	82.857,4
Antwerpen (arrondissement)	19.031,9	31.183,2	38.825,2	40.695,7	43.640,1	44.391,9	35.123,7	46.825,3	55.802,3	55.295,5	55.097,9
Mechelen	3.868,0	4.777,4	7.558,1	8.865,5	9.128,9	8.739,7	8.341,0	8.954,9	8.989,1	9.092,7	9.341,7
Turnhout	5.870,1	8.752,8	11.972,5	13.374,2	14.963,6	15.020,5	12.386,3	15.444,4	17.291,8	18.030,6	18.418,0
Limburg	11.967,5	15.390,8	16.357,7	17.933,4	20.629,1	20.971,6	14.094,1	15.907,8	17.514,4	16.715,3	16.826,6
Hasselt	9.066,0	11.182,8	11.265,8	12.208,5	13.888,8	14.393,5	9.453,4	10.480,0	11.546,3	10.712,6	11.002,1
Maaseik	1.787,8	2.459,1	2.862,5	3.142,5	3.675,6	3.605,5	2.737,6	2.911,3	3.169,3	3.055,1	2.771,7
Tongeren	1.113,7	1.748,7	2.229,7	2.582,8	3.064,4	2.972,5	1.903,6	2.516,3	2.798,6	2.947,8	3.052,8
Oost-Vlaanderen	14.744,8	19.839,8	25.421,1	26.989,8	28.078,2	27.696,5	22.840,6	27.057,4	31.822,0	31.338,9	31.105,7
Aalst	1.333,5	2.060,1	2.156,1	2.229,1	2.484,2	2.498,9	2.184,0	2.321,9	2.421,7	2.495,1	2.645,9
Dendermonde	1.287,5	1.840,5	2.273,7	2.462,2	2.626,2	2.676,8	2.372,5	2.576,2	2.982,6	3.204,0	3.276,8
Eeklo	304,8	385,1	655,6	760,6	833,3	882,6	781,3	823,2	843,1	936,0	990,6
Gent	7.911,4	9.992,3	14.259,2	15.024,4	15.625,4	15.271,0	12.588,2	15.509,5	19.330,0	18.934,1	18.491,9
Oudenaarde	1.281,7	2.013,0	2.007,4	2.193,8	2.294,2	2.130,9	1.705,8	1.851,6	2.007,8	2.049,6	2.099,4
Sint-Niklaas	2.625,9	3.548,8	4.069,3	4.319,6	4.215,1	4.236,4	3.208,9	3.974,8	4.236,6	3.720,3	3.601,2
Vlaams-Brabant	7.086,8	11.185,8	14.597,1	16.041,0	17.051,3	17.751,5	14.254,1	15.630,9	19.557,7	23.924,8	23.898,7
Halle-Vilvoorde	5.065,9	7.618,5	8.904,6	9.392,2	10.238,8	11.112,9	9.214,4	10.438,1	12.206,8	16.279,8	16.004,9
Leuven	2.020,9	3.567,0	5.692,5	6.648,9	6.812,1	6.638,7	5.039,7	5.192,4	7.350,9	7.645,4	7.893,8
West-Vlaanderen	10.668,6	14.900,9	17.879,7	18.998,5	20.425,1	20.022,5	16.941,8	17.754,7	19.469,2	19.348,8	19.964,3
Brugge	1.704,7	1.821,0	2.163,2	2.304,0	2.665,8	2.730,9	2.180,5	2.175,4	2.535,8	2.327,9	2.252,0
Diksmuide	202,1	325,1	329,6	287,1	371,8	362,8	323,9	316,3	330,7	292,0	309,0
Ieper	1.127,6	1.321,6	1.744,4	1.930,6	2.009,3	1.940,4	1.802,8	1.900,7	2.092,6	2.133,7	2.502,5
Kortrijk	3.412,8	5.146,9	6.230,8	6.615,7	6.702,3	6.233,0	5.234,4	5.603,1	5.844,2	5.903,1	6.075,1
Oostende	478,3	907,6	1.199,1	1.285,7	1.536,7	1.518,0	1.144,4	1.227,6	1.327,4	1.246,2	1.237,4
Roeselare	1.842,8	2.432,5	2.703,1	2.818,1	3.130,1	3.394,6	2.967,1	3.034,9	3.489,9	3.594,0	3.661,1
Tielt	1.741,7	2.736,4	3.280,4	3.524,8	3.751,6	3.570,7	3.015,3	3.279,8	3.619,3	3.597,0	3.666,3
Veurne	158,5	209,1	228,7	232,5	257,8	272,6	273,6	217,2	229,4	254,4	261,3
Waaals Gewest	16.938,3	24.029,6	29.987,7	34.445,4	36.289,7	38.321,3	33.146,3	35.723,6	39.037,0	37.316,8	37.355,3
Waaals-Brabant	2.882,5	4.603,2	5.148,6	5.706,4	5.907,4	6.524,2	7.843,5	8.400,7	8.722,1	9.468,9	10.240,1
Henegouwen	5.833,1	8.685,0	12.104,9	14.956,7	16.331,6	17.095,5	13.235,2	13.701,8	15.667,8	13.230,6	13.042,6
Aat	197,1	322,7	397,3	418,1	546,1	565,9	414,5	540,2	596,5	589,7	630,9
Charleroi	2.528,5	4.567,1	6.638,1	8.674,3	9.381,6	10.071,9	7.100,5	6.862,3	7.833,4	7.380,3	7.153,7
Bergen	831,4	1.185,8	1.086,9	1.325,0	1.452,8	1.465,6	1.037,0	1.252,4	1.502,2	1.355,4	1.540,0
Moeskroen	578,9	910,0	1.073,6	1.141,3	1.276,5	1.242,4	1.070,3	1.146,6	1.279,0	1.299,7	1.439,8
Zinnik	989,2	828,5	1.839,4	2.317,9	2.443,9	2.473,8	2.411,9	2.513,3	2.909,3	948,3	623,5
Thuin	137,2	183,3	169,5	169,4	173,2	180,5	161,7	155,7	183,9	197,8	209,3
Doornik	570,5	687,6	900,6	910,6	1.057,7	1.096,0	1.039,4	1.231,8	1.363,8	1.459,2	1.445,5
Luik (provincie)	6.107,9	7.704,1	9.132,7	9.826,4	9.768,5	10.296,4	8.491,7	9.669,9	10.280,9	10.408,0	9.746,2
Hoei	447,3	459,8	499,9	591,2	656,7	848,2	691,6	844,4	945,8	1.015,4	974,3
Luik (arrondissement)	3.293,7	4.195,9	5.479,4	5.897,2	5.541,0	5.846,9	4.808,6	5.135,2	5.638,3	5.917,7	5.444,4
Verviers	2.209,1	2.679,5	2.769,9	2.928,1	3.192,6	3.200,2	2.616,1	2.927,5	3.129,3	3.074,8	2.978,5
Borgworm	158,0	369,0	383,5	409,9	378,2	401,0	375,4	762,8	567,0	400,1	348,6
Luxemburg	1.253,6	1.763,6	2.139,0	2.317,4	2.541,0	2.593,2	2.126,7	2.395,9	2.581,3	2.529,6	2.525,0
Aarlen	457,8	475,8	545,9	591,5	642,2	696,5	583,0	728,0	831,9	751,6	711,5
Bastenaken	57,0	144,0	330,1	381,8	427,3	400,0	312,4	341,0	360,3	354,3	335,3
Marche-en-Famenne	58,3	104,1	121,8	166,5	187,5	205,0	133,3	108,5	109,9	121,5	118,9
Neufchâteau	95,9	257,6	389,5	380,0	444,6	479,8	394,9	433,0	512,1	516,1	586,8
Virton	584,8	782,1	751,6	797,5	839,2	811,6	703,0	785,6	767,2	785,8	772,5
Namen (provincie)	861,1	1.273,7	1.462,8	1.638,4	1.741,1	1.811,8	1.449,2	1.554,8	1.785,1	1.679,7	1.801,4
Dinant	82,6	105,7	109,5	107,3	103,5	117,0	117,4	142,7	164,4	171,4	184,3
Namen (arrondissement)	730,6	1.105,3	1.291,3	1.462,5	1.563,8	1.618,2	1.262,1	1.344,2	1.529,3	1.426,0	1.537,6
Philippeville	47,7	63,1	62,0	68,6	73,6	76,6	69,5	67,9	91,3	82,4	79,7
Het Rijk	100.414,5	145.598,2	181.832,3	198.449,5	211.484,9	216.366,3	175.662,4	204.549,3	233.476,6	234.927,8	237.143,2

1.3 NETTO-UITVOER VAN GOEDEREN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-6.673,5	-9.817,5	-13.171,8	-14.601,5	-12.594,9	-17.426,9	-14.376,2	-16.970,7	-21.195,6	-20.818,5	-16.917,4
Vlaams Gewest	7.970,4	9.531,5	12.400,8	13.915,9	12.150,4	6.073,8	7.700,7	8.817,6	8.888,2	10.552,2	9.404,9
Antwerpen (provincie)	2.136,1	3.650,4	3.292,9	5.458,2	5.211,5	2.554,9	5.499,7	7.892,3	7.820,9	8.212,8	9.172,4
Antwerpen (arrondissement)	696,0	1.225,5	-807,9	1.285,9	843,7	-1.010,6	1.460,1	3.130,1	2.075,2	2.434,3	2.960,8
Mechelen	30,8	-29,6	930,7	1.263,9	1.153,8	974,6	1.355,8	1.428,4	1.288,3	1.498,0	1.481,1
Turnhout	1.409,8	2.455,1	3.169,4	2.908,3	3.213,9	2.590,8	2.684,0	3.334,0	4.457,8	4.280,3	4.730,7
Limburg	3.658,6	3.836,3	4.308,8	4.300,9	4.922,1	4.821,9	2.617,5	2.594,9	2.415,3	2.380,9	2.770,4
Hasselt	2.890,8	2.641,3	2.848,4	2.757,0	3.188,2	3.170,3	1.504,3	1.430,7	1.360,3	1.254,5	1.674,7
Maaseik	506,0	833,4	942,2	930,9	1.056,4	990,2	640,3	612,6	558,9	644,2	483,7
Tongeren	261,5	361,5	518,5	613,4	677,1	661,5	473,6	551,5	496,1	482,0	612,0
Oost-Vlaanderen	2.269,5	3.809,8	4.423,2	5.017,1	4.831,6	3.189,1	3.817,2	3.631,6	3.880,1	3.848,1	3.961,2
Aalst	160,6	107,9	8,0	-76,5	46,7	-77,6	-396,0	-260,2	-320,3	-373,4	-463,6
Dendermonde	145,0	354,6	511,9	523,8	428,9	481,8	491,2	487,4	378,2	803,3	790,8
Eeklo	-0,7	4,7	255,5	273,8	271,9	233,2	181,7	183,9	2,3	-11,0	13,1
Gent	852,6	1.818,8	2.338,6	2.591,7	2.573,4	1.463,3	2.427,7	2.343,9	2.954,0	2.607,5	2.861,1
Oudenaarde	503,1	873,6	765,6	818,2	719,6	760,4	576,8	519,8	531,6	519,5	573,9
Sint-Niklaas	609,0	648,8	544,0	885,9	791,8	328,2	535,9	356,3	334,2	302,6	185,9
Vlaams-Brabant	-3.399,9	-6.660,2	-5.662,5	-7.232,1	-9.137,4	-9.817,2	-9.100,0	-9.402,2	-9.027,7	-7.458,8	-10.572,0
Halle-Vilvoorde	-3.492,9	-6.919,6	-6.009,6	-7.521,5	-8.896,6	-9.076,3	-7.816,9	-8.040,8	-8.650,8	-7.177,0	-10.439,1
Leuven	153,1	259,4	347,2	289,9	-241,3	-741,0	-1.282,9	-1.362,0	-377,1	-282,4	-132,8
West-Vlaanderen	3.246,3	4.895,0	6.038,0	6.371,6	6.323,3	5.325,0	4.866,5	4.102,0	3.799,2	3.570,3	4.071,9
Brugge	263,2	62,0	-28,0	61,6	207,8	41,8	-7,1	-29,1	61,1	-274,5	-480,5
Diksmuide	10,9	45,6	34,9	20,9	59,4	56,5	43,3	49,7	37,3	-36,4	-15,3
Ieper	588,4	664,1	868,2	1.010,3	991,0	965,4	952,6	917,2	958,9	1.048,3	1.281,3
Kortrijk	1.153,8	1.840,3	2.458,4	2.504,4	2.310,6	1.787,8	1.648,9	1.238,4	989,2	1.122,2	1.292,0
Oostende	46,8	193,8	217,5	302,1	380,7	306,5	136,9	174,6	71,3	30,2	-40,4
Roeselare	414,7	696,2	747,5	677,1	560,2	533,6	548,9	314,5	269,2	257,3	628,3
Tielt	759,8	1.369,3	1.708,5	1.793,1	1.797,3	1.618,7	1.498,3	1.446,2	1.443,7	1.452,7	1.501,1
Veurne	8,4	23,5	30,4	2,0	15,9	15,1	44,8	-8,9	-31,6	-30,4	-94,2
Waals Gewest	4.296,8	4.715,4	7.370,4	8.229,6	8.132,4	6.931,7	6.548,8	6.041,7	6.600,0	5.345,1	4.919,7
Waals-Brabant	7,5	-598,2	585,5	769,6	298,9	-18,4	1.051,6	83,2	559,0	-248,2	-348,6
Henegouwen	1.695,2	2.144,6	2.845,4	3.459,7	4.263,3	3.928,3	2.543,3	2.714,9	3.159,8	2.655,5	2.454,9
Aat	72,1	130,0	119,5	140,7	180,7	190,6	136,9	159,6	160,1	181,5	182,8
Charleroi	534,0	1.278,7	1.687,2	1.975,7	2.154,3	2.240,0	1.394,5	947,4	1.170,0	1.297,2	1.153,2
Bergen	300,9	333,9	293,1	331,1	311,0	252,5	-32,3	-53,5	96,6	-89,7	139,6
Moeskroen	235,3	248,0	396,9	353,1	347,8	382,9	280,6	225,3	292,4	467,0	469,4
Zinnik	369,0	-35,8	107,7	438,1	944,3	585,2	421,5	948,5	971,5	259,0	21,1
Thuin	-25,0	-83,9	-23,7	-32,2	-32,1	-38,0	-33,6	-40,1	-47,5	-47,6	-31,2
Doornik	208,2	273,5	264,9	252,8	358,1	315,7	375,1	527,7	517,2	588,2	520,2
Luik (provincie)	2.045,3	2.225,8	2.851,9	2.834,8	2.417,5	1.940,7	2.153,8	2.350,3	1.987,1	2.246,2	1.968,9
Hoei	195,9	142,2	114,9	141,1	170,7	123,5	161,8	216,9	136,5	149,6	197,8
Luik (arrondissement)	1.083,1	1.147,1	1.774,0	1.676,1	1.236,2	1.055,5	1.219,4	792,9	740,1	1.128,7	921,3
Verviers	737,7	749,7	733,5	778,2	844,7	597,7	595,9	779,9	791,2	814,0	724,7
Borgworm	28,8	186,9	230,0	239,2	166,3	163,7	176,5	560,5	318,9	153,8	125,1
Luxemburg	412,2	794,5	896,5	939,4	955,4	1.000,8	807,4	851,0	882,8	810,5	856,7
Aarlen	163,4	146,2	179,9	185,0	123,2	223,5	149,0	234,3	271,6	206,7	229,0
Bastenaken	-4,8	78,3	129,1	168,0	182,4	152,0	99,6	106,3	110,7	107,5	90,7
Marche-en-Famenne	-4,4	22,1	26,0	34,0	22,9	15,0	8,6	-23,8	-38,4	-41,9	-36,3
Neufchâteau	-0,2	100,4	198,3	185,3	214,1	224,8	155,3	179,0	211,7	224,6	253,8
Virton	258,7	447,3	363,4	367,3	412,6	384,9	395,1	356,0	327,6	313,6	319,3
Namen (provincie)	136,9	149,0	191,3	226,1	196,9	80,4	-7,2	42,2	11,7	-118,8	-12,0
Dinant	-47,0	-15,8	-21,8	-10,7	-32,3	-52,7	-44,2	-18,6	-58,0	-76,1	-77,6
Namen (arrondissement)	188,6	181,6	228,9	264,7	270,6	175,8	75,9	107,2	110,2	3,9	123,3
Philippeville	-5,0	-16,4	-15,8	-28,0	-41,2	-42,5	-38,9	-46,7	-40,8	-46,3	-57,7
Het Rijk	5.593,7	4.429,4	6.599,4	7.544,0	7.687,9	-4.421,4	-126,7	-2.111,4	-5.707,4	-4.921,2	-2.592,8

1.4 INVOER VAN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	6.592,0	9.311,1	11.656,5	n.	n.	16.400,7	16.061,7	16.720,6	17.567,9	20.271,7	20.619,1
Vlaams Gewest	13.478,6	22.856,9	24.575,6	n.	n.	35.118,5	33.502,2	39.527,1	40.404,9	44.767,4	44.905,8
Antwerpen (provincie)	6.044,4	9.310,4	10.590,0	n.	n.	16.215,3	14.938,2	17.631,8	17.663,6	19.842,5	18.246,5
Antwerpen (arrondissement)	4.871,3	7.144,8	7.194,3	n.	n.	11.587,8	10.114,3	13.055,8	13.124,8	14.199,9	12.423,8
Mechelen	551,4	975,2	965,2	n.	n.	1.622,5	1.709,6	1.677,2	1.737,7	2.174,3	2.435,4
Turnhout	621,7	1.190,4	2.430,5	n.	n.	3.005,0	3.114,3	2.898,8	2.801,1	3.468,3	3.387,3
Limburg	960,3	1.458,9	1.518,8	n.	n.	2.108,0	2.067,0	2.314,1	2.450,8	3.054,3	3.187,0
Hasselt	528,4	851,1	873,9	n.	n.	1.215,7	1.196,3	1.338,5	1.362,2	1.771,4	1.849,7
Maaseik	223,1	346,3	343,7	n.	n.	493,8	478,5	531,5	554,1	673,7	674,7
Tongeren	208,8	261,5	301,2	n.	n.	398,5	392,2	444,1	534,5	609,2	662,6
Oost-Vlaanderen	2.026,8	3.451,7	3.598,5	n.	n.	4.965,4	4.796,4	5.814,0	6.249,2	6.318,9	6.546,8
Aalst	276,1	373,0	389,5	n.	n.	609,3	640,8	859,9	927,3	1.006,5	977,7
Dendermonde	162,1	266,4	286,7	n.	n.	389,0	437,2	563,5	601,8	671,4	746,5
Eeklo	60,0	89,3	95,9	n.	n.	139,8	141,9	149,8	182,8	256,2	271,8
Gent	1.082,0	2.010,9	2.214,0	n.	n.	2.875,8	2.582,2	3.169,4	3.426,1	3.159,7	3.333,1
Oudenaarde	120,6	197,0	207,6	n.	n.	304,5	273,5	285,4	285,5	336,5	328,3
Sint-Niklaas	326,0	515,1	404,8	n.	n.	647,0	720,8	786,0	825,7	888,6	889,4
Vlaams-Brabant	2.800,3	5.831,4	6.106,0	n.	n.	8.575,2	8.268,7	9.555,3	9.865,1	11.114,2	12.089,5
Halle-Vilvoorde	2.233,6	4.917,8	4.970,9	n.	n.	6.822,7	6.385,9	7.231,2	7.658,1	8.585,7	9.350,1
Leuven	566,7	913,6	1.135,1	n.	n.	1.752,5	1.882,8	2.324,1	2.207,0	2.528,5	2.739,4
West-Vlaanderen	1.646,8	2.804,5	2.762,3	n.	n.	3.254,6	3.431,9	4.211,9	4.176,2	4.437,5	4.836,0
Brugge	416,5	747,4	711,1	n.	n.	872,8	916,4	1.351,2	1.142,5	1.159,5	1.436,8
Diksmuide	26,6	46,0	49,3	n.	n.	58,4	64,7	71,1	73,1	82,3	85,2
Ieper	120,5	225,6	164,7	n.	n.	235,8	257,0	282,9	292,2	300,8	325,6
Kortrijk	349,8	574,7	521,8	n.	n.	688,4	732,5	851,8	907,9	970,5	1.018,1
Oostende	408,1	694,7	832,9	n.	n.	762,6	782,6	873,1	914,1	982,2	965,2
Roeselare	154,0	250,4	251,1	n.	n.	342,2	364,5	425,3	449,1	485,7	542,4
Tielt	113,5	165,4	160,0	n.	n.	204,4	222,0	259,5	302,4	355,9	354,3
Veurne	57,8	100,3	71,4	n.	n.	90,0	92,2	97,0	94,9	100,6	108,4
Waal Gewest	3.663,8	5.407,9	6.120,1	n.	n.	8.156,0	8.494,2	9.645,4	10.367,0	11.657,4	12.366,4
Waal-Brabant	765,1	1.433,4	1.301,8	n.	n.	2.091,4	2.598,5	3.203,0	3.330,4	3.754,0	4.139,1
Henegouwen	1.242,8	1.567,5	1.973,9	n.	n.	2.217,2	2.093,0	2.241,6	2.420,6	2.849,6	2.923,3
Aat	56,2	78,5	99,2	n.	n.	98,0	139,2	139,3	156,1	178,5	173,5
Charleroi	494,2	643,0	903,4	n.	n.	991,8	855,1	885,2	949,4	1.147,5	1.303,3
Bergen	210,1	308,2	307,8	n.	n.	391,4	334,8	374,5	384,1	418,9	413,7
Moeskroen	80,9	98,1	120,5	n.	n.	109,4	131,3	154,7	156,2	195,8	204,7
Zinnik	190,3	173,0	200,2	n.	n.	233,9	215,1	242,4	291,5	342,9	320,5
Thuin	69,7	93,6	135,5	n.	n.	137,4	149,2	158,1	168,7	201,6	187,8
Doornik	141,4	173,1	207,3	n.	n.	255,3	268,3	287,4	314,6	364,4	388,8
Luik (provincie)	1.091,5	1.643,1	1.793,6	n.	n.	2.335,8	2.245,2	2.516,6	2.815,1	3.185,5	3.386,3
Hoei	83,9	109,7	119,6	n.	n.	184,4	203,2	220,3	279,9	298,7	301,4
Luik (arrondissement)	698,6	1.060,4	1.169,2	n.	n.	1.551,0	1.434,7	1.575,8	1.720,3	1.954,3	2.143,1
Verviers	266,0	420,9	434,4	n.	n.	524,0	521,1	618,4	702,2	808,7	822,9
Borgworm	43,0	52,1	70,4	n.	n.	76,4	86,2	102,1	112,7	123,8	118,9
Luxemburg	229,7	306,2	531,1	n.	n.	830,0	880,3	934,6	999,5	1.043,6	1.017,4
Aarlen	84,9	130,1	250,2	n.	n.	325,3	353,8	364,1	429,7	401,7	403,4
Bastenaken	22,1	29,8	58,2	n.	n.	108,8	106,8	135,1	118,7	133,1	130,3
Marche-en-Famenne	31,1	48,9	62,5	n.	n.	74,7	75,8	83,0	86,7	97,7	97,2
Neufchâteau	52,0	53,3	73,6	n.	n.	120,7	139,3	142,6	157,7	199,5	193,0
Virton	39,6	44,1	86,6	n.	n.	200,5	204,6	209,8	206,7	211,6	193,5
Namen (provincie)	334,7	457,7	519,7	n.	n.	681,6	677,2	749,6	801,4	824,7	831,3
Dinant	51,8	72,5	94,3	n.	n.	110,7	113,9	119,3	124,2	141,7	145,4
Namen (arrondissement)	240,8	346,1	372,2	n.	n.	515,8	504,5	569,4	613,1	610,1	612,1
Philippeville	42,1	39,1	53,2	n.	n.	55,1	58,8	60,9	64,1	72,9	73,8
Het Rijk	23.734,4	37.575,9	42.352,2	44.234,9	50.162,3	59.675,2	58.058,1	65.893,1	68.339,8	76.696,5	77.891,3

1.5 UITVOER VAN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	6.800,2	10.275,5	13.162,1	n.	n.	16.438,7	17.586,5	19.190,7	19.129,9	21.187,5	22.590,8
Vlaams Gewest	15.326,2	24.385,5	27.296,8	n.	n.	39.865,4	38.784,8	44.110,7	44.920,0	49.260,0	48.576,9
Antwerpen (provincie)	7.031,5	10.030,2	12.831,4	n.	n.	20.677,2	18.640,5	21.652,6	21.829,3	23.124,0	21.683,6
Antwerpen (arrondissement)	5.520,6	7.841,0	9.884,5	n.	n.	16.600,0	13.902,4	16.893,3	16.428,5	17.276,6	15.379,7
Mechelen	472,8	989,0	949,1	n.	n.	1.812,3	1.927,4	2.195,2	2.269,2	2.640,4	2.828,0
Turnhout	1.038,1	1.200,2	1.997,8	n.	n.	2.264,9	2.810,7	2.564,1	3.131,6	3.207,0	3.475,9
Limburg	1.037,7	1.226,0	1.583,9	n.	n.	1.712,2	1.671,0	1.998,6	2.243,0	2.586,6	2.592,5
Hasselt	418,2	563,5	868,8	n.	n.	951,0	986,2	1.172,0	1.400,4	1.588,8	1.567,4
Maaseik	428,4	477,6	491,2	n.	n.	485,5	441,9	469,2	511,1	572,0	525,8
Tongeren	191,1	184,9	223,9	n.	n.	275,7	242,9	357,4	331,5	425,8	499,3
Oost-Vlaanderen	2.034,8	2.541,8	3.348,7	n.	n.	3.972,2	3.992,2	4.781,5	4.926,0	5.385,1	5.399,3
Aalst	199,6	248,1	431,4	n.	n.	501,5	551,9	663,2	785,8	716,6	632,9
Dendermonde	172,0	178,7	191,7	n.	n.	232,2	309,0	303,5	358,7	393,8	469,0
Eeklo	43,5	76,0	102,5	n.	n.	78,0	92,8	108,4	104,0	125,6	112,0
Gent	1.147,3	1.399,8	1.943,5	n.	n.	2.355,8	2.308,8	2.805,8	2.749,9	2.940,8	2.959,6
Oudenaarde	65,9	89,3	132,2	n.	n.	224,3	149,4	249,5	280,3	282,3	271,7
Sint-Niklaas	406,5	549,9	547,4	n.	n.	580,4	580,3	651,1	647,3	926,0	954,1
Vlaams-Brabant	3.689,8	8.227,9	6.799,7	n.	n.	10.332,4	11.292,0	11.596,5	11.517,5	13.484,5	14.492,2
Halle-Vilvoorde	3.180,9	7.447,1	5.562,0	n.	n.	8.774,5	8.403,0	8.881,8	8.920,9	10.274,4	11.222,5
Leuven	508,9	780,8	1.237,7	n.	n.	1.557,9	2.889,0	2.714,7	2.596,6	3.210,1	3.269,7
West-Vlaanderen	1.532,4	2.359,6	2.733,1	n.	n.	3.171,4	3.189,1	4.081,5	4.404,2	4.679,8	4.409,3
Brugge	587,2	984,6	1.113,7	n.	n.	1.332,0	1.243,5	1.736,5	1.839,3	1.864,8	1.745,6
Diksmuide	24,0	34,4	36,7	n.	n.	33,6	34,2	40,1	31,1	42,8	36,9
Ieper	79,0	151,4	164,3	n.	n.	219,8	190,2	206,9	214,9	266,0	289,7
Kortrijk	256,4	399,5	494,4	n.	n.	646,4	701,1	942,4	1.103,2	1.257,6	1.062,6
Oostende	313,4	417,1	476,7	n.	n.	445,7	487,9	580,7	555,3	536,8	565,7
Roeselare	157,1	165,5	185,4	n.	n.	238,4	254,5	269,2	304,4	319,6	317,2
Tielt	57,9	56,2	112,7	n.	n.	96,2	116,5	142,5	144,3	160,1	164,2
Veurne	57,4	150,9	149,2	n.	n.	159,3	161,2	163,2	211,7	232,1	227,4
Waals Gewest	3.343,8	5.293,0	6.713,3	n.	n.	9.505,9	9.705,8	11.263,0	11.958,9	13.559,9	14.317,1
Waals-Brabant	830,6	1.710,2	2.405,9	n.	n.	3.275,1	3.908,6	4.807,1	4.870,8	5.186,3	5.588,4
Henegouwen	1.061,8	1.423,0	1.758,0	n.	n.	2.862,1	2.590,3	2.854,5	3.294,2	4.282,4	4.436,5
Aat	62,6	77,6	116,9	n.	n.	107,7	100,2	112,1	123,5	135,0	136,5
Charleroi	462,9	714,6	655,3	n.	n.	1.358,0	1.136,9	1.168,3	1.444,5	2.105,8	2.338,7
Bergen	141,9	161,9	280,4	n.	n.	473,0	420,2	552,8	617,3	602,7	638,7
Moeskroen	86,5	88,0	180,9	n.	n.	93,5	96,8	127,3	121,4	150,0	144,4
Zinnik	146,3	105,9	145,3	n.	n.	451,3	460,2	436,5	496,6	790,2	652,9
Thuin	32,7	43,6	80,1	n.	n.	61,6	71,5	81,4	81,9	78,8	81,0
Doornik	128,9	231,4	299,1	n.	n.	317,0	304,5	376,1	409,0	419,9	444,3
Luik (provincie)	846,6	1.389,9	1.567,0	n.	n.	2.290,0	2.189,4	2.394,9	2.655,2	2.853,1	3.020,4
Hoei	46,9	55,5	69,3	n.	n.	81,2	88,4	92,7	149,0	174,8	175,5
Luik (arrondissement)	519,4	928,1	1.031,2	n.	n.	1.645,1	1.641,9	1.732,4	1.950,4	2.033,9	2.207,1
Verviers	256,4	367,2	435,7	n.	n.	512,7	408,5	508,2	486,8	582,8	560,3
Borgworm	23,9	39,1	30,8	n.	n.	51,0	50,6	61,6	69,0	61,6	77,5
Luxemburg	282,3	391,3	506,1	n.	n.	570,7	497,3	586,9	576,7	634,1	678,0
Aarlen	107,6	145,7	159,5	n.	n.	261,7	192,0	234,6	242,0	264,0	285,1
Bastenaken	41,9	51,7	65,4	n.	n.	53,4	54,2	57,5	57,4	53,0	50,9
Marche-en-Famenne	53,6	79,3	109,2	n.	n.	83,6	84,7	91,7	94,4	114,5	112,4
Neufchâteau	57,8	83,3	135,9	n.	n.	109,1	108,2	133,2	130,8	146,0	152,5
Virton	21,4	31,3	36,1	n.	n.	62,9	58,2	69,9	52,1	56,6	77,1
Namen (provincie)	322,5	378,6	476,3	n.	n.	508,0	520,2	619,6	562,0	604,0	593,8
Dinant	60,5	71,1	91,1	n.	n.	99,2	95,7	105,2	95,8	107,8	119,1
Namen (arrondissement)	245,7	285,0	341,4	n.	n.	379,6	395,4	484,0	433,3	461,8	440,2
Philippeville	16,3	22,5	43,8	n.	n.	29,2	29,1	30,4	32,9	34,4	34,5
Het Rijk	25.470,2	39.954,0	47.172,2	48.870,1	55.635,7	65.810,0	66.077,1	74.564,4	76.008,8	84.007,4	85.484,8

1.6 NETTO-UITVOER VAN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	208,2	964,4	1.505,6	n.	n.	38,0	1.524,8	2.470,1	1.562,0	915,8	1.971,7
Vlaams Gewest	1.847,6	1.528,6	2.721,2	n.	n.	4.746,9	5.282,6	4.583,6	4.515,1	4.492,6	3.671,1
Antwerpen (provincie)	987,1	719,8	2.241,4	n.	n.	4.461,9	3.702,3	4.020,8	4.165,7	3.281,5	3.437,1
Antwerpen (arrondissement)	649,3	696,2	2.690,2	n.	n.	5.012,2	3.788,1	3.837,5	3.303,7	3.076,7	2.955,9
Mechelen	-78,6	13,8	-16,1	n.	n.	189,8	217,8	518,0	531,5	466,1	392,6
Turnhout	416,4	9,8	-432,7	n.	n.	-740,1	-303,6	-334,7	330,5	-261,3	88,6
Limburg	77,4	-232,9	65,1	n.	n.	-395,8	-396,0	-315,5	-207,8	-467,7	-594,5
Hasselt	-110,2	-287,6	-5,1	n.	n.	-264,7	-210,1	-166,5	38,2	-182,6	-282,3
Maaseik	205,3	131,3	147,5	n.	n.	-8,3	-36,6	-62,3	-43,0	-101,7	-148,9
Tongeren	-17,7	-76,6	-77,3	n.	n.	-122,8	-149,3	-86,7	-203,0	-183,4	-163,3
Oost-Vlaanderen	8,0	-909,9	-249,8	n.	n.	-993,2	-804,2	-1.032,5	-1.323,2	-933,8	-1.147,5
Aalst	-76,5	-124,9	41,9	n.	n.	-107,8	-88,9	-196,7	-141,5	-289,9	-344,8
Dendermonde	9,9	-87,7	-95,0	n.	n.	-156,8	-128,2	-260,0	-243,1	-277,6	-277,5
Eeklo	-16,5	-13,3	6,6	n.	n.	-61,8	-49,1	-41,4	-78,8	-130,6	-159,8
Gent	65,3	-611,1	-270,5	n.	n.	-520,0	-273,4	-363,6	-676,2	-218,9	-373,5
Oudenaarde	-54,7	-107,7	-75,4	n.	n.	-80,2	-124,1	-35,9	-5,2	-54,2	-56,6
Sint-Niklaas	80,5	34,8	142,6	n.	n.	-66,6	-140,5	-134,9	-178,4	37,4	64,7
Vlaams-Brabant	889,5	2.396,5	693,7	n.	n.	1.757,2	3.023,3	2.041,2	1.652,4	2.370,3	2.402,7
Halle-Vilvoorde	947,3	2.529,3	591,1	n.	n.	1.951,8	2.017,1	1.650,6	1.262,8	1.688,7	1.872,4
Leuven	-57,8	-132,8	102,6	n.	n.	-194,6	1.006,2	390,6	389,6	681,6	530,3
West-Vlaanderen	-114,4	-444,9	-29,2	n.	n.	-83,2	-242,8	-130,4	228,0	242,3	-426,7
Brugge	170,7	237,2	402,6	n.	n.	459,2	327,1	385,3	696,8	705,3	308,8
Diksmuide	-2,6	-11,6	-12,6	n.	n.	-24,8	-30,5	-31,0	-42,0	-39,5	-48,3
Ieper	-41,5	-74,2	-0,4	n.	n.	-16,0	-66,8	-76,0	-77,3	-34,8	-35,9
Kortrijk	-93,4	-175,2	-27,4	n.	n.	-42,0	-31,4	90,6	195,3	287,1	44,5
Oostende	-94,7	-277,6	-356,2	n.	n.	-316,9	-294,7	-292,4	-358,8	-445,4	-399,5
Roeselare	3,1	-84,9	-65,7	n.	n.	-103,8	-110,0	-156,1	-144,7	-166,1	-225,2
Tielt	-55,6	-109,2	-47,3	n.	n.	-108,2	-105,5	-117,0	-158,1	-195,8	-190,1
Veurne	-0,4	50,6	77,8	n.	n.	69,3	69,0	66,2	116,8	131,5	119,0
Waal Gewest	-320,0	-114,9	593,2	n.	n.	1.349,9	1.211,6	1.617,6	1.591,9	1.902,5	1.950,7
Waal-Brabant	65,5	276,8	1.104,1	n.	n.	1.183,7	1.310,1	1.604,1	1.540,4	1.432,3	1.449,3
Henegouwen	-181,0	-144,5	-215,9	n.	n.	644,9	497,3	612,9	873,6	1.432,8	1.444,2
Aat	6,4	-0,9	17,7	n.	n.	9,7	-39,0	-27,2	-32,6	-43,5	-37,0
Charleroi	-31,3	71,6	-248,1	n.	n.	366,2	281,8	283,1	495,1	958,3	1.035,4
Bergen	-68,2	-146,3	-27,4	n.	n.	81,6	85,4	178,3	233,2	183,8	225,0
Moeskroen	5,6	-10,1	60,4	n.	n.	-15,9	-34,5	-27,4	-34,8	-45,8	-60,3
Zinnik	-44,0	-67,1	-54,9	n.	n.	217,4	245,1	194,1	205,1	447,3	332,4
Thuin	-37,0	-50,0	-55,4	n.	n.	-75,8	-77,7	-76,7	-86,8	-122,8	-106,8
Doornik	-12,5	58,3	91,8	n.	n.	61,7	36,2	88,7	94,4	55,5	55,5
Luik (provincie)	-244,9	-253,2	-226,6	n.	n.	-45,8	-55,8	-121,7	-159,9	-332,4	-365,9
Hoei	-37,0	-54,2	-50,3	n.	n.	-103,2	-114,8	-127,6	-130,9	-123,9	-125,9
Luik (arrondissement)	-179,2	-132,3	-138,0	n.	n.	94,1	207,2	156,6	230,1	79,6	64,0
Verviers	-9,6	-53,7	1,3	n.	n.	-11,3	-112,6	-110,2	-215,4	-225,9	-262,6
Borgworm	-19,1	-13,0	-39,6	n.	n.	-25,4	-35,6	-40,5	-43,7	-62,2	-41,4
Luxemburg	52,6	85,1	-25,0	n.	n.	-259,3	-383,0	-347,7	-422,8	-409,5	-339,4
Aarlen	22,7	15,6	-90,7	n.	n.	-63,6	-161,8	-129,5	-187,7	-137,7	-118,3
Bastenaken	19,8	21,9	7,2	n.	n.	-55,4	-52,6	-77,6	-61,3	-80,1	-79,4
Marche-en-Famenne	22,5	30,4	46,7	n.	n.	8,9	8,9	8,7	7,7	16,8	15,2
Neufchâteau	5,8	30,0	62,3	n.	n.	-11,6	-31,1	-9,4	-26,9	-53,5	-40,5
Virton	-18,2	-12,8	-50,5	n.	n.	-137,6	-146,4	-139,9	-154,6	-155,0	-116,4
Namen (provincie)	-12,2	-79,1	-43,4	n.	n.	-173,6	-157,0	-130,0	-239,4	-220,7	-237,5
Dinant	8,7	-1,4	-3,2	n.	n.	-11,5	-18,2	-14,1	-28,4	-33,9	-26,3
Namen (arrondissement)	4,9	-61,1	-30,8	n.	n.	-136,2	-109,1	-85,4	-179,8	-148,3	-171,9
Philippeville	-25,8	-16,6	-9,4	n.	n.	-25,9	-29,7	-30,5	-31,2	-38,5	-39,3
Het Rijk	1.735,8	2.378,1	4.820,0	4.635,2	5.473,4	6.134,8	8.019,0	8.671,3	7.669,0	7.310,9	7.593,5

1.7 INVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	23.504,5	34.667,2	44.060,9	n.	n.	57.278,5	48.972,8	54.942,8	62.756,9	64.954,6	62.671,2
Vlaams Gewest	78.745,4	119.355,4	144.786,8	n.	n.	183.638,8	149.782,7	178.283,7	201.962,9	207.961,8	210.154,1
Antwerpen (provincie)	32.678,0	50.372,9	65.653,0	n.	n.	81.812,5	65.289,6	80.964,2	91.925,5	94.048,5	91.931,5
Antwerpen (arrondissement)	23.207,2	37.102,5	46.827,4	n.	n.	56.990,3	43.777,9	56.751,0	66.851,9	67.061,1	64.560,9
Mechelen	4.388,6	5.782,2	7.592,6	n.	n.	9.387,6	8.694,8	9.203,7	9.438,5	9.769,0	10.296,0
Turnhout	5.082,0	7.488,1	11.233,6	n.	n.	15.434,7	12.816,6	15.009,2	15.635,1	17.218,6	17.074,6
Limburg	9.269,2	13.013,4	13.567,7	n.	n.	18.257,7	13.543,6	15.627,0	17.549,9	17.388,7	17.243,2
Hasselt	6.703,6	9.392,6	9.291,3	n.	n.	12.438,9	9.145,4	10.387,8	11.548,2	11.229,5	11.177,1
Maaseik	1.504,9	1.972,0	2.264,0	n.	n.	3.109,1	2.575,8	2.830,2	3.164,5	3.084,6	2.962,7
Tongeren	1.061,0	1.648,7	2.012,4	n.	n.	2.709,5	1.822,2	2.408,9	2.837,0	3.075,0	3.103,4
Oost-Vlaanderen	14.502,1	19.481,7	24.596,4	n.	n.	29.472,8	23.819,8	29.239,8	34.191,1	33.809,7	33.691,3
Aalst	1.449,0	2.325,2	2.537,6	n.	n.	3.185,8	3.220,8	3.442,0	3.669,3	3.875,0	4.087,2
Dendermonde	1.304,6	1.752,3	2.048,5	n.	n.	2.584,0	2.318,5	2.652,3	3.206,2	3.072,1	3.232,5
Eeklo	365,5	469,7	496,0	n.	n.	789,2	741,5	789,1	1.023,6	1.203,2	1.249,3
Gent	8.140,8	10.184,4	14.134,6	n.	n.	16.683,5	12.742,7	16.335,0	19.802,1	19.486,3	18.963,9
Oudenaarde	899,2	1.336,4	1.449,4	n.	n.	1.675,0	1.402,5	1.617,2	1.761,7	1.866,6	1.853,8
Sint-Niklaas	2.342,9	3.414,1	3.930,1	n.	n.	4.552,2	3.393,8	4.404,5	4.728,1	4.306,3	4.304,7
Vlaams-Brabant	13.227,0	23.677,4	26.365,6	n.	n.	36.143,9	31.622,8	34.588,4	38.450,5	42.498,8	46.560,2
Halle-Vilvoorde	10.792,4	19.455,9	19.885,1	n.	n.	27.011,9	23.417,2	25.710,1	28.515,7	32.042,5	35.794,1
Leuven	2.434,5	4.221,2	6.480,4	n.	n.	9.132,2	8.205,4	8.878,5	9.935,0	10.456,3	10.766,0
West-Vlaanderen	9.069,1	12.810,4	14.604,0	n.	n.	17.952,1	15.507,2	17.864,6	19.846,2	20.216,0	20.728,4
Brugge	1.858,0	2.506,4	2.902,3	n.	n.	3.561,9	3.104,0	3.555,7	3.617,2	3.761,9	4.169,3
Diksmuide	217,8	325,5	344,0	n.	n.	364,7	345,3	337,7	366,5	410,7	409,5
Ieper	659,7	883,1	1.040,9	n.	n.	1.210,8	1.107,2	1.266,4	1.425,9	1.386,2	1.546,8
Kortrijk	2.608,8	3.881,3	4.294,2	n.	n.	5.133,6	4.318,0	5.216,5	5.762,9	5.751,4	5.801,2
Oostende	839,6	1.408,5	1.814,5	n.	n.	1.974,1	1.790,1	1.926,1	2.170,2	2.198,2	2.243,0
Rooselare	1.582,1	1.986,7	2.206,7	n.	n.	3.203,2	2.782,7	3.145,7	3.669,8	3.822,4	3.575,2
Tielt	1.095,4	1.532,5	1.731,9	n.	n.	2.156,4	1.739,0	2.093,1	2.478,0	2.500,2	2.519,5
Veurne	207,9	285,9	269,7	n.	n.	347,5	321,0	323,1	355,9	385,4	463,9
Waaals Gewest	16.305,3	24.722,1	28.737,4	n.	n.	39.545,6	35.091,7	39.327,3	42.804,0	43.629,1	44.802,0
Waaals-Brabant	3.640,1	6.634,8	5.864,9	n.	n.	8.634,0	9.390,4	11.520,5	11.493,5	13.471,1	14.727,8
Henegouwen	5.380,7	8.107,9	11.233,4	n.	n.	15.384,4	12.784,9	13.228,5	14.928,6	13.424,7	13.580,0
Aat	181,2	271,2	377,0	n.	n.	473,3	416,8	519,9	592,5	586,7	621,6
Charleroi	2.488,7	3.931,4	5.854,3	n.	n.	8.823,7	6.561,1	6.800,1	7.612,8	7.230,6	7.303,8
Bergen	740,6	1.160,1	1.101,6	n.	n.	1.604,5	1.404,1	1.680,4	1.789,7	1.864,0	1.814,1
Moeskroen	424,5	760,1	797,2	n.	n.	968,9	921,0	1.076,0	1.142,8	1.028,5	1.175,1
Zinnik	810,5	1.037,3	1.931,9	n.	n.	2.122,5	2.205,5	1.807,2	2.229,3	1.032,2	922,9
Thuin	231,9	360,8	328,7	n.	n.	355,9	344,5	353,9	400,1	447,0	428,3
Doornik	503,7	587,2	843,0	n.	n.	1.035,6	932,6	991,5	1.161,2	1.235,4	1.314,1
Luik (provincie)	5.154,1	7.121,4	8.074,4	n.	n.	10.691,5	8.583,1	9.836,2	11.108,9	11.347,3	11.163,6
Hoei	335,3	427,3	504,6	n.	n.	909,1	733,0	847,8	1.089,2	1.164,5	1.077,9
Luik (arrondissement)	2.909,2	4.109,2	4.874,6	n.	n.	6.342,4	5.023,9	5.918,1	6.618,5	6.743,3	6.666,2
Verviers	1.737,4	2.350,7	2.470,8	n.	n.	3.126,5	2.541,3	2.766,0	3.040,3	3.069,5	3.076,7
Borgworm	172,2	234,2	223,9	n.	n.	313,7	285,1	304,4	360,8	370,1	342,4
Luxemburg	1.071,1	1.275,3	1.773,6	n.	n.	2.422,4	2.199,6	2.479,5	2.698,0	2.762,7	2.685,7
Aarlen	379,3	459,7	616,2	n.	n.	798,3	787,8	857,8	990,0	946,6	885,9
Bastenaken	83,9	95,5	259,2	n.	n.	356,8	319,6	369,8	368,3	379,9	374,9
Marche-en-Famenne	93,8	130,9	158,3	n.	n.	264,7	200,5	215,3	235,0	261,1	252,4
Neufchâteau	148,1	210,5	264,8	n.	n.	375,7	378,9	396,6	458,1	491,0	526,0
Virton	365,7	378,9	474,8	n.	n.	627,2	512,5	639,4	646,3	683,8	646,7
Namen (provincie)	1.058,9	1.582,4	1.791,2	n.	n.	2.413,0	2.133,6	2.262,2	2.574,8	2.623,2	2.644,7
Dinant	181,4	194,0	225,6	n.	n.	280,4	275,5	280,6	346,6	389,2	407,3
Namen (arrondissement)	782,8	1.269,8	1.434,6	n.	n.	1.958,2	1.690,7	1.806,4	2.032,2	2.032,2	2.026,4
Philippeville	94,8	118,6	131,0	n.	n.	174,2	167,2	175,5	196,2	201,6	211,2
Het Rijk	118.555,2	178.744,7	217.585,1	235.140,4	253.959,3	280.462,9	233.847,2	272.553,8	307.523,8	316.545,5	317.627,3

1.8 UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	17.039,2	25.814,1	32.394,7	n.	n.	39.889,6	36.121,4	40.442,2	43.123,3	45.051,9	47.725,5
Vlaams Gewest	88.563,4	130.415,5	159.908,8	n.	n.	194.459,5	162.766,0	191.684,9	215.366,2	223.006,6	223.230,1
Antwerpen (provincie)	35.801,2	54.743,1	71.187,3	n.	n.	88.829,3	74.491,6	92.877,3	103.912,1	105.542,8	104.541,0
Antwerpen (arrondissement)	24.552,5	39.024,2	48.709,7	n.	n.	60.991,9	49.026,1	63.718,6	72.230,8	72.572,1	70.477,6
Mechelen	4.340,8	5.766,4	8.507,2	n.	n.	10.552,0	10.268,4	11.150,1	11.258,3	11.733,1	12.169,7
Turnhout	6.908,2	9.953,0	13.970,3	n.	n.	17.285,4	15.197,0	18.008,5	20.423,4	21.237,6	21.893,9
Limburg	13.005,2	16.616,8	17.941,6	n.	n.	22.683,8	15.765,1	17.906,4	19.757,4	19.301,9	19.419,1
Hasselt	9.484,2	11.746,3	12.134,6	n.	n.	15.344,5	10.439,6	11.652,0	12.946,7	12.301,4	12.569,5
Maaseik	2.216,2	2.936,7	3.353,7	n.	n.	4.091,0	3.179,5	3.380,5	3.680,4	3.627,1	3.297,5
Tongeren	1.304,8	1.933,6	2.453,6	n.	n.	3.248,2	2.146,5	2.873,7	3.130,1	3.373,6	3.552,1
Oost-Vlaanderen	16.779,6	22.381,6	28.769,8	n.	n.	31.668,7	26.832,8	31.838,9	36.748,0	36.724,0	36.505,0
Aalst	1.533,1	2.308,2	2.587,5	n.	n.	3.000,4	2.735,9	2.985,1	3.207,5	3.211,7	3.278,8
Dendermonde	1.459,5	2.019,2	2.465,4	n.	n.	2.909,0	2.681,5	2.879,7	3.341,3	3.597,8	3.745,8
Eeklo	348,3	461,1	758,1	n.	n.	960,6	874,1	931,6	947,1	1.061,6	1.102,6
Gent	9.058,7	11.392,1	16.202,7	n.	n.	17.626,8	14.897,0	18.315,3	22.079,9	21.874,9	21.451,5
Oudenaarde	1.347,6	2.102,3	2.139,6	n.	n.	2.355,2	1.855,2	2.101,1	2.288,1	2.331,9	2.371,1
Sint-Niklaas	3.032,4	4.098,7	4.616,7	n.	n.	4.816,8	3.789,2	4.625,9	4.883,9	4.646,3	4.553,3
Vlaams-Brabant	10.776,6	19.413,7	21.396,8	n.	n.	28.083,9	25.546,1	27.227,4	31.075,2	37.409,3	38.390,9
Halle-Vilvoorde	8.246,8	15.065,6	14.466,6	n.	n.	19.887,4	17.617,4	19.319,9	21.127,7	26.554,2	27.227,4
Leuven	2.529,8	4.347,8	6.930,2	n.	n.	8.196,6	7.928,7	7.907,1	9.947,5	10.855,5	11.163,5
West-Vlaanderen	12.201,0	17.260,5	20.612,8	n.	n.	23.193,9	20.130,9	21.836,2	23.873,4	24.028,6	24.373,6
Brugge	2.291,9	2.805,6	3.276,9	n.	n.	4.062,9	3.424,0	3.911,9	4.375,1	4.192,7	3.997,6
Diksmuide	226,1	359,5	366,3	n.	n.	396,4	358,1	356,4	361,8	334,8	345,9
Ieper	1.206,6	1.473,0	1.908,7	n.	n.	2.160,2	1.993,0	2.107,6	2.307,5	2.399,7	2.792,2
Kortrijk	3.669,2	5.546,4	6.725,2	n.	n.	6.879,4	5.935,5	6.545,5	6.947,4	7.160,7	7.137,7
Oostende	791,7	1.324,7	1.675,8	n.	n.	1.963,7	1.632,3	1.808,3	1.882,7	1.783,0	1.803,1
Rooselare	1.999,9	2.598,0	2.888,5	n.	n.	3.633,0	3.221,6	3.304,1	3.794,3	3.913,6	3.978,3
Tielt	1.799,6	2.792,6	3.393,1	n.	n.	3.666,9	3.131,8	3.422,3	3.763,6	3.757,1	3.830,5
Veurne	215,9	360,0	377,9	n.	n.	431,9	434,8	380,4	441,1	486,5	488,7
Waaals Gewest	20.282,1	29.322,6	36.701,0	n.	n.	47.827,2	42.852,1	46.986,6	50.995,9	50.876,7	51.872,4
Waaals-Brabant	3.713,1	6.313,4	7.554,5	n.	n.	9.799,3	11.752,1	13.207,8	13.592,9	14.655,2	15.828,5
Henegouwen	6.894,9	10.108,0	13.862,9	n.	n.	19.957,6	15.825,5	16.556,3	18.962,0	17.513,0	17.479,1
Aat	259,7	400,3	514,2	n.	n.	673,6	514,7	652,3	720,0	724,7	767,4
Charleroi	2.991,4	5.281,7	7.293,4	n.	n.	11.429,9	8.237,4	8.030,6	9.277,9	9.486,1	9.492,4
Bergen	973,3	1.347,7	1.367,3	n.	n.	1.938,6	1.457,2	1.805,2	2.119,5	1.958,1	2.178,7
Moeskroen	665,4	998,0	1.254,5	n.	n.	1.335,9	1.167,1	1.273,9	1.400,4	1.449,7	1.584,2
Zinnik	1.135,5	934,4	1.984,7	n.	n.	2.925,1	2.872,1	2.949,8	3.405,9	1.738,5	1.276,4
Thuin	169,9	226,9	249,6	n.	n.	242,1	233,2	237,1	265,8	276,6	290,3
Doornik	699,4	919,0	1.199,7	n.	n.	1.413,0	1.343,9	1.607,9	1.772,8	1.879,1	1.889,8
Luik (provincie)	6.954,5	9.094,0	10.699,7	n.	n.	12.586,4	10.681,1	12.064,8	12.936,1	13.261,1	12.766,6
Hoei	494,2	515,3	569,2	n.	n.	929,4	780,0	937,1	1.094,8	1.190,2	1.149,8
Luik (arrondissement)	3.813,1	5.124,0	6.510,6	n.	n.	7.492,0	6.450,5	6.867,6	7.588,7	7.951,6	7.651,5
Verviers	2.465,5	3.046,7	3.205,6	n.	n.	3.712,9	3.024,6	3.435,7	3.616,1	3.657,6	3.538,8
Borgworm	181,9	408,1	414,3	n.	n.	452,0	426,0	824,4	636,0	461,7	426,1
Luxemburg	1.535,9	2.154,9	2.645,1	n.	n.	3.163,9	2.624,0	2.982,8	3.158,0	3.163,7	3.203,0
Aarlen	565,4	621,5	705,4	n.	n.	958,2	775,0	962,6	1.073,9	1.015,6	996,6
Bastenaken	98,9	195,7	395,5	n.	n.	453,4	366,6	398,5	417,7	407,3	386,2
Marche-en-Famenne	111,9	183,4	231,0	n.	n.	288,6	218,0	200,2	204,3	236,0	231,3
Neufchâteau	153,7	340,9	525,4	n.	n.	588,9	503,1	566,2	642,9	662,1	739,3
Virton	606,2	813,4	787,7	n.	n.	874,5	761,2	855,5	819,3	842,4	849,6
Namen (provincie)	1.183,6	1.652,3	1.939,1	n.	n.	2.319,8	1.969,4	2.174,4	2.347,1	2.283,7	2.395,2
Dinant	143,1	176,8	200,6	n.	n.	216,2	213,1	247,9	260,2	279,2	303,4
Namen (arrondissement)	976,3	1.390,3	1.632,7	n.	n.	1.997,8	1.657,5	1.828,2	1.962,6	1.887,8	1.977,8
Philippeville	64,0	85,6	105,8	n.	n.	105,8	98,6	98,3	124,2	116,8	114,2
Het Rijk	125.884,7	185.552,2	229.004,5	247.319,6	267.120,6	282.176,3	241.739,5	279.113,7	309.485,4	318.935,2	322.628,0

1.9 NETTO-UITVOER VAN GOEDEREN EN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-6.465,3	-8.853,1	-11.666,2	n.	n.	-17.388,9	-12.851,4	-14.500,6	-19.633,6	-19.902,7	-14.945,7
Vlaams Gewest	9.818,0	11.060,1	15.122,0	n.	n.	10.820,7	12.983,3	13.401,2	13.403,3	15.044,8	13.076,0
Antwerpen (provincie)	3.123,2	4.370,2	5.534,3	n.	n.	7.016,8	9.202,0	11.913,1	11.986,6	11.494,3	12.609,5
Antwerpen (arrondissement)	1.345,3	1.921,7	1.882,3	n.	n.	4.001,6	5.248,2	6.967,6	5.378,9	5.511,0	5.916,7
Mechelen	-47,8	-15,8	914,6	n.	n.	1.164,4	1.573,6	1.946,4	1.819,8	1.964,1	1.873,7
Turnhout	1.826,2	2.464,9	2.736,7	n.	n.	1.850,7	2.380,4	2.999,3	4.788,3	4.019,0	4.819,3
Limburg	3.736,0	3.603,4	4.373,9	n.	n.	4.426,1	2.221,5	2.279,4	2.207,5	1.913,2	2.175,9
Hasselt	2.780,6	2.353,7	2.843,3	n.	n.	2.905,6	1.294,2	1.264,2	1.398,5	1.071,9	1.392,4
Maaseik	711,3	964,7	1.089,7	n.	n.	981,9	603,7	550,3	515,9	542,5	334,8
Tongeren	243,8	284,9	441,2	n.	n.	538,7	324,3	464,8	293,1	298,6	448,7
Oost-Vlaanderen	2.277,5	2.899,9	4.173,4	n.	n.	2.195,9	3.013,0	2.599,1	2.556,9	2.914,3	2.813,7
Aalst	84,1	-17,0	49,9	n.	n.	-185,4	-484,9	-456,9	-461,8	-663,3	-808,4
Dendermonde	154,9	266,9	416,9	n.	n.	325,0	363,0	227,4	135,1	525,7	513,3
Eeklo	-17,2	-8,6	262,1	n.	n.	171,4	132,6	142,5	-76,5	-141,6	-146,7
Gent	917,9	1.207,7	2.068,1	n.	n.	943,3	2.154,3	1.980,3	2.277,8	2.388,6	2.487,6
Oudenaarde	448,4	765,9	690,2	n.	n.	680,2	452,7	483,9	526,4	465,3	517,3
Sint-Niklaas	689,5	684,6	686,6	n.	n.	261,6	395,4	221,4	155,8	340,0	250,6
Vlaams-Brabant	-2.450,4	-4.263,7	-4.968,8	n.	n.	-8.060,0	-6.076,7	-7.361,0	-7.375,3	-5.089,5	-8.169,3
Halle-Vilvoorde	-2.545,6	-4.390,3	-5.418,5	n.	n.	-7.124,5	-5.799,8	-6.390,2	-7.388,0	-5.488,3	-8.566,7
Leuven	95,3	126,6	449,8	n.	n.	-935,6	-276,7	-971,4	12,5	399,2	397,5
West-Vlaanderen	3.131,9	4.450,1	6.008,8	n.	n.	5.241,8	4.623,7	3.971,6	4.027,2	3.812,6	3.645,2
Brugge	433,9	299,2	374,6	n.	n.	501,0	320,0	356,2	757,9	430,8	-171,7
Diksmuide	8,3	34,0	22,3	n.	n.	31,7	12,8	18,7	-4,7	-75,9	-63,6
Ieper	546,9	589,9	867,8	n.	n.	949,4	885,8	841,2	881,6	1.013,5	1.245,4
Kortrijk	1.060,4	1.665,1	2.431,0	n.	n.	1.745,8	1.617,5	1.329,0	1.184,5	1.409,3	1.336,5
Oostende	-47,9	-83,8	-138,7	n.	n.	-10,4	-157,8	-117,8	-287,5	-415,2	-439,9
Rooselare	417,8	611,3	681,8	n.	n.	429,8	438,9	158,4	124,5	91,2	403,1
Tielt	704,2	1.260,1	1.661,2	n.	n.	1.510,5	1.392,8	1.329,2	1.285,6	1.256,9	1.311,0
Veurne	8,0	74,1	108,2	n.	n.	84,4	113,8	57,3	85,2	101,1	24,8
Waaals Gewest	3.976,8	4.600,5	7.963,6	n.	n.	8.281,6	7.760,4	7.659,3	8.191,9	7.247,6	6.870,4
Waaals-Brabant	73,0	-321,4	1.689,6	n.	n.	1.165,3	2.361,7	1.687,3	2.099,4	1.184,1	1.100,7
Henegouwen	1.514,2	2.000,1	2.629,5	n.	n.	4.573,2	3.040,6	3.327,8	4.033,4	4.088,3	3.899,1
Aat	78,5	129,1	137,2	n.	n.	200,3	97,9	132,4	127,5	138,0	145,8
Charleroi	502,7	1.350,3	1.439,1	n.	n.	2.606,2	1.676,3	1.230,5	1.665,1	2.255,5	2.188,6
Bergen	232,7	187,6	265,7	n.	n.	334,1	53,1	124,8	329,8	94,1	364,6
Moeskroen	240,9	237,9	457,3	n.	n.	367,0	246,1	197,9	257,6	421,2	409,1
Zinnik	325,0	-102,9	52,8	n.	n.	802,6	666,6	1.142,6	1.176,6	706,3	353,5
Thuin	-62,0	-133,9	-79,1	n.	n.	-113,8	-111,3	-116,8	-134,3	-170,4	-138,0
Doornik	195,7	331,8	356,7	n.	n.	377,4	411,3	616,4	611,6	643,7	575,7
Luik (provincie)	1.800,4	1.972,6	2.625,3	n.	n.	1.894,9	2.098,0	2.228,6	1.827,2	1.913,8	1.603,0
Hoei	158,9	88,0	64,6	n.	n.	20,3	47,0	89,3	5,6	25,7	71,9
Luik (arrondissement)	903,9	1.014,8	1.636,0	n.	n.	1.149,6	1.426,6	949,5	970,2	1.208,3	985,3
Verviers	728,1	696,0	734,8	n.	n.	586,4	483,3	669,7	575,8	588,1	462,1
Borgworm	9,7	173,9	190,4	n.	n.	138,3	140,9	520,0	275,2	91,6	83,7
Luxemburg	464,8	879,6	871,5	n.	n.	741,5	424,4	503,3	460,0	401,0	517,3
Aarlen	186,1	161,8	89,2	n.	n.	159,9	-12,8	104,8	83,9	69,0	110,7
Bastenaken	15,0	100,2	136,3	n.	n.	96,6	47,0	28,7	49,4	27,4	11,3
Marche-en-Famenne	18,1	52,5	72,7	n.	n.	23,9	17,5	-15,1	-30,7	-25,1	-21,1
Neufchâteau	5,6	130,4	260,6	n.	n.	213,2	124,2	169,6	184,8	171,1	213,3
Virton	240,5	434,5	312,9	n.	n.	247,3	248,7	216,1	173,0	158,6	202,9
Namen (provincie)	124,7	69,9	147,9	n.	n.	-93,2	-164,2	-87,8	-227,7	-339,5	-249,5
Dinant	-38,3	-17,2	-25,0	n.	n.	-64,2	-62,4	-32,7	-86,4	-110,0	-103,9
Namen (arrondissement)	193,5	120,5	198,1	n.	n.	39,6	-33,2	21,8	-69,6	-144,4	-48,6
Philippeville	-30,8	-33,0	-25,2	n.	n.	-68,4	-68,6	-77,2	-72,0	-84,8	-97,0
Het Rijk	7.329,5	6.807,5	11.419,4	12.179,2	13.161,3	1.713,4	7.892,3	6.559,9	1.961,6	2.389,7	5.000,7

2. Resultaten per gewest (NUTS1) en bedrijfstak

2.1 INVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST (NUTS1) EN A64-BEDRIJFSTAK

2.1.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	1,1	3,0	3,4	3,4	3,9	3,8	3,3	0,6	0,7	2,0	4,0
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Visserij en aquacultuur (03)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	0,6	1,2	1,2	1,6	2,4	12,4	12,5	14,0	13,6	8,6	4,6
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	401,8	319,3	257,0	284,1	314,0	348,1	201,4	233,2	417,9	723,0	685,6
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	138,9	388,6	242,9	213,8	217,5	225,0	193,5	185,0	16,5	11,7	13,5
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	4,9	4,0	8,3	9,6	11,8	12,6	8,8	9,2	9,9	11,8	13,9
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	76,7	45,7	37,2	32,6	26,7	26,7	18,4	16,4	23,5	92,3	80,7
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	28,8	34,0	19,5	21,0	23,9	27,6	26,8	19,6	34,6	26,8	19,4
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	1.766,3	5.063,7	6.370,9	7.808,3	7.724,2	9.818,2	6.065,2	8.204,8	12.991,1	14.907,5	14.530,1
Vervaardiging van chemische producten (20)	528,2	381,8	289,2	312,3	279,8	545,3	157,6	202,7	247,5	212,4	270,4
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	150,5	305,1	290,5	289,3	320,3	349,1	108,4	102,6	139,4	132,1	351,2
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	36,0	14,6	12,3	15,1	16,8	16,2	16,7	11,1	12,0	10,4	10,3
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	32,7	34,7	28,5	28,1	31,1	37,8	28,7	27,8	35,3	42,0	8,7
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	162,3	171,3	141,8	612,5	292,5	246,1	124,0	142,7	269,5	244,3	262,4
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	56,7	39,9	66,1	79,8	37,0	34,1	34,8	40,4	9,1	9,9	3,5
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	219,1	175,5	126,2	145,3	88,2	99,4	8,2	7,1	8,7	9,6	23,7
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	68,4	114,1	239,0	312,9	227,9	206,6	133,1	143,2	95,9	89,4	41,1
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	1.893,6	2.256,6	1.924,3	1.656,6	722,2	908,6	675,5	829,9	1.156,8	1.284,8	1.257,8
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	28,4	46,9	20,8	36,4	26,2	35,6	37,4	27,6	49,0	40,5	46,4
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	7,5	27,1	18,5	21,3	40,5	74,7	97,8	20,0	32,0	35,6	6,9
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	46,1	41,1	11,0	7,7	8,9	6,9	61,1	71,1	46,1	50,9	46,0
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	713,1	1.581,8	5.155,5	5.931,3	4.789,2	8.148,8	6.424,3	7.730,7	7.783,3	6.407,7	4.265,6
Winning, behandeling en distributie van water (36)	1,3	1,6	1,8	2,1	2,2	2,3	1,5	1,4	1,5	1,2	1,2
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	108,3	115,6	116,1	135,4	213,8	232,0	231,2	158,0	245,7	231,2	173,3
Bouwnijverheid (41-43)	55,3	89,5	63,8	65,0	73,2	88,1	103,0	81,7	107,8	97,4	84,9
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	1.757,8	2.622,0	4.963,8	5.433,3	5.889,9	6.199,2	5.497,0	6.132,7	6.279,8	6.085,9	5.908,0
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	7.159,8	9.183,5	9.308,7	9.633,8	9.562,2	10.086,5	9.799,5	10.577,5	11.937,2	10.879,8	10.742,3
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	922,6	965,8	1.070,0	1.130,9	1.241,9	1.283,4	1.313,4	1.292,9	1.426,2	1.414,2	1.531,0
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	23,2	52,6	115,5	104,3	102,0	128,9	82,4	55,5	112,0	169,0	160,3
Vervoer over water (50)	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	233,9	51,2	36,5	12,3
Luchtvaart (51)	23,0	135,6	8,0	0,2	0,5	0,4	0,4	0,7	0,8	4,6	0,1
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	3,6	19,6	15,3	49,2	88,8	147,2	259,7	384,5	370,0	251,7	497,2
Posterijen en koeriers (53)	0,3	0,7	1,2	1,7	3,8	2,4	1,5	1,6	1,0	2,8	3,0
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	8,8	7,0	16,4	12,7	12,6	15,4	10,6	9,7	14,6	10,7	13,7

2.1.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitgeverijen (58)	54,4	66,7	38,4	34,1	41,5	55,6	52,6	52,9	53,7	36,9	29,5
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluid-sopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	7,3	18,0	29,6	38,3	32,1	27,4	22,5	22,2	10,2	8,2	8,7
Telecommunicatie (61)	32,4	187,9	132,8	115,5	129,8	113,7	129,3	143,0	204,7	217,0	235,3
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	22,0	98,1	29,6	34,6	29,6	18,1	76,3	59,5	59,6	62,3	61,0
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	90,3	133,3	214,8	216,3	304,2	346,1	242,7	386,3	512,9	429,5	278,1
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,7	0,2	0,4	0,1	0,5	0,4	0,6	0,0	0,0	0,8	0,1
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	15,0	17,8	21,6	22,2	19,3	39,5	25,0	35,7	92,8	89,7	60,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	2,3	2,1	3,9	3,6	1,1	32,1	0,7	0,9	1,0	2,0	6,9
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	52,8	96,9	416,6	445,1	533,9	466,5	223,4	147,1	82,3	75,3	85,2
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	21,7	21,4	23,7	24,2	23,3	33,8	70,1	182,0	33,3	12,6	8,8
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	2,5	1,3	2,8	8,6	2,6	4,0	5,2	5,1	5,5	18,2	9,6
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	59,8	188,6	101,6	73,0	80,5	100,3	80,1	60,6	40,0	41,7	29,6
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	9,8	8,5	11,4	8,3	4,8	6,0	4,1	5,0	5,9	3,3	4,0
Verhuur en lease (77)	44,8	72,7	38,2	42,2	49,1	48,8	15,0	14,4	10,9	6,0	6,5
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,1	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,2
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,1	0,0	7,5	11,6	9,2	16,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	9,4	149,2	167,1	113,4	93,0	52,4	24,8	7,8	10,1	15,6	11,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,0	4,4	141,4	55,5	60,1	69,2	134,8	59,8	58,0	60,0	64,0
Onderwijs (85)	0,8	6,2	7,8	7,9	6,6	9,1	10,5	16,2	14,1	13,9	15,9
Menselijke gezondheidszorg (86)	1,6	9,1	23,0	16,0	18,9	27,9	10,6	16,1	21,3	21,1	24,8
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	0,4	0,0	0,1	0,1	1,8	0,3	0,3	0,8	0,9	0,6	0,6
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	18,0	6,5	8,1	7,2	8,3	7,6	12,1	9,3	8,9	8,8	15,1
Sport, ontspanning en recreatie (93)	0,7	0,1	1,4	0,7	0,9	1,2	0,7	2,1	0,2	0,9	0,6
Verenigingen (94)	5,1	11,2	13,9	18,3	16,1	18,1	17,7	15,1	16,8	15,3	15,1
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	1,8	6,1	18,9	14,2	7,7	8,7	9,9	7,0	0,7	0,7	2,7
Overige persoonlijke diensten (96)	32,9	6,2	5,1	4,0	4,0	4,5	3,3	3,6	5,1	4,2	5,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	16.912,5	25.356,1	32.404,4	35.707,4	33.874,8	40.877,8	32.911,1	38.222,2	45.189,0	44.682,9	42.052,1

2.1.2 VLAAMS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	164,2	277,4	246,8	226,5	255,3	303,8	285,5	260,3	284,8	299,6	335,9
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	0,4	0,7	1,4	1,7	1,0	2,3	3,3	2,1	3,9	4,7	5,9
Visserij en aquacultuur (03)	6,1	9,1	7,5	8,4	9,1	10,0	6,2	7,0	7,4	6,7	3,1
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	22,3	40,1	48,1	43,6	45,4	44,4	22,5	26,5	24,0	17,8	20,3
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	4.188,6	5.081,0	5.888,2	6.243,9	7.100,1	8.046,7	8.032,4	8.409,1	10.162,2	10.654,7	10.138,9
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	2.257,2	2.618,3	2.005,1	2.093,2	2.177,5	1.923,9	1.280,1	1.600,8	1.735,7	1.560,0	1.463,9
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	424,4	586,4	614,4	637,4	715,7	608,7	440,6	526,4	589,9	556,5	588,4
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	874,1	1.199,5	1.080,2	1.132,6	1.243,3	1.218,7	933,2	1.132,6	1.310,8	1.260,0	1.294,4
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	185,3	322,9	266,0	334,0	344,8	363,0	412,2	399,9	441,8	413,0	364,7
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	1.953,9	4.129,7	6.739,6	8.340,0	8.959,4	10.280,8	6.810,7	9.644,5	11.643,8	13.087,8	11.487,2
Vervaardiging van chemische producten (20)	5.536,6	7.420,6	9.928,3	11.424,1	12.166,9	13.812,6	9.042,8	11.871,9	14.123,6	14.263,1	13.464,5
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	553,3	687,9	866,6	1.020,0	983,2	1.149,3	901,0	856,3	711,2	1.208,1	2.599,7
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	1.096,5	1.482,9	1.988,5	2.150,3	2.335,1	2.463,2	1.670,6	2.083,6	2.317,3	2.273,7	2.232,0
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	475,9	542,8	603,4	674,3	776,6	841,1	786,2	802,0	900,9	870,9	879,1
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	3.799,3	4.921,4	7.811,6	10.074,7	11.484,7	10.566,4	6.257,7	9.928,8	13.712,1	12.713,6	10.439,1
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	1.153,5	2.929,5	1.432,7	1.578,2	1.692,8	1.622,3	782,9	842,4	886,6	841,9	848,8
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	837,5	1.366,3	1.198,2	1.239,1	1.049,4	1.057,3	813,6	927,9	990,0	900,8	838,8
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	1.022,7	1.742,8	2.408,1	2.813,7	3.367,3	3.530,5	2.367,8	2.276,0	2.831,0	2.770,8	2.872,0
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	6.977,9	8.576,7	9.983,4	10.181,1	10.985,3	10.199,8	6.289,9	8.178,6	9.899,2	9.280,2	9.113,1
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	71,2	463,0	160,4	261,9	249,0	219,5	213,4	284,1	292,9	329,7	337,8
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	1.050,4	1.626,6	1.014,2	1.060,6	1.335,3	1.338,5	1.321,5	1.870,5	1.593,8	1.532,8	1.460,5
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	85,9	437,0	204,0	197,0	198,2	174,6	438,0	504,8	520,1	610,8	546,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	472,0	1.006,9	449,3	697,3	615,9	1.189,7	684,7	573,1	589,4	575,0	3.314,8
Winning, behandeling en distributie van water (36)	2,9	6,9	7,5	7,6	8,1	9,6	10,2	10,7	11,1	12,4	13,9
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; teruggewinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	232,0	308,7	430,7	558,6	556,1	537,1	402,3	588,2	677,7	730,0	637,6
Bouwnijverheid (41-43)	333,2	431,3	620,9	555,2	658,6	1.029,7	1.252,3	1.158,2	1.666,9	1.109,1	867,7
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	4.148,3	6.286,2	10.322,1	11.821,9	12.810,1	13.134,2	12.010,6	13.351,2	15.286,5	14.930,1	15.947,8
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	22.945,9	33.950,8	42.061,9	43.916,5	48.244,9	50.678,0	41.553,1	49.734,3	56.472,4	57.931,7	58.735,4
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	2.561,7	3.553,4	4.941,4	5.216,7	5.732,0	6.154,7	5.600,3	5.636,8	6.171,4	6.716,7	6.970,3
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	129,5	307,6	343,8	372,8	464,1	381,5	268,1	238,1	318,7	560,3	507,5
Vervoer over water (50)	3,9	2,9	2.761,8	599,3	754,2	852,2	894,4	568,7	392,7	286,3	122,5
Luchtvaart (51)	466,2	793,4	377,9	470,4	855,5	1.052,0	506,0	457,0	721,5	544,1	708,1
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	354,8	488,2	576,3	379,1	411,0	850,6	959,2	893,2	922,4	1.058,0	1.458,0
Posterijen en koeriers (53)	9,3	8,3	12,9	14,7	19,1	16,6	7,0	5,0	7,2	8,2	10,1
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	31,5	34,5	60,6	64,1	63,8	70,4	42,8	45,3	48,1	40,3	50,2
Uitgeverijen (58)	203,6	353,8	138,7	182,2	187,3	186,5	163,1	159,3	137,8	114,5	110,1

2.1.2 VLAAMS GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	4,0	12,3	20,4	14,4	16,7	19,6	14,9	14,8	18,7	18,0	19,4
Telecommunicatie (61)	10,2	76,5	67,2	90,5	107,3	160,5	189,0	176,9	208,5	226,9	268,1
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	53,2	240,7	211,7	218,9	288,7	242,1	333,5	280,8	219,8	212,4	244,1
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	35,0	106,6	138,7	132,7	143,1	217,4	234,7	157,7	148,2	183,9	204,4
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	14,3	13,9	5,4	2,9	2,3	2,2	1,5	1,0	1,1	1,9	1,8
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	11,8	14,0	32,5	36,0	33,4	45,8	392,2	447,4	372,3	315,8	644,1
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	110,9	726,3	530,9	543,2	661,5	555,3	276,2	387,5	635,4	672,0	728,3
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	81,5	146,2	222,5	187,3	242,4	314,5	568,4	668,0	509,0	452,2	1.373,5
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	15,5	58,3	135,8	156,6	162,1	143,4	133,0	121,6	199,6	169,9	161,8
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	72,0	210,8	136,0	143,0	166,7	167,7	77,7	61,7	95,9	70,5	64,1
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	27,2	26,2	21,6	25,2	21,4	17,9	22,7	19,0	27,2	26,7	37,5
Verhuur en lease (77)	65,7	118,2	161,8	157,4	208,5	238,2	130,1	150,1	208,7	217,0	177,2
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,6	6,4	6,4	6,1	6,1	6,1	4,3	5,7	7,1	1,5	0,8
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,1	0,6	0,7	0,0	0,3	3,7	21,2	4,6	33,1	44,0	4,5
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	58,7	636,3	693,9	400,5	572,4	187,7	149,5	163,6	225,3	246,2	241,8
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,7	1,3	1,8	107,5	108,1	108,0	90,6	71,6	57,3	52,9	65,2
Onderwijs (85)	1,5	5,1	15,0	18,3	31,2	34,3	26,9	30,2	44,1	45,7	60,0
Menselijke gezondheidszorg (86)	6,9	19,1	30,9	34,6	44,4	49,9	51,6	50,6	50,6	53,7	55,8
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	17,3	26,0	24,0	25,2	25,8	24,2	20,6	20,5	22,4	22,4	20,1
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	3,7	4,3	9,1	12,7	12,6	11,3	3,8	5,0	4,5	9,7	8,4
Sport, ontspanning en recreatie (93)	4,8	9,4	15,1	17,1	13,1	11,4	12,5	10,4	18,0	26,7	27,7
Verenigingen (94)	0,2	0,3	1,8	1,2	1,6	3,0	1,9	1,6	1,1	1,5	2,8
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	30,6	29,3	108,9	44,3	22,3	15,3	30,0	28,9	16,2	19,8	14,0
Overige persoonlijke diensten (96)	8,5	15,1	16,4	14,0	16,9	20,6	27,5	22,3	26,9	28,9	34,3
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	65.266,8	96.498,5	120.211,2	128.982,3	141.764,9	148.520,3	116.280,5	138.756,6	161.558,0	163.194,4	165.248,3

2.1.3 WAALS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	8,6	15,3	14,0	15,3	19,6	23,6	33,8	29,7	34,8	45,2	55,8
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	7,4	8,8	9,9	9,1	16,4	19,4	19,5	21,3	20,9	20,6	19,8
Visserij en aquacultuur (03)	9,4	9,8	6,0	6,7	6,1	5,4	5,3	4,0	4,1	4,8	5,0
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	19,5	16,2	13,5	16,8	19,4	42,7	41,5	41,5	47,7	50,9	49,3
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	811,4	1.176,9	1.432,5	1.414,4	1.608,0	1.628,9	1.519,3	1.653,1	1.861,3	1.851,0	1.915,7
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	214,9	262,9	171,4	171,4	177,4	159,0	135,7	216,2	261,1	224,7	212,2
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	42,3	90,8	129,5	155,4	213,1	178,4	131,9	167,0	159,6	144,2	151,9
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	589,1	674,9	541,2	596,0	593,8	550,7	374,2	443,6	464,3	426,7	433,3
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	47,3	84,5	57,8	64,2	65,3	88,5	87,1	61,1	62,7	76,0	52,7
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	19,4	24,0	290,8	41,5	59,2	55,0	23,6	33,3	40,7	74,0	287,2
Vervaardiging van chemische producten (20)	1.056,3	1.612,8	1.649,0	1.701,5	2.384,1	2.883,2	2.144,7	2.614,0	2.528,2	2.310,5	2.169,6
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	347,8	794,2	1.469,2	1.849,2	1.561,7	2.090,2	2.923,6	3.269,0	2.831,9	2.725,9	3.589,7
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	411,3	641,9	454,6	530,6	571,2	630,1	564,6	725,1	671,4	634,4	606,1
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	420,6	477,6	539,8	574,7	648,6	840,5	512,5	493,2	538,8	524,4	545,8
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	1.449,9	1.820,8	2.163,8	3.935,0	4.219,5	4.363,1	2.413,7	3.817,9	4.750,7	3.766,9	3.189,4
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	127,8	124,9	61,4	71,3	94,2	104,8	73,8	142,3	162,3	168,7	157,1
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	194,0	322,0	335,8	513,9	537,2	605,6	439,9	480,8	510,9	521,7	467,6
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	728,8	1.498,8	1.821,1	2.195,5	2.231,6	2.241,8	1.301,8	1.288,2	1.897,2	1.800,3	1.597,3
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	150,7	162,7	192,0	213,7	225,9	214,8	161,9	188,9	222,7	205,5	197,8
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	95,6	289,6	177,2	163,9	213,4	353,7	288,1	177,8	173,3	289,9	335,7
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	94,0	62,5	69,1	68,6	70,4	73,3	116,3	121,9	108,7	134,2	102,5
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	31,8	31,2	33,1	38,7	35,6	48,6	39,4	67,8	76,3	94,2	69,5
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	175,5	359,6	538,7	710,7	417,0	599,0	301,9	322,0	350,9	379,4	257,7
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,3	1,1	1,6	1,3	1,4	1,2	1,4	2,3	3,2	3,2	2,6
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; teruggewinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	59,4	59,4	149,5	175,4	188,0	214,6	153,2	265,8	304,7	266,1	263,7
Bouwnijverheid (41-43)	62,0	71,2	95,0	93,8	99,3	131,6	199,9	168,5	250,3	292,6	236,1
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	941,6	1.387,9	1.561,0	1.570,0	1.721,3	2.070,1	2.168,2	2.449,7	2.657,0	2.762,4	2.579,6
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	3.241,1	4.511,6	5.613,9	6.004,8	6.098,2	6.818,4	5.716,4	6.537,7	7.615,7	7.820,8	8.068,9
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	1.082,2	2.287,4	2.195,7	2.259,3	2.464,6	2.470,7	2.469,2	2.412,1	2.595,8	2.712,4	2.905,5
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	48,0	134,8	93,6	78,4	114,4	134,3	115,9	81,3	125,6	259,8	255,9
Vervoer over water (50)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0
Luchtvaart (51)	0,7	0,0	3,1	134,0	134,7	2,6	10,1	19,6	53,1	4,3	239,5
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	3,1	93,7	94,4	77,4	537,7	1.091,0	1.359,0	522,3	157,7	177,0	214,4
Posterijen en koeriers (53)	0,0	0,6	2,1	3,1	6,2	3,4	2,4	1,8	11,7	20,3	12,0
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	7,4	5,1	7,8	6,4	9,2	8,0	8,9	5,8	14,6	9,0	11,7
Uitgeverijen (58)	15,3	20,4	15,6	14,3	12,9	15,1	18,3	30,9	17,0	17,7	12,6

2.1.3 WAALS GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	1,4	1,3	-1,3	5,1	4,4	8,6	5,6	3,9	8,8	9,2	6,6
Telecommunicatie (61)	10,2	40,2	26,1	25,0	21,3	35,2	39,2	49,1	53,4	57,5	60,8
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	2,4	7,1	38,1	26,1	22,6	60,0	110,2	142,0	134,8	154,8	160,5
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	2,9	6,4	23,7	29,2	35,7	39,3	5,4	4,4	6,4	2,5	2,9
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	0,1	0,8	0,9	1,2	0,9	1,1	0,3	0,2	0,1	0,2	0,4
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	1,1	3,2	3,0	7,1	4,0	6,9	3,2	2,8	4,6	6,0	5,9
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	11,6	-34,4	33,1	56,3	75,5	58,2	116,8	122,8	138,4	162,8	170,1
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	22,2	38,2	74,9	67,9	73,0	82,8	59,7	41,8	120,9	107,3	79,0
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	5,1	4,5	40,6	41,1	34,9	32,9	42,5	57,3	45,8	375,8	309,1
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	8,8	22,1	29,3	19,6	23,1	22,6	19,9	37,2	17,4	17,8	28,8
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	1,8	2,0	3,2	3,1	3,7	6,2	7,6	8,2	9,9	6,8	5,0
Verhuur en lease (77)	2,8	11,6	18,9	34,2	34,9	27,7	21,4	41,3	47,7	42,5	28,8
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1	2,9	3,0	3,6	2,5	5,2
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,0	0,0	0,0	1,2	0,0	0,1	0,9	0,7	0,9	0,0	0,0
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunendeactiviteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	5,3	18,9	255,2	276,5	294,6	88,7	72,2	62,2	109,1	67,0	130,7
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,0	0,9	0,7	77,3	74,9	74,1	63,7	50,8	36,6	28,2	44,7
Onderwijs (85)	2,7	5,9	9,0	9,4	10,9	12,2	17,5	20,9	17,5	17,5	18,1
Menselijke gezondheidszorg (86)	0,3	3,6	15,8	17,3	20,6	25,6	85,8	103,6	40,5	37,0	48,6
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	6,0	9,6	13,0	13,7	15,1	14,7	14,0	15,9	15,9	20,0	19,9
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	0,5	0,7	1,0	0,9	2,5	1,5	2,8	4,6	6,6	4,4	4,9
Sport, ontspanning en recreatie (93)	3,0	2,1	5,5	5,2	4,8	5,7	2,8	2,1	8,1	6,4	5,4
Verenigingen (94)	2,0	8,2	9,1	8,4	6,1	6,2	0,2	0,9	0,9	1,0	0,9
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	33,1	5,2	5,2	6,6	9,0	8,8	17,7	20,4	13,5	15,6	16,0
Overige persoonlijke diensten (96)	3,8	19,7	7,4	6,8	7,9	8,6	8,1	7,9	8,6	9,3	11,8
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	12.641,5	19.314,2	22.617,3	26.215,8	28.157,3	31.389,6	26.597,5	29.681,9	32.437,0	31.971,7	32.435,6

2.1.4 HET RIJK

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	173,9	295,7	264,2	245,2	278,8	331,2	322,6	290,6	320,3	346,8	395,7
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	7,9	9,5	11,3	10,8	17,4	21,7	22,8	23,4	24,8	25,3	25,7
Visserij en aquacultuur (03)	15,5	18,9	13,5	15,1	15,2	15,4	11,5	11,0	11,5	11,5	8,1
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	42,3	57,3	62,8	61,9	67,3	99,5	76,5	81,9	85,4	77,3	74,2
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	5.401,7	6.577,2	7.577,8	7.942,4	9.022,2	10.023,7	9.753,0	10.295,5	12.441,4	13.228,6	12.740,2
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	2.610,9	3.269,7	2.419,3	2.478,3	2.572,2	2.307,8	1.609,4	2.002,0	2.013,2	1.796,5	1.689,5
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	471,6	681,2	752,2	802,4	940,6	799,7	581,3	702,6	759,4	712,5	754,2
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	1.539,9	1.920,1	1.658,6	1.761,2	1.863,8	1.796,1	1.325,8	1.592,6	1.798,6	1.779,0	1.808,4
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	261,4	441,4	343,3	419,2	434,0	479,1	526,1	480,6	539,1	515,8	436,8
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	3.739,6	9.217,4	13.401,3	16.189,8	16.742,9	20.154,1	12.899,6	17.882,5	24.675,4	28.069,3	26.304,6
Vervaardiging van chemische producten (20)	7.121,0	9.415,3	11.866,6	13.438,1	14.830,8	17.240,9	11.345,1	14.688,7	16.899,2	16.786,0	15.904,3
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	1.051,8	1.787,3	2.626,3	3.158,5	2.865,3	3.588,5	3.933,0	4.228,0	3.682,5	4.066,0	6.540,6
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	1.543,8	2.139,4	2.455,4	2.696,0	2.923,1	3.109,5	2.251,9	2.819,8	3.000,7	2.918,5	2.848,4
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	929,2	1.055,1	1.171,7	1.277,1	1.456,3	1.719,4	1.327,4	1.323,0	1.475,0	1.437,3	1.433,6
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	5.411,5	6.913,5	10.117,2	14.622,2	15.996,7	15.175,6	8.795,4	13.889,4	18.732,3	16.724,8	13.890,9
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	1.337,9	3.094,5	1.560,3	1.729,2	1.824,1	1.761,1	891,4	1.025,0	1.058,0	1.020,5	1.009,3
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	1.250,6	1.863,8	1.660,2	1.898,3	1.675,0	1.762,2	1.261,7	1.415,8	1.509,5	1.432,1	1.330,3
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	1.819,8	3.355,8	4.468,1	5.322,1	5.826,7	5.979,0	3.802,6	3.707,4	4.824,1	4.660,6	4.510,3
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	9.022,2	10.996,0	12.099,7	12.051,4	11.933,4	11.323,2	7.127,3	9.197,4	11.278,7	10.770,5	10.568,7
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	195,2	799,5	358,4	462,2	488,6	608,8	538,9	489,5	515,2	660,1	719,9
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	1.151,9	1.716,2	1.101,8	1.150,5	1.446,2	1.486,5	1.535,6	2.012,4	1.734,5	1.702,6	1.569,9
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	163,8	509,3	248,1	243,4	242,7	230,1	538,5	643,7	642,5	755,9	662,2
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	1.360,3	2.948,2	6.143,6	7.339,3	5.822,0	9.937,6	7.410,9	8.625,8	8.723,6	7.362,3	7.838,1
Winning, behandeling en distributie van water (36)	4,5	9,6	10,9	11,0	11,7	13,1	13,1	14,4	15,8	16,8	17,7
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; teruggewinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	399,7	483,7	696,3	869,4	957,9	983,7	786,7	1.012,0	1.228,1	1.227,3	1.074,6
Bouwnijverheid (41-43)	450,5	592,2	779,6	713,8	831,2	1.249,4	1.554,8	1.408,2	2.025,0	1.499,1	1.188,6
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	6.847,7	10.296,1	16.846,9	18.825,2	20.421,3	21.403,5	19.675,8	21.933,6	24.223,3	23.778,4	24.435,4
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	33.346,8	47.645,9	56.984,5	59.555,1	63.905,3	67.582,9	57.069,0	66.849,5	76.025,3	76.632,3	77.546,6
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	4.566,5	6.806,6	8.207,1	8.606,9	9.438,5	9.908,8	9.382,9	9.341,8	10.193,4	10.843,3	11.406,8
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	200,7	495,0	552,9	555,5	680,5	644,7	466,4	374,9	556,3	989,1	923,7
Vervoer over water (50)	3,9	2,9	2.761,8	600,1	754,2	852,6	895,2	802,8	444,0	322,8	134,8
Luchtvaart (51)	489,9	929,0	389,0	604,6	990,7	1.055,0	516,5	477,3	775,4	553,0	947,7
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	361,5	601,5	686,0	505,7	1.037,5	2.088,8	2.577,9	1.800,0	1.450,1	1.486,7	2.169,6
Posterijen en koeriers (53)	9,6	9,6	16,2	19,5	29,1	22,4	10,9	8,4	19,9	31,3	25,1
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	47,7	46,6	84,7	83,2	85,6	93,7	62,3	60,9	77,3	60,0	75,7
Uitgeverijen (58)	273,3	440,9	192,7	230,6	241,7	257,2	234,0	243,1	208,5	169,1	152,2

2.1.4 HET RIJK (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluid-sopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	12,7	31,6	48,7	57,8	53,2	55,6	43,0	40,9	37,7	35,4	34,7
Telecommunicatie (61)	52,8	304,7	226,1	231,0	258,4	309,3	357,4	369,0	466,7	501,4	564,0
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	77,7	345,9	279,5	279,5	341,0	320,1	520,0	482,2	414,2	429,5	465,5
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	128,2	246,3	377,2	378,2	483,0	602,8	482,8	548,4	667,5	615,9	485,4
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,7	0,2	0,4	0,1	0,7	0,5	0,8	0,0	0,0	0,8	0,1
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	29,4	32,5	27,9	26,3	22,5	42,8	26,8	36,9	94,0	91,8	62,3
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	14,9	19,2	39,2	46,4	38,4	84,7	396,0	451,1	377,9	324,0	656,9
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	175,3	788,8	980,6	1.044,6	1.270,9	1.080,0	616,4	657,4	856,1	910,1	983,6
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	125,4	205,8	321,1	279,4	338,7	431,1	698,2	891,8	663,2	572,1	1.461,3
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	23,0	64,0	179,1	206,3	199,6	180,3	180,8	184,0	250,9	563,8	480,3
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	140,6	421,5	266,9	235,6	270,3	290,6	177,7	159,5	153,3	130,0	122,5
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	38,8	36,7	36,2	36,6	29,9	30,1	34,4	32,2	43,0	36,8	46,5
Verhuur en lease (77)	113,3	202,5	218,9	233,8	292,5	314,7	166,5	205,8	267,3	265,5	212,5
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,7	6,6	6,8	6,4	6,1	6,3	7,4	8,7	10,8	4,0	6,2
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,2	0,6	8,2	12,8	9,5	20,7	22,1	5,3	34,0	44,2	4,7
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	73,4	804,4	1.116,2	790,4	960,0	328,8	246,5	233,6	344,5	328,8	383,8
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,7	6,5	143,8	240,4	243,1	251,2	289,1	182,2	152,0	141,0	174,0
Onderwijs (85)	5,0	17,2	31,9	35,6	48,8	55,7	54,9	67,4	75,7	77,1	94,0
Menselijke gezondheidszorg (86)	8,7	31,9	69,8	67,9	84,0	103,4	148,0	170,2	112,4	111,7	129,1
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	23,8	35,6	37,0	38,9	42,7	39,2	34,8	37,3	39,2	43,2	40,7
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	22,2	11,5	18,2	20,8	23,4	20,4	18,7	18,9	20,0	22,9	28,4
Sport, ontspanning en recreatie (93)	8,5	11,6	22,0	23,0	18,8	18,3	16,0	14,6	26,3	34,0	33,7
Verenigingen (94)	7,3	19,7	24,8	27,9	23,8	27,3	19,8	17,6	18,8	17,8	18,8
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	65,5	40,6	133,0	65,1	39,0	32,8	57,6	56,3	30,4	36,1	32,7
Overige persoonlijke diensten (96)	45,2	41,0	28,9	24,8	28,8	33,7	38,9	33,8	40,6	42,4	51,3
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	94.820,8	141.168,8	175.232,9	190.905,5	203.797,0	220.787,7	175.789,1	206.660,7	239.184,0	239.849,0	239.736,0

2.2 UITVOER VAN GOEDEREN PER GEWEST (NUTS1) EN A64-BEDRIJFSTAK

2.2.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	0,8	0,5	2,8	2,9	3,5	3,6	3,3	0,2	0,8	0,3	5,5
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0
Visserij en aquacultuur (03)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	5,8	0,0	5,8	20,6	20,3	9,2	5,2	4,8	5,1	3,9	3,4
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	439,0	319,3	313,6	335,8	379,5	402,9	298,2	269,6	329,1	743,4	751,2
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	170,4	549,5	444,6	326,9	317,2	344,7	297,1	284,9	5,4	3,4	4,5
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	2,5	3,9	6,8	6,1	6,8	9,8	6,7	6,8	9,9	14,5	15,3
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	83,4	66,9	51,9	39,4	32,7	22,1	11,5	11,1	11,7	27,0	29,2
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	33,5	55,7	45,6	43,0	31,3	40,2	34,5	27,6	42,0	28,2	20,4
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	1.722,4	3.466,1	4.658,3	5.572,3	7.122,5	7.491,5	5.134,7	6.294,9	7.172,2	8.443,1	9.398,4
Vervaardiging van chemische producten (20)	906,5	543,1	464,0	589,7	318,4	614,1	239,2	310,4	351,7	213,5	240,6
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	92,9	163,4	204,6	176,0	260,2	325,2	145,9	201,1	350,9	636,9	405,3
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	65,2	18,2	18,4	20,7	21,8	19,4	16,0	15,6	15,4	15,2	16,0
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	86,8	101,5	105,6	112,2	139,2	140,8	110,1	117,3	135,5	129,3	29,0
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	241,6	282,8	186,0	686,3	356,9	335,3	180,0	175,1	299,2	305,8	343,4
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	61,6	45,0	36,4	44,5	26,3	22,5	19,4	16,9	4,3	6,2	6,2
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	163,3	102,0	25,1	32,6	21,0	36,3	13,9	13,5	14,9	14,7	36,7
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	71,0	58,1	145,3	206,9	126,8	115,6	124,1	115,6	142,9	104,2	53,9
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	2.339,5	2.910,6	2.824,2	2.303,8	966,9	1.199,1	842,5	1.117,7	1.757,7	1.796,0	1.775,9
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	44,2	52,1	39,0	45,0	30,4	26,4	30,0	44,1	58,2	63,8	76,5
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	5,3	15,2	14,2	22,9	49,3	103,3	139,2	7,3	9,3	16,8	9,7
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	56,1	40,6	6,2	2,2	7,0	1,3	17,5	13,5	16,6	16,9	13,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	122,7	176,5	1.159,6	1.741,7	1.735,4	3.088,1	3.070,0	3.945,3	3.568,2	1.621,7	668,3
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	50,1	45,4	27,6	32,5	38,3	51,3	16,2	27,4	31,1	27,4	23,2
Bouwnijverheid (41-43)	34,9	38,8	30,7	25,6	58,1	10,0	4,4	11,3	-35,5	56,9	28,6
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	302,1	558,9	3.125,8	3.348,0	3.696,3	3.038,2	2.201,1	1.772,2	2.623,8	2.679,3	2.865,0
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	2.677,6	4.534,1	3.596,9	3.893,2	4.180,8	4.392,0	4.343,5	5.253,0	5.801,1	5.581,1	7.076,7
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	108,0	212,7	206,2	188,7	264,6	208,3	183,3	174,6	234,2	190,8	208,1
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	9,9	25,9	31,3	27,9	15,8	12,1	24,7	33,7	4,3	3,1	6,0
Vervoer over water (50)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,4	0,5
Luchtvaart (51)	21,9	0,2	0,1	0,0	0,0	2,1	0,0	0,4	11,3	7,5	6,8
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	3,0	150,0	284,1	321,1	20,7	610,0	308,6	404,3	472,7	603,1	458,8
Posterijen en koeriers (53)	0,4	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5	1,0	0,7	0,7	1,1	1,9
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	3,6	2,8	8,0	5,3	5,5	4,3	3,1	3,6	3,3	3,5	2,5

2.2.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uitgeverijen (58)	21,8	31,4	55,1	61,4	63,4	66,4	73,4	9,6	8,4	31,4	26,0
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluid-sopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	5,1	4,2	7,9	5,8	5,8	5,8	10,3	12,5	6,4	3,6	2,0
Telecommunicatie (61)	3,1	8,6	10,4	11,3	15,0	10,9	11,9	13,4	18,5	30,5	22,1
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	24,1	59,5	11,1	10,7	10,9	7,6	7,1	16,8	8,7	28,1	26,5
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	47,3	4,2	23,9	29,0	58,6	16,3	7,5	54,9	8,9	16,9	43,9
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	13,9	77,9	39,1	39,9	44,4	59,1	39,2	64,8	87,3	71,5	67,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	2,4	3,4	2,5	2,8	1,9	0,5	0,3	0,4	0,2	0,6	0,1
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	34,9	171,4	374,4	295,9	473,1	369,4	321,8	157,7	196,2	87,3	85,8
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	47,1	29,7	152,4	50,6	41,3	53,2	17,7	20,5	12,8	13,2	23,9
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	1,0	1,1	0,3	3,6	1,8	1,3	24,2	2,9	3,0	25,7	7,9
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	72,9	296,5	93,4	109,2	43,9	25,5	51,3	52,3	7,5	9,7	10,1
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	1,6	2,1	6,5	4,7	0,7	0,6	1,9	3,0	6,7	2,6	28,1
Verhuur en lease (77)	19,1	63,4	73,1	60,1	56,8	57,1	52,2	62,9	70,1	103,2	133,4
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,7	0,1	0,1	0,3	0,2	0,4	0,1	0,2	7,2	0,1	1,3
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,1	0,1	7,6	7,3	10,5	7,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	4,4	206,4	231,9	134,3	155,1	43,7	52,0	58,4	34,2	38,4	44,2
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,2	16,2	40,0	69,7	5,7	16,4	15,8	16,8	34,7	4,6	3,2
Onderwijs (85)	0,0	-0,1	0,1	0,4	0,1	0,3	0,3	0,2	0,3	0,5	0,6
Menselijke gezondheidszorg (86)	0,1	0,5	5,3	4,9	9,0	4,0	0,0	0,3	-0,1	-0,1	0,0
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	1,6	0,5	0,2	0,9	4,2	0,7	0,6	0,6	0,7	1,1	1,0
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	2,1	1,7	1,6	1,8	2,3	1,7	5,8	6,9	12,8	9,7	8,2
Sport, ontspanning en recreatie (93)	0,0	0,0	1,2	1,9	2,0	2,7	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1
Verenigingen (94)	3,4	12,8	10,0	13,7	13,1	13,3	11,2	17,1	17,7	22,5	11,7
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	0,9	4,0	12,4	8,7	4,3	4,2	4,9	4,0	1,3	1,3	4,2
Overige persoonlijke diensten (96)	5,2	3,0	2,8	2,6	1,9	1,7	0,1	0,3	1,9	2,7	2,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	10.239,0	15.538,6	19.232,6	21.105,9	21.279,9	23.450,9	18.534,9	21.251,5	23.993,4	23.864,4	25.134,7

2.2.2 VLAAMSE GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	296,1	464,1	489,2	448,7	480,6	526,2	451,2	483,9	556,1	615,1	674,8
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	5,4	5,6	4,7	2,5	2,8	3,4	4,3	7,2	8,7	8,2	8,7
Visserij en aquacultuur (03)	9,9	16,6	33,8	34,7	37,7	30,0	12,0	15,6	29,8	25,8	1,0
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	84,8	123,0	136,9	142,4	147,6	138,7	39,2	36,6	31,8	24,0	35,6
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	5.811,2	7.137,0	8.948,3	9.559,6	10.356,4	11.379,6	11.636,6	11.621,3	13.479,8	14.140,9	14.653,8
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	4.426,4	5.156,6	4.730,4	4.897,6	4.908,3	4.425,6	3.287,2	3.464,1	3.493,9	3.337,4	3.234,5
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	567,2	930,1	1.135,2	1.221,7	1.258,6	1.082,6	848,4	863,7	949,9	924,6	866,1
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	1.129,7	1.595,3	1.561,8	1.619,8	1.658,1	1.765,1	1.460,1	1.549,7	1.716,0	1.772,1	1.854,0
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	384,9	505,2	430,6	420,4	524,9	435,4	476,0	481,2	513,4	522,0	511,8
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	1.631,9	3.314,5	6.079,0	6.088,3	7.394,0	9.598,1	6.562,4	8.670,5	10.878,3	11.624,4	10.346,3
Vervaardiging van chemische producten (20)	9.691,3	13.766,2	18.039,4	20.009,1	20.179,2	20.302,7	16.681,8	20.937,3	23.432,7	24.557,4	24.660,4
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	1.678,9	1.680,1	2.688,3	2.870,3	2.568,0	2.741,3	2.011,8	2.488,0	3.002,3	3.181,3	4.789,2
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	1.726,9	2.622,5	3.593,0	3.791,5	4.001,9	3.891,7	3.064,4	3.326,8	3.527,6	3.402,1	3.405,5
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	824,0	1.088,6	1.217,5	1.319,1	1.465,1	1.480,2	1.270,0	1.235,8	1.321,2	1.225,7	1.215,1
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	6.409,5	8.664,4	11.745,3	13.890,4	16.683,6	15.706,6	10.011,4	12.355,8	15.269,0	14.777,0	13.870,0
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	1.928,9	4.149,0	2.063,7	2.242,5	3.028,1	2.908,6	1.264,3	1.330,3	1.113,7	1.093,5	1.214,5
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	1.320,0	2.000,3	2.310,5	2.655,8	1.633,9	1.525,4	1.750,8	1.810,3	2.009,4	1.820,8	1.743,0
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	2.425,4	3.566,2	4.493,7	4.834,9	5.519,9	5.725,4	4.329,8	4.993,2	5.774,7	6.168,6	6.049,9
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	9.597,4	10.373,2	12.594,1	13.507,7	13.972,8	13.416,8	9.244,5	10.907,6	13.779,5	12.803,5	12.253,4
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	106,3	285,1	171,7	123,2	174,8	145,0	140,9	164,7	153,0	171,9	223,8
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	1.605,6	2.397,6	1.680,5	1.706,9	1.943,8	1.806,5	1.525,5	2.074,7	2.126,6	2.004,9	1.935,6
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	136,0	358,8	247,7	178,1	143,5	152,2	239,7	247,6	273,6	327,5	302,1
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	63,6	172,4	159,8	245,0	220,5	343,2	301,9	417,4	247,5	167,0	887,6
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,5	1,2	1,8	3,2	3,1
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	383,7	573,9	873,7	1.075,0	1.032,6	939,3	696,4	1.070,9	1.316,5	1.317,6	1.125,9
Bouwnijverheid (41-43)	174,0	211,1	264,2	256,1	297,3	270,4	340,1	278,1	292,6	329,5	287,7
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	1.368,1	2.878,5	6.888,2	8.072,5	8.591,2	8.251,5	7.177,0	7.905,7	10.552,6	10.973,6	12.567,2
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	16.992,4	28.070,0	34.855,4	36.738,2	39.812,7	39.478,4	32.550,4	42.026,1	47.416,3	50.708,8	49.684,5
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	472,8	934,0	1.142,1	1.165,0	1.517,2	1.591,1	658,4	780,6	689,0	813,0	779,2
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	106,7	221,5	274,8	324,0	427,5	471,4	347,1	245,4	201,3	126,5	152,9
Vervoer over water (50)	52,9	26,7	426,5	230,3	65,3	555,7	177,8	318,9	157,1	156,0	6,7
Luchtvaart (51)	69,2	19,4	31,4	19,6	15,7	34,7	41,1	75,4	55,4	93,5	72,8
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	1.102,9	579,1	512,3	689,4	1.139,0	1.297,0	2.779,0	2.655,0	3.105,3	1.434,8	1.400,8
Posterijen en koeriers (53)	6,1	12,1	40,1	34,7	27,5	26,9	38,6	22,1	32,0	25,6	28,3
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	7,1	8,9	33,9	78,5	63,4	86,6	72,3	139,1	117,2	48,7	70,5
Uitgeverijen (58)	71,2	164,1	109,5	99,5	91,4	98,7	86,2	92,9	93,8	77,2	70,9

2.2.2 VLAAMSE GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	3,7	13,2	10,8	12,4	15,2	16,1	19,5	26,0	11,1	11,6	11,2
Telecommunicatie (61)	1,6	10,5	16,6	16,2	43,7	54,1	39,7	31,0	48,6	47,3	55,0
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	26,8	31,9	93,2	76,6	77,6	111,5	395,4	239,2	195,3	167,5	152,8
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	22,1	10,1	11,5	32,2	69,2	71,1	56,0	42,9	52,5	88,7	121,1
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	2,7	3,6	5,7	1,6	1,1	1,1	0,4	0,8	1,2	1,1	0,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	22,5	6,8	33,7	18,1	14,2	15,5	327,0	494,4	450,7	474,2	606,6
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	71,3	536,0	417,8	501,1	546,9	539,7	305,1	408,9	795,2	822,0	810,8
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	109,7	240,5	238,3	231,7	267,2	358,3	503,5	529,3	422,7	462,0	1.058,4
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	14,0	119,0	73,5	61,1	67,4	82,9	68,3	58,9	69,5	97,2	130,8
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	54,8	125,0	81,5	91,1	109,7	115,7	70,0	76,4	93,6	68,5	41,9
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	37,0	29,0	16,7	14,4	20,9	29,8	40,2	18,4	17,4	35,5	40,6
Verhuur en lease (77)	51,9	121,0	288,6	250,9	240,5	219,6	160,7	156,1	217,5	252,9	246,4
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	4,2	13,1	11,0	5,4	10,7	11,3	4,0	32,9	5,0	9,4	15,5
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,1	0,8	0,5	0,2	0,3	0,2	0,6	19,2	0,4	1,0	0,3
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunendeactiviteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	83,5	638,2	665,4	279,9	500,4	174,6	280,0	259,4	251,8	296,2	276,5
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,0	0,0	0,0	14,7	13,8	34,8	34,8	11,1	21,5	8,8	6,2
Onderwijs (85)	0,4	0,4	1,9	1,4	1,5	3,8	0,9	1,5	2,1	4,9	6,3
Menselijke gezondheidszorg (86)	0,5	0,3	1,7	1,2	1,7	2,5	2,1	3,3	1,9	2,9	2,4
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	25,5	28,1	585,1	653,9	495,7	82,4	69,1	35,4	34,5	34,9	25,1
Creatieve activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	2,8	2,3	19,5	19,4	17,8	15,3	1,6	3,6	5,2	10,1	8,6
Sport, ontspanning en recreatie (93)	1,8	4,4	10,2	3,7	3,7	9,5	3,8	11,6	15,7	25,9	26,9
Verenigingen (94)	0,6	1,0	0,2	0,5	0,5	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3	0,3
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	29,3	20,4	17,8	14,7	9,2	8,7	14,9	16,1	11,5	19,2	14,8
Overige persoonlijke diensten (96)	1,8	2,5	3,5	2,5	1,1	3,4	4,4	3,1	1,6	0,9	7,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	73.237,2	106.030,0	132.612,0	142.898,2	153.915,3	154.594,1	123.981,2	147.574,2	170.446,2	173.746,6	174.653,2

2.2.3 WAALSE GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	27,3	36,3	44,5	29,4	28,1	32,2	48,4	55,0	59,8	68,4	72,5
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	27,7	37,4	37,4	32,0	33,9	39,0	35,5	37,6	43,7	47,1	40,9
Visserij en aquacultuur (03)	10,3	8,1	4,8	4,3	3,5	2,8	2,5	3,5	4,1	4,0	3,5
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	116,4	152,8	123,0	150,1	154,9	176,7	130,3	146,3	175,9	154,0	146,6
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	1.322,1	2.029,6	2.509,1	2.575,2	2.992,9	3.112,7	2.928,2	3.266,6	3.527,5	3.673,8	3.761,7
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	413,5	431,5	356,6	343,4	338,4	311,5	275,2	351,3	372,7	351,0	358,9
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	86,6	136,2	350,9	422,7	501,0	452,3	317,0	309,1	325,6	321,9	314,0
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	860,1	1.082,8	977,7	1.013,6	966,2	880,0	690,2	716,2	719,9	743,0	727,0
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	125,9	100,3	109,7	110,6	131,3	127,1	117,0	111,1	120,2	117,5	110,5
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	19,3	18,9	245,1	27,6	38,4	45,2	22,4	30,0	37,5	68,5	111,3
Vervaardiging van chemische producten (20)	1.720,2	2.631,6	3.058,0	3.204,3	4.125,1	4.686,6	3.973,6	4.591,8	4.487,2	3.880,1	3.876,1
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	913,0	1.723,0	3.093,7	4.073,4	4.137,9	4.481,4	6.454,8	6.567,7	6.386,4	5.155,9	5.757,7
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	857,9	1.159,6	906,8	969,1	1.025,7	1.015,9	972,2	1.029,0	990,2	959,6	947,7
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	1.181,3	1.350,9	1.443,3	1.537,6	1.632,9	1.823,1	1.343,5	1.431,6	1.559,8	1.431,2	1.563,3
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	3.722,3	3.893,1	4.936,2	7.339,8	7.423,6	7.635,7	4.865,4	5.531,7	6.808,6	6.475,7	5.820,7
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	126,0	165,5	176,1	200,9	228,9	232,2	199,2	227,3	365,3	340,4	331,4
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	385,3	493,4	603,2	691,1	713,6	789,0	708,7	670,1	602,8	586,6	550,9
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	835,8	2.246,2	2.647,6	3.118,8	3.075,2	3.042,1	1.838,1	1.762,6	2.708,4	2.526,1	2.075,7
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	427,3	324,9	404,4	431,2	444,3	425,8	338,2	354,1	387,8	375,3	384,5
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	188,3	293,8	430,9	547,7	580,2	669,7	574,6	380,5	355,4	498,6	424,5
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	189,8	138,5	122,5	106,1	106,5	109,2	211,7	573,1	381,4	217,3	150,3
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	58,5	140,1	82,3	89,0	99,5	117,8	37,2	33,5	32,2	68,0	57,3
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	26,2	77,9	121,7	155,9	114,5	144,3	111,0	124,9	130,0	85,9	92,3
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; teruggewinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	70,0	102,5	244,6	280,4	308,8	332,7	236,6	423,5	496,0	368,1	350,5
Bouwnijverheid (41-43)	32,0	61,5	49,6	34,3	55,4	44,9	46,1	59,8	71,5	76,2	77,2
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	323,2	685,7	714,9	786,4	678,7	599,0	656,3	795,4	931,6	973,9	1.096,4
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	2.392,1	2.851,2	4.809,0	4.768,2	4.404,7	4.843,8	3.584,4	4.413,2	5.437,2	6.161,8	6.538,3
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	220,6	959,0	450,8	428,8	534,2	500,8	444,2	469,4	470,8	522,2	540,0
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	11,5	25,5	30,6	36,3	45,8	35,9	44,5	25,0	32,1	14,9	11,1
Vervoer over water (50)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,4	0,9
Luchtvaart (51)	0,2	0,0	1,5	2,1	2,0	1,4	0,8	1,2	0,3	1,5	1,3
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	3,2	47,8	81,0	122,0	474,0	1.100,9	1.368,7	694,8	419,7	348,6	343,4
Posterijen en koeriers (53)	0,0	0,5	1,5	1,7	1,4	1,7	1,6	0,8	5,0	7,3	5,2
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	0,9	1,6	2,8	1,1	1,5	2,3	1,4	0,7	3,1	3,5	4,7
Uitgeverijen (58)	40,7	110,0	60,2	50,7	54,6	55,2	20,0	15,0	10,3	10,0	7,9

2.2.3 WAALSE GEWEST (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluid-sopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	1,1	0,0	4,3	9,3	9,7	7,8	5,7	1,0	2,3	5,2	3,7
Telecommunicatie (61)	10,3	20,4	10,1	13,9	14,2	15,4	8,7	7,4	12,2	12,0	6,1
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	4,6	15,5	40,8	26,2	22,7	27,9	83,4	40,7	70,9	57,1	90,8
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	3,9	2,8	0,8	1,7	9,3	5,2	0,2	0,4	0,4	0,3	0,2
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	0,0	0,4	1,0	0,5	0,5	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	0,3	1,9	4,5	0,8	5,9	3,9	2,3	0,4	0,7	3,5	1,0
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	51,4	306,3	63,5	163,2	131,3	79,0	147,9	176,3	173,8	314,1	351,6
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	78,3	98,7	202,6	156,9	199,0	157,3	113,9	107,3	114,7	104,3	77,7
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	2,1	1,7	13,7	1,9	9,0	2,7	4,8	11,4	4,2	6,0	6,8
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	6,3	14,3	19,9	9,6	18,3	27,1	13,7	30,9	9,6	9,2	17,9
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	0,5	1,8	2,0	1,1	1,0	1,1	0,3	0,2	0,9	2,2	2,8
Verhuur en lease (77)	1,8	3,3	6,7	7,7	10,9	13,3	10,8	9,3	24,2	25,8	13,9
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	0,6	0,3	0,6	0,1	0,6	1,6	2,8	3,7	2,2	2,8	1,1
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,0	0,0	0,1	0,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunendeactiviteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	10,9	12,2	324,4	286,5	339,7	22,3	59,9	81,2	100,5	74,2	67,6
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,0	0,0	0,0	10,9	10,2	24,9	31,3	9,2	19,4	11,6	8,0
Onderwijs (85)	0,2	0,4	0,3	0,2	0,1	0,4	0,6	0,4	0,8	0,7	0,6
Menselijke gezondheidszorg (86)	0,0	0,0	0,9	0,4	0,5	0,5	0,6	2,2	0,1	-0,3	0,0
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	7,5	13,9	49,5	46,7	34,9	51,2	43,0	16,1	14,8	18,8	17,9
Creative activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	0,1	0,2	1,2	2,2	1,5	0,4	1,1	1,9	1,3	0,8	0,7
Sport, ontspanning en recreatie (93)	0,6	0,2	2,3	1,0	0,8	1,6	0,3	0,4	1,0	2,2	1,9
Verenigingen (94)	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,6	0,5	0,7	0,5
Reparatie van computers en consumentenartikelen (95)	21,7	6,7	5,6	18,1	11,6	6,8	14,1	18,7	22,2	26,9	27,1
Overige persoonlijke diensten (96)	0,5	10,6	1,0	0,3	0,2	0,0	0,6	0,1	0,1	0,2	0,9
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	16.938,3	24.029,6	29.987,7	34.445,4	36.289,7	38.321,3	33.146,3	35.723,6	39.037,0	37.316,8	37.355,3

2.2.4 HET RIJK

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten (01)	324,2	500,9	536,5	481,0	512,2	562,0	502,9	539,1	616,7	683,8	752,8
Bosbouw en de exploitatie van bossen (02)	33,1	43,0	42,2	34,5	36,7	42,4	40,0	45,0	52,4	55,4	49,6
Visserij en aquacultuur (03)	20,2	24,7	38,6	39,0	41,2	32,8	14,5	19,1	33,9	29,8	4,5
Mijnbouw en ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw (05-09)	207,0	275,9	265,9	313,1	322,7	324,6	174,6	187,8	212,8	181,9	185,5
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (10-12)	7.572,4	9.485,9	11.771,0	12.470,5	13.728,8	14.895,3	14.862,9	15.157,5	17.336,4	18.558,1	19.166,5
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (13-15)	5.010,3	6.137,6	5.531,6	5.568,0	5.564,0	5.081,7	3.859,6	4.100,3	3.872,0	3.691,9	3.598,1
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk (16)	656,3	1.070,2	1.492,9	1.650,5	1.766,4	1.544,7	1.172,1	1.179,6	1.285,4	1.261,0	1.195,4
Vervaardiging van papier en papierwaren (17)	2.073,2	2.745,0	2.591,4	2.672,8	2.657,0	2.667,2	2.161,8	2.277,0	2.447,6	2.542,1	2.610,2
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media (18)	544,3	661,2	585,9	574,0	687,5	602,7	627,5	619,9	675,6	667,7	642,7
Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten (19)	3.373,7	6.799,5	10.982,4	11.688,3	14.555,0	17.134,6	11.719,6	14.995,5	18.088,1	20.136,0	19.855,9
Vervaardiging van chemische producten (20)	12.318,2	16.941,0	21.561,5	23.803,0	24.622,8	25.603,3	20.894,8	25.839,5	28.271,6	28.650,8	28.777,0
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (21)	2.684,8	3.566,5	5.986,4	7.119,6	6.966,3	7.547,8	8.612,5	9.256,7	9.739,6	8.974,1	10.952,2
Vervaardiging van producten van rubber of kunststof (22)	2.650,0	3.800,3	4.518,2	4.781,3	5.049,4	4.927,0	4.052,6	4.371,4	4.533,2	4.376,9	4.369,2
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten (23)	2.092,1	2.541,0	2.766,4	2.968,9	3.237,2	3.444,1	2.723,6	2.784,7	3.016,5	2.786,2	2.807,4
Vervaardiging van metalen in primaire vorm, vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (24-25)	10.373,4	12.840,3	16.867,5	21.916,5	24.464,1	23.677,6	15.056,8	18.062,6	22.376,8	21.558,5	20.034,1
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (26)	2.116,7	4.359,5	2.276,1	2.487,9	3.283,4	3.163,4	1.483,0	1.574,5	1.483,2	1.440,0	1.552,2
Vervaardiging van elektrische apparatuur (27)	1.868,6	2.595,7	2.938,8	3.379,5	2.368,5	2.350,6	2.473,6	2.493,9	2.627,0	2.422,0	2.330,6
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g. (28)	3.332,1	5.870,5	7.286,6	8.160,5	8.721,9	8.883,2	6.292,2	6.871,3	8.626,2	8.799,1	8.179,5
Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers (29)	12.364,2	13.608,7	15.822,7	16.242,7	15.384,0	15.041,7	10.425,2	12.379,4	15.925,0	14.974,8	14.413,8
Vervaardiging van andere transportmiddelen (30)	338,8	631,0	641,6	715,9	785,4	841,1	745,5	589,3	566,6	734,3	724,8
Vervaardiging van meubelen; overige industrie (31-32)	1.800,7	2.551,3	1.817,2	1.835,9	2.099,6	2.019,0	1.876,4	2.655,1	2.517,3	2.239,0	2.095,6
Reparatie en installatie van machines en apparaten (33)	250,6	539,5	336,2	269,3	250,0	271,3	294,4	294,6	322,4	412,4	373,1
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (35)	212,4	426,8	1.441,1	2.142,6	2.070,3	3.575,8	3.483,0	4.487,5	3.945,6	1.874,5	1.648,2
Winning, behandeling en distributie van water (36)	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,5	1,3	1,9	3,3	3,3
Afvalwaterafvoer; inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning; sanering en ander afvalbeheer (37-39)	503,8	721,8	1.145,9	1.387,9	1.379,7	1.323,3	949,2	1.521,8	1.843,6	1.713,1	1.499,6
Bouwnijverheid (41-43)	240,9	311,4	344,8	316,1	411,3	325,4	390,6	349,0	328,5	462,6	393,6
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen (45)	1.993,4	4.123,1	10.728,9	12.206,9	12.966,2	11.888,7	10.034,4	10.473,3	14.108,0	14.626,8	16.528,6
Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen (46)	22.062,1	35.455,3	43.261,3	45.399,6	48.398,2	48.714,2	40.478,3	51.692,3	58.654,6	62.451,7	63.299,5
Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen (47)	801,4	2.105,7	1.799,1	1.782,5	2.316,0	2.300,2	1.285,9	1.424,6	1.394,0	1.526,0	1.527,3
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (49)	128,1	272,9	336,7	388,2	489,1	519,4	416,3	304,1	237,7	144,5	170,0
Vervoer over water (50)	53,0	26,7	426,5	230,3	65,3	555,7	177,9	319,0	157,4	156,8	8,1
Luchtvaart (51)	91,3	19,6	33,0	21,7	17,7	38,2	41,9	77,0	67,0	102,5	80,9
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (52)	1.109,1	776,9	877,4	1.132,5	1.633,7	3.007,9	4.456,3	3.754,1	3.997,7	2.386,5	2.203,0
Posterijen en koeriers (53)	6,5	12,8	41,9	36,9	29,4	29,1	41,2	23,6	37,7	34,0	35,4
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (55-56)	11,7	13,4	44,8	85,0	70,6	93,3	76,7	143,5	123,7	55,6	77,8
Uitgeverijen (58)	133,7	305,5	224,8	211,6	209,4	220,3	179,6	117,5	112,5	118,6	104,8

2.2.4 HET RIJK (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluid-sopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen; programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (59-60)	9,9	17,4	23,0	27,5	30,7	29,7	35,5	39,5	19,8	20,4	16,9
Telecommunicatie (61)	15,0	39,6	37,1	41,4	73,0	80,5	60,4	51,8	79,2	89,8	83,3
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancyactiviteiten en aanverwante activiteiten; dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie (62-63)	55,5	106,8	145,0	113,4	111,1	147,0	485,9	296,8	275,0	252,8	270,1
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen (64)	73,3	17,1	36,2	62,9	137,1	92,6	63,7	98,2	61,8	105,9	165,2
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen (65)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen (66)	16,6	81,9	45,8	42,0	46,0	60,3	39,7	65,8	88,5	72,7	67,7
Exploitatie van en handel in onroerend goed (68)	25,2	12,0	40,4	21,8	22,1	19,9	329,7	495,4	451,5	478,1	607,4
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening; activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer (69-70)	157,6	1.013,7	855,7	960,2	1.151,3	988,1	774,8	742,9	1.165,2	1.223,4	1.248,2
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (71)	235,1	368,9	593,3	439,2	507,5	568,8	635,1	657,1	550,2	579,5	1.160,0
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (72)	17,1	121,9	87,4	66,6	78,1	87,0	97,4	73,3	76,7	128,9	145,5
Reclamewezen en marktonderzoek (73)	134,0	435,8	194,8	209,9	171,9	168,3	135,0	159,6	110,7	87,4	69,9
Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten; veterinaire diensten (74-75)	39,1	32,9	25,2	20,2	22,6	31,5	42,4	21,6	25,0	40,3	71,5
Verhuur en lease (77)	72,8	187,7	368,4	318,7	308,2	290,0	223,7	228,3	311,8	381,9	393,7
Terbeschikkingstelling van personeel (78)	5,5	13,5	11,7	5,8	11,5	13,3	6,9	36,8	14,4	12,3	17,9
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten (79)	0,2	0,9	8,2	8,2	10,8	7,8	0,7	19,2	0,4	1,0	0,3
Beveiligings- en opsporingsdiensten; diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging; administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten (80-82)	98,8	856,8	1.221,7	700,7	995,2	240,6	391,9	399,0	386,5	408,8	388,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (84)	0,2	16,2	40,0	95,3	29,6	76,0	82,0	37,1	75,5	25,0	17,4
Onderwijs (85)	0,5	0,6	2,3	1,9	1,6	4,5	1,8	2,1	3,1	5,9	7,4
Menselijke gezondheidszorg (86)	0,6	0,8	7,9	6,6	11,0	7,1	2,7	5,7	1,8	2,4	2,3
Maatschappelijke dienstverlening met en zonder huisvesting (87-88)	34,6	42,6	634,7	701,6	534,8	134,2	112,8	52,1	50,1	54,6	44,0
Creative activiteiten, kunst en amusement; bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten; loterijen en kansspelen (90-92)	5,0	4,2	22,3	23,4	21,6	17,4	8,5	12,4	19,3	20,6	17,5
Sport, ontspanning en recreatie (93)	2,4	4,6	13,7	6,6	6,5	13,8	4,3	12,0	16,7	28,2	28,9
Verenigingen (94)	4,0	14,1	10,3	14,3	13,6	13,4	11,7	17,8	18,3	23,5	12,5
Reparatie van computers en consumptieartikelen (95)	51,9	31,1	35,8	41,5	25,1	19,7	33,9	38,8	35,0	47,4	46,1
Overige persoonlijke diensten (96)	7,5	16,1	7,3	5,4	3,2	5,1	5,1	3,5	3,6	3,8	10,3
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (97-98)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	100.414,5	145.598,2	181.832,3	198.449,5	211.484,9	216.366,3	175.662,4	204.549,3	233.476,6	234.927,8	237.143,2

2.3 INVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST (NUTS1) EN A21-BEDRIJFSTAK

2.3.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	0,0	0,9	0,5	n.	n.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	464,7	331,2	686,7	n.	n.	709,7	608,1	592,3	690,0	740,8	1.086,5
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	89,2	36,5	62,3	n.	n.	900,0	373,4	562,3	423,5	457,9	555,2
Bouwnijverheid (F)	61,2	68,7	59,7	n.	n.	105,1	81,1	111,7	93,4	77,3	116,3
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	876,9	1.043,4	1.341,2	n.	n.	3.003,5	2.652,5	3.176,2	3.508,9	3.722,7	3.680,1
Vervoer en opslag (H)	514,9	809,7	955,3	n.	n.	1.441,7	1.101,6	1.202,0	990,9	1.095,9	1.203,0
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	64,9	88,9	80,8	n.	n.	24,8	21,6	20,2	21,3	28,4	29,7
Informatie en communicatie (J)	267,3	740,2	712,8	n.	n.	1.232,3	2.424,0	2.475,6	2.826,0	2.970,3	2.997,5
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	1.201,4	1.880,7	2.632,1	n.	n.	3.610,2	2.807,2	2.777,9	2.974,2	3.178,0	3.153,9
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	16,2	24,5	28,7	n.	n.	36,3	24,3	30,2	29,1	82,4	47,6
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	1.190,8	1.883,1	2.371,1	n.	n.	3.464,5	4.006,4	3.708,4	3.736,8	5.033,1	4.617,0
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	713,6	1.003,3	1.191,2	n.	n.	698,1	801,9	813,4	930,0	940,1	1.074,9
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	429,3	487,8	441,5	n.	n.	141,8	110,7	108,0	126,7	101,1	110,7
Onderwijs (P)	29,6	73,4	41,0	n.	n.	22,9	23,6	30,9	29,6	32,8	41,5
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	25,6	60,3	29,1	n.	n.	16,9	13,0	13,0	11,2	17,6	24,2
Kunst, amusement en recreatie (R)	85,7	73,5	146,2	n.	n.	141,9	116,0	96,8	52,9	51,8	23,5
Overige diensten (S)	45,5	92,9	147,7	n.	n.	57,6	78,1	96,5	122,3	548,4	636,7
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	1,2	3,1	1,0	n.	n.	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	514,0	609,0	727,6	n.	n.	792,9	817,8	904,9	1.000,8	1.192,8	1.220,5
Totaal	6.592,0	9.311,1	11.656,5	n.	n.	16.400,7	16.061,7	16.720,6	17.567,9	20.271,7	20.619,1

2.3.2 VLAAMS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	20,4	20,0	27,6	n.	n.	33,9	43,9	46,2	55,8	66,6	63,1
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	2.676,6	3.961,5	5.034,8	n.	n.	7.440,4	6.603,3	7.430,2	8.080,4	9.577,7	9.568,1
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	64,7	130,6	101,1	n.	n.	333,8	420,7	1.049,1	502,7	434,1	722,2
Bouwnijverheid (F)	159,5	463,3	312,7	n.	n.	413,3	442,1	805,7	1.116,7	1.048,5	1.251,8
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	1.681,5	2.573,0	2.435,6	n.	n.	3.948,1	3.919,3	4.456,0	4.985,3	6.458,5	6.338,8
Vervoer en opslag (H)	3.594,7	6.582,0	6.144,0	n.	n.	10.627,0	9.130,4	11.238,7	10.949,8	11.907,2	10.141,2
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	66,8	85,8	98,6	n.	n.	23,9	29,2	41,1	35,0	39,0	60,3
Informatie en communicatie (J)	298,8	760,5	551,8	n.	n.	877,5	1.134,9	1.146,1	1.399,4	1.273,4	1.449,9
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	436,4	899,7	1.036,3	n.	n.	1.100,7	1.131,3	1.284,9	1.449,0	1.412,2	1.297,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	31,7	49,8	40,2	n.	n.	65,4	70,4	110,2	248,4	291,3	637,6
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	802,8	1.288,1	1.421,7	n.	n.	1.820,8	1.830,7	2.481,8	1.869,6	1.842,4	2.083,9
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	1.204,0	2.025,5	2.656,3	n.	n.	2.188,5	2.326,7	2.532,9	2.764,0	3.036,2	3.009,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	73,3	183,5	131,4	n.	n.	127,7	107,6	102,7	110,9	107,0	116,3
Onderwijs (P)	92,5	233,9	122,3	n.	n.	130,5	132,6	162,3	172,2	207,3	233,7
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	73,3	199,3	76,8	n.	n.	50,8	56,4	56,3	56,7	59,9	65,6
Kunst, amusement en recreatie (R)	41,6	62,6	70,3	n.	n.	20,9	30,3	32,2	42,4	51,2	82,2
Overige diensten (S)	38,5	67,5	88,4	n.	n.	15,8	28,7	33,6	29,1	34,6	46,9
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	3,1	7,6	3,1	n.	n.	1,3	1,3	1,1	1,1	1,2	0,9
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	2.118,4	3.262,7	4.222,6	n.	n.	5.898,2	6.062,4	6.516,0	6.536,4	6.919,1	7.736,5
Totaal	13.478,6	22.856,9	24.575,6	n.	n.	35.118,5	33.502,2	39.527,1	40.404,9	44.767,4	44.905,8

2.3.3 WAALS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	2,5	4,9	4,4	n.	n.	2,5	3,1	5,7	2,6	9,2	9,1
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	948,8	1.281,3	1.055,6	n.	n.	2.282,2	2.274,2	2.614,2	2.628,8	3.370,2	3.688,8
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	25,5	32,5	32,8	n.	n.	222,3	154,2	233,0	295,0	253,7	247,9
Bouwnijverheid (F)	54,2	124,4	63,0	n.	n.	76,2	92,5	114,1	126,5	156,8	166,1
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	289,6	334,1	257,0	n.	n.	282,4	531,7	603,4	645,0	739,2	749,0
Vervoer en opslag (H)	283,9	426,0	371,2	n.	n.	677,7	554,1	647,8	677,1	774,9	981,4
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	16,0	26,7	25,9	n.	n.	5,8	6,9	7,8	7,8	9,8	8,8
Informatie en communicatie (J)	99,3	400,4	159,0	n.	n.	576,5	498,1	486,2	602,4	310,4	301,0
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	306,0	399,2	511,6	n.	n.	403,6	373,4	634,7	683,3	882,8	965,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	3,0	5,2	3,1	n.	n.	31,9	33,6	30,8	30,7	29,7	31,5
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	122,3	357,9	605,9	n.	n.	292,9	520,5	529,2	658,1	680,2	783,2
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	205,7	295,2	466,8	n.	n.	424,5	471,9	480,6	544,2	548,9	547,7
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	48,6	130,0	95,2	n.	n.	91,2	76,7	73,1	78,6	73,3	82,2
Onderwijs (P)	47,8	126,4	68,7	n.	n.	50,9	49,7	65,2	74,8	73,1	82,8
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	38,1	95,5	38,5	n.	n.	27,3	28,5	26,1	26,8	28,0	27,3
Kunst, amusement en recreatie (R)	13,4	23,8	34,8	n.	n.	10,7	24,2	18,0	18,5	26,6	29,3
Overige diensten (S)	8,8	16,0	8,0	n.	n.	4,3	10,0	15,2	16,4	17,7	22,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	1,4	4,2	1,2	n.	n.	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	1.148,9	1.324,2	2.317,4	n.	n.	2.692,9	2.790,7	3.060,1	3.250,3	3.672,8	3.642,8
Totaal	3.663,8	5.407,9	6.120,1	n.	n.	8.156,0	8.494,2	9.645,4	10.367,0	11.657,4	12.366,4

2.3.4 HET RIJK

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	22,9	25,8	32,5	n.	n.	36,5	47,0	51,9	58,4	75,8	72,2
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	4.090,1	5.574,0	6.777,1	n.	n.	10.432,3	9.485,6	10.636,7	11.399,2	13.688,7	14.343,4
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	179,4	199,6	196,2	n.	n.	1.456,1	948,3	1.844,4	1.221,2	1.145,7	1.525,3
Bouwnijverheid (F)	274,9	656,4	435,4	n.	n.	594,6	615,7	1.031,5	1.336,6	1.282,6	1.534,2
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	2.848,0	3.950,5	4.033,8	n.	n.	7.234,0	7.103,5	8.235,6	9.139,2	10.920,4	10.767,9
Vervoer en opslag (H)	4.393,5	7.817,7	7.470,5	n.	n.	12.746,4	10.786,1	13.088,5	12.617,8	13.778,0	12.325,6
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	147,7	201,4	205,3	n.	n.	54,5	57,7	69,1	64,1	77,2	98,8
Informatie en communicatie (J)	665,4	1.901,1	1.423,6	n.	n.	2.686,3	4.057,0	4.107,9	4.827,8	4.554,1	4.748,4
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	1.943,8	3.179,6	4.180,0	n.	n.	5.114,5	4.311,9	4.697,5	5.106,5	5.473,0	5.416,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	50,9	79,5	72,0	n.	n.	133,6	128,3	171,2	308,2	403,4	716,7
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	2.115,9	3.529,1	4.398,7	n.	n.	5.578,2	6.357,6	6.719,4	6.264,5	7.555,7	7.484,1
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	2.123,3	3.324,0	4.314,3	n.	n.	3.311,1	3.600,5	3.826,9	4.238,2	4.525,2	4.631,9
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	551,2	801,3	668,1	n.	n.	360,7	295,0	283,8	316,2	281,4	309,2
Onderwijs (P)	169,9	433,7	232,0	n.	n.	204,3	205,9	258,4	276,6	313,2	358,0
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	137,0	355,1	144,4	n.	n.	95,0	97,9	95,4	94,7	105,5	117,1
Kunst, amusement en recreatie (R)	140,7	159,9	251,3	n.	n.	173,5	170,5	147,0	113,8	129,6	135,0
Overige diensten (S)	92,8	176,4	244,1	n.	n.	77,7	116,8	145,3	167,8	600,7	705,8
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	5,7	14,9	5,3	n.	n.	1,9	1,9	1,6	1,5	1,6	1,3
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	3.781,3	5.195,9	7.267,6	n.	n.	9.384,0	9.670,9	10.481,0	10.787,5	11.784,7	12.599,8
Totaal	23.734,4	37.575,9	42.352,2	44.234,9	50.162,3	59.675,2	58.058,1	65.893,1	68.339,8	76.696,5	77.891,3

2.4 UITVOER VAN DIENSTEN PER GEWEST (NUTS1) EN A21-BEDRIJFSTAK

2.4.1 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	0,0	0,8	0,2	n.	n.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	621,8	326,3	264,8	n.	n.	540,7	596,3	924,7	743,3	729,1	1.103,6
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	49,9	103,7	156,2	n.	n.	515,2	281,7	344,9	186,6	333,7	476,1
Bouwnijverheid (F)	59,0	73,9	166,7	n.	n.	218,7	139,9	105,1	86,3	159,9	108,3
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	648,6	911,2	1.243,5	n.	n.	2.810,3	2.182,4	2.390,1	2.523,0	2.790,9	2.563,2
Vervoer en opslag (H)	354,2	680,8	562,9	n.	n.	738,8	647,0	723,6	810,0	1.078,2	1.159,2
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	357,0	830,3	746,8	n.	n.	963,3	935,5	999,7	1.068,0	1.101,4	1.132,1
Informatie en communicatie (J)	290,3	699,2	623,0	n.	n.	773,9	2.364,1	2.583,1	2.854,9	2.801,0	2.936,7
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	1.978,5	3.086,9	4.281,8	n.	n.	4.979,1	4.471,2	4.245,9	4.278,8	4.292,8	4.651,4
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	15,4	18,1	29,4	n.	n.	58,0	16,4	13,7	30,4	31,2	31,3
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	1.613,5	2.470,4	3.516,4	n.	n.	3.892,9	4.864,1	5.688,6	5.398,4	6.299,1	6.292,0
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	209,3	279,7	371,1	n.	n.	317,5	442,2	502,1	427,8	595,2	809,4
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	464,9	568,9	756,4	n.	n.	360,3	320,1	356,9	400,0	423,9	408,5
Onderwijs (P)	9,2	12,8	29,9	n.	n.	1,4	8,0	5,0	23,5	9,9	20,7
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	10,5	27,4	61,8	n.	n.	51,7	54,5	44,8	60,9	84,8	68,3
Kunst, amusement en recreatie (R)	67,0	92,8	166,7	n.	n.	136,7	142,6	120,8	76,7	79,5	67,7
Overige diensten (S)	51,1	92,3	184,5	n.	n.	80,1	120,5	141,7	161,3	376,9	762,3
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	6.800,2	10.275,5	13.162,1	n.	n.	16.438,7	17.586,5	19.190,7	19.129,9	21.187,5	22.590,8

2.4.2 VLAAMS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	11,4	25,4	23,4	n.	n.	9,9	10,1	32,0	25,0	43,7	21,8
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	2.762,0	4.073,5	4.542,1	n.	n.	8.200,6	6.162,6	7.165,4	8.278,0	8.999,6	8.791,2
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	318,3	50,6	126,0	n.	n.	156,2	163,0	260,8	325,0	297,5	336,9
Bouwnijverheid (F)	232,7	531,7	619,1	n.	n.	939,7	921,1	1.089,5	1.205,0	1.073,4	1.348,3
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	1.509,9	2.099,9	3.405,3	n.	n.	4.334,1	6.108,0	5.680,7	5.634,2	6.567,0	7.124,0
Vervoer en opslag (H)	6.374,1	10.510,4	9.673,3	n.	n.	16.714,4	13.791,3	17.676,4	17.287,8	18.235,1	16.320,2
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	941,9	1.584,1	1.852,5	n.	n.	1.915,5	1.914,1	2.046,7	2.078,4	2.206,2	2.321,2
Informatie en communicatie (J)	268,6	854,8	921,9	n.	n.	1.041,4	1.508,1	1.875,5	1.928,2	2.253,0	2.337,0
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	846,6	1.028,0	1.375,3	n.	n.	1.415,9	1.683,2	1.774,4	1.689,1	1.612,8	1.575,8
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	11,4	19,2	33,9	n.	n.	29,7	16,7	74,2	113,8	161,5	609,1
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	1.330,8	2.279,0	2.720,6	n.	n.	3.527,0	4.737,4	4.430,2	4.119,2	5.002,9	5.053,3
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	262,0	781,0	902,9	n.	n.	636,9	752,0	979,7	1.114,8	1.471,1	1.449,2
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	281,9	220,4	462,3	n.	n.	582,6	546,9	530,2	555,5	623,1	593,3
Onderwijs (P)	19,4	35,4	90,1	n.	n.	104,2	109,6	145,5	161,7	194,2	197,8
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	35,2	86,1	214,0	n.	n.	151,6	218,3	195,9	249,4	336,4	295,7
Kunst, amusement en recreatie (R)	46,5	76,6	142,2	n.	n.	65,1	94,8	97,6	99,6	124,6	118,9
Overige diensten (S)	73,5	129,4	191,8	n.	n.	40,6	47,6	56,0	55,3	57,9	83,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	0,0	0,0	0,1	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	15.326,2	24.385,5	27.296,8	n.	n.	39.865,4	38.784,8	44.110,7	44.920,0	49.260,0	48.576,9

2.4.3 WAALS GEWEST

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	0,5	4,8	6,9	n.	n.	0,2	0,5	1,7	0,4	6,1	3,7
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	620,1	1.014,5	1.063,9	n.	n.	2.828,2	3.185,8	3.159,8	2.934,1	3.955,0	3.777,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	8,9	4,4	41,9	n.	n.	110,7	40,2	64,0	112,3	116,2	158,5
Bouwnijverheid (F)	53,4	105,6	161,0	n.	n.	129,4	127,0	182,6	155,4	181,7	163,9
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	429,4	599,2	899,9	n.	n.	1.138,2	1.210,9	1.157,4	1.338,9	1.413,8	1.525,0
Vervoer en opslag (H)	486,8	855,5	801,2	n.	n.	1.191,0	912,9	1.138,9	1.195,6	1.314,2	1.564,9
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	343,9	557,1	705,4	n.	n.	722,8	723,0	809,3	812,4	840,1	865,9
Informatie en communicatie (J)	214,9	444,1	527,1	n.	n.	761,4	696,7	819,5	1.349,4	1.075,1	1.328,1
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	553,3	821,8	1.038,2	n.	n.	1.385,9	1.362,4	1.968,8	2.102,9	2.610,3	2.884,8
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	2,5	3,4	2,9	n.	n.	4,9	15,2	11,5	15,1	17,6	7,5
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	315,7	536,8	731,2	n.	n.	621,3	745,1	1.103,4	1.166,1	1.147,2	1.171,5
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	31,3	53,5	105,5	n.	n.	67,8	141,6	186,4	182,8	190,0	223,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	185,6	149,3	310,7	n.	n.	391,7	358,2	355,4	370,0	402,7	375,7
Onderwijs (P)	9,8	14,4	26,7	n.	n.	2,5	7,5	41,8	27,7	45,0	45,8
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	38,1	79,4	211,0	n.	n.	84,7	101,6	188,6	121,9	157,5	115,8
Kunst, amusement en recreatie (R)	22,6	34,0	51,2	n.	n.	52,9	62,4	53,0	53,6	64,7	83,1
Overige diensten (S)	27,0	15,2	28,6	n.	n.	12,3	14,8	20,9	20,3	22,7	21,9
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	3.343,8	5.293,0	6.713,3	n.	n.	9.505,9	9.705,8	11.263,0	11.958,9	13.559,9	14.317,1

2.4.4 HET RIJK

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (A)	11,9	31,0	30,5	n.	n.	10,2	10,6	33,7	25,4	49,8	25,5
Industrie, m.i.v. de extractieve nijverheid (B+C)	4.003,9	5.414,3	5.870,8	n.	n.	11.569,5	9.944,7	11.249,9	11.955,4	13.683,7	13.672,5
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht en Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (D+E)	377,1	158,7	324,1	n.	n.	782,1	484,9	669,7	623,9	747,4	971,5
Bouwnijverheid (F)	345,1	711,2	946,8	n.	n.	1.287,8	1.188,0	1.377,2	1.446,7	1.415,0	1.620,5
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (G)	2.587,9	3.610,3	5.548,7	n.	n.	8.282,6	9.501,3	9.228,2	9.496,1	10.771,7	11.212,2
Vervoer en opslag (H)	7.215,1	12.046,7	11.037,4	n.	n.	18.644,2	15.351,2	19.538,9	19.293,4	20.627,5	19.044,3
Verschaffen van accommodatie; eet- en drinkgelegenheden (I)	1.642,8	2.971,5	3.304,7	n.	n.	3.601,6	3.572,6	3.855,7	3.958,8	4.147,7	4.319,2
Informatie en communicatie (J)	773,8	1.998,1	2.072,0	n.	n.	2.576,7	4.568,9	5.278,1	6.132,5	6.129,1	6.601,8
Financiële activiteiten en verzekeringen (K)	3.378,4	4.936,7	6.695,3	n.	n.	7.780,9	7.516,8	7.989,1	8.070,8	8.515,9	9.112,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (L)	29,3	40,7	66,2	n.	n.	92,6	48,3	99,4	159,3	210,3	647,9
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (M)	3.260,0	5.286,2	6.968,2	n.	n.	8.041,2	10.346,6	11.222,2	10.683,7	12.449,2	12.516,8
Administratieve en ondersteunende diensten (N)	502,6	1.114,2	1.379,5	n.	n.	1.022,2	1.335,8	1.668,2	1.725,4	2.256,3	2.481,9
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (O)	932,4	938,6	1.529,4	n.	n.	1.334,6	1.225,2	1.242,5	1.325,5	1.449,7	1.377,5
Onderwijs (P)	38,4	62,6	146,7	n.	n.	108,1	125,1	192,3	212,9	249,1	264,3
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Q)	83,8	192,9	486,8	n.	n.	288,0	374,4	429,3	432,2	578,7	479,8
Kunst, amusement en recreatie (R)	136,1	203,4	360,1	n.	n.	254,7	299,8	271,4	229,9	268,8	269,7
Overige diensten (S)	151,6	236,9	404,9	n.	n.	133,0	182,9	218,6	236,9	457,5	867,4
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel en niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik (T)	0,0	0,0	0,1	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	0,0	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	25.470,2	39.954,0	47.172,2	48.870,1	55.635,7	65.810,0	66.077,1	74.564,4	76.008,8	84.007,4	85.484,8

3. Resultaten voor de Duitstalige Gemeenschap

3.1 GLOBALE RESULTATEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Invoer van goederen	n.	636,9	782,7	810,1	909,0	965,2	773,8	849,6	855,6	909,4	860,8
Uitvoer van goederen	n.	951,8	1.188,9	1.162,3	1.371,1	1.339,6	1.114,1	1.234,0	1.298,8	1.342,6	1.361,6
Netto-uitvoer van goederen	n.	314,9	406,2	352,2	462,1	374,4	340,3	384,4	443,2	433,2	500,8
Invoer van diensten	n.	116,1	139,9	n.	n.	182,6	216,7	243,4	244,0	286,5	295,7
Uitvoer van diensten	n.	107,0	119,7	n.	n.	163,0	156,5	179,9	156,6	206,0	198,0
Netto-uitvoer van diensten	n.	-9,1	-20,2	n.	n.	-19,6	-60,2	-63,5	-87,4	-80,5	-97,7
Invoer van goederen en diensten	n.	753,0	922,6	n.	n.	1.147,8	990,5	1.093,0	1.099,6	1.195,9	1.156,5
Uitvoer van goederen en diensten	n.	1.058,8	1.308,6	n.	n.	1.502,6	1.270,6	1.413,9	1.455,4	1.548,6	1.559,6
Netto-uitvoer van goederen en diensten	n.	305,8	386,0	n.	n.	354,8	280,1	320,9	355,8	352,7	403,1

3.2 RESULTATEN PER A38-BEDRIJFSTAK

3.2.1 INVOER VAN GOEDEREN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	n.	3,7	6,5	5,4	10,5	12,8	14,5	17,8	15,7	19,4	18,7
Winning van delfstoffen (BB)	n.	0,0	0,4	0,0	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	n.	159,2	192,0	121,2	211,5	215,0	202,9	228,5	183,5	200,7	216,1
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	n.	20,8	19,7	21,1	22,2	16,7	13,0	15,6	18,7	16,3	14,0
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	n.	34,6	15,2	15,5	18,1	17,1	17,2	20,5	16,9	15,2	16,2
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van chemische producten (CE)	n.	39,3	27,1	27,2	29,5	35,5	21,5	29,8	40,9	35,1	34,4
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	n.	1,8	3,4	3,4	3,0	4,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	n.	27,5	32,0	36,8	52,2	53,1	38,8	48,3	52,2	45,3	49,0
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	n.	70,1	63,4	89,8	92,5	90,3	47,3	59,6	78,1	71,4	62,4
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	n.	3,0	2,9	3,0	3,3	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	n.	65,3	89,3	144,2	135,6	167,0	118,8	145,6	157,9	152,4	125,1
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	n.	12,5	21,3	14,5	4,4	4,5	1,8	2,0	2,3	0,0	0,0
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	n.	14,2	25,3	26,9	22,8	32,4	18,7	17,2	22,0	22,4	18,3
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	n.	22,0	31,4	30,5	30,3	30,7	11,7	10,4	15,4	17,2	16,4
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	n.	0,9	1,6	2,0	0,8	1,2	0,3	0,8	2,4	3,7	0,9
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	n.	0,6	1,2	0,7	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	0,2	0,6
Bouwnijverheid (FF)	n.	5,5	9,0	7,5	7,2	8,2	16,5	17,1	21,7	19,5	10,0
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	n.	141,6	208,5	219,0	214,3	226,6	200,2	186,4	198,4	270,3	255,4
Vervoer en opslag (HH)	n.	13,2	29,9	31,3	36,1	35,0	28,9	28,9	6,0	2,4	2,1
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	n.	0,3	0,2	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	n.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	0,8	1,2	0,8	1,0
Telecommunicatie (JB)	n.	0,3	0,0	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	n.	0,0	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	n.	0,1	0,4	2,5	1,3	2,1	0,3	0,2	0,5	0,0	0,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	n.	0,3	0,8	1,2	0,7	0,8	1,0	0,8	0,7	0,1	2,1
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reclamewezenen marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	n.	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	2,1	0,1	0,1
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	n.	0,0	0,6	2,4	8,4	4,1	1,8	4,4	4,9	1,1	1,2
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	n.	0,0	0,0	2,8	2,7	2,7	2,4	1,6	1,1	0,6	1,1
Onderwijs (PP)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menselijke gezondheidszorg (QA)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Kunst, amusement en recreatie (RR)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2
Overige diensten (SS)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,6	12,5	12,1	14,3	14,9

3.2.1 INVOER VAN GOEDEREN (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	n.	636,9	782,7	810,1	909,0	965,2	773,8	849,6	855,6	909,4	860,8

3.2.2 UITVOER VAN GOEDEREN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	n.	8,8	12,3	16,7	12,3	12,0	13,0	13,0	15,7	16,1	14,0
Winning van delfstoffen (BB)	n.	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	n.	242,5	299,8	184,4	358,2	365,1	379,8	451,6	398,2	428,2	494,0
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	n.	39,5	47,0	46,9	49,2	43,5	37,7	42,1	41,3	41,4	38,4
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	n.	44,8	44,3	45,7	60,0	46,6	36,0	41,4	47,6	45,5	43,0
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van chemische producten (CE)	n.	65,3	58,3	55,2	56,2	56,8	37,4	51,0	70,2	62,7	63,8
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	n.	2,4	4,6	4,8	5,0	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	n.	87,0	108,1	119,5	136,8	130,5	109,4	119,5	131,7	132,8	126,8
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	n.	79,8	89,0	139,7	122,4	114,3	77,1	83,3	104,6	92,3	88,5
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	n.	1,5	1,1	0,1	0,3	1,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,0
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	n.	140,3	148,7	207,9	221,2	224,5	175,5	175,5	190,1	175,0	167,2
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	n.	12,4	26,8	21,1	7,8	4,3	1,2	2,4	5,4	3,0	2,0
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	n.	29,3	61,1	67,1	54,7	68,2	52,5	39,1	50,3	51,2	46,5
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	n.	32,3	34,3	43,2	47,9	46,5	16,0	13,8	32,5	33,1	35,9
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	n.	0,5	0,8	0,9	0,4	0,5	0,3	0,7	0,8	0,5	0,2
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	n.	0,9	0,7	0,2	1,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0
Bouwnijverheid (FF)	n.	8,3	3,6	2,7	5,2	5,8	3,7	9,7	10,4	6,6	4,4
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	n.	149,8	241,3	200,3	212,7	197,9	141,8	152,5	160,6	227,4	208,0
Vervoer en opslag (HH)	n.	3,9	5,3	3,2	6,7	8,1	15,0	22,7	13,5	1,0	1,4
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9	3,4	2,4	1,1	1,0
Telecommunicatie (JB)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	n.	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	n.	0,0	0,6	1,6	1,2	1,4	0,1	0,2	0,3	0,0	0,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	n.	1,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,7	0,6	0,6	1,1	0,4
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reclamewezenen marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	n.	0,0	0,3	0,5	10,1	4,0	0,2	0,7	1,8	0,5	0,0
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	n.	0,0	0,0	0,4	0,4	0,9	1,0	0,3	0,5	0,2	0,1
Onderwijs (PP)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menselijke gezondheidszorg (QA)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Kunst, amusement en recreatie (RR)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige diensten (SS)	n.	0,1	0,0	0,2	1,4	1,8	11,7	10,3	20,1	22,5	24,9

3.2.2 UITVOER VAN GOEDEREN (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	n.	951,8	1.188,9	1.162,3	1.371,1	1.339,6	1.114,1	1.234,0	1.298,8	1.342,6	1.361,6

3.2.3 INVOER VAN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (1)	n.	0,2	1,4	n.	n.	0,2	0,2	0,2	0,2	3,8	3,6
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie (2)	n.	36,9	36,3	n.	n.	48,9	60,7	69,5	67,1	72,5	72,6
Bouwnijverheid (3)	n.	1,8	0,6	n.	n.	1,4	3,4	5,1	6,1	8,7	8,4
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden (4)	n.	36,5	24,3	n.	n.	38,2	47,7	49,9	43,6	68,0	71,6
Informatie en communicatie (5)	n.	1,3	0,3	n.	n.	3,0	7,1	10,9	9,9	5,9	5,6
Financiële activiteiten en verzekeringen (6)	n.	2,7	2,7	n.	n.	4,4	4,0	4,3	3,8	3,7	3,4
Exploitatie van en handel in onroerend goed (7)	n.	0,0	0,0	n.	n.	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,9
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (9)	n.	6,0	3,4	n.	n.	2,8	2,6	2,5	2,6	2,7	2,8
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten; andere dienstverlenende activiteiten (8+10)	n.	3,9	10,1	n.	n.	9,8	15,7	18,9	22,2	23,0	30,2
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	n.	26,8	60,8	n.	n.	73,3	74,7	81,5	88,0	97,7	96,6
Invoer van diensten	n.	116,1	139,9	n.	n.	182,6	216,7	243,4	244,0	286,5	295,7

3.2.4 UITVOER VAN DIENSTEN

(miljoenen euro's)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Landbouw, bosbouw en visserij (1)	n.	1,1	0,1	n.	n.	0,1	0,1	0,0	0,4	3,8	3,1
Verwerkende nijverheid, mijnbouw en andere industrie (2)	n.	8,0	20,5	n.	n.	8,0	21,7	20,7	13,8	24,7	17,7
Bouwnijverheid (3)	n.	1,8	3,3	n.	n.	1,3	1,0	5,6	2,0	1,3	1,0
Groot- en detailhandel, transport, verschaffen van accommodatie en maaltijden (4)	n.	79,8	74,0	n.	n.	126,5	100,0	117,7	102,6	133,3	128,0
Informatie en communicatie (5)	n.	1,0	0,2	n.	n.	4,5	10,3	10,0	10,3	7,5	10,3
Financiële activiteiten en verzekeringen (6)	n.	5,7	8,0	n.	n.	9,1	10,8	12,5	11,3	9,1	9,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed; vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten; administratieve en ondersteunende diensten (7+8)	n.	4,5	3,4	n.	n.	0,8	0,6	1,4	1,2	8,5	11,5
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen; onderwijs; gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (9)	n.	4,2	9,6	n.	n.	12,3	11,6	11,6	14,6	16,3	14,0
Andere dienstverlenende activiteiten (10)	n.	0,9	0,6	n.	n.	0,4	0,4	0,4	0,4	1,5	2,9
Consumptieve bestedingen gezinnen (P.3)	n.	0,0	0,0	n.	n.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Uitvoer van diensten	n.	107,0	119,7	n.	n.	163,0	156,5	179,9	156,6	206,0	198,0

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat [de publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

ADS	Algemene Directie Statistiek van de Federale Overheidsdienst Economie
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
C_A	Productie volgens de definities van de administratieve aggregaten
C_B	Intermediair verbruik volgens de definities van de administratieve aggregaten
C_C	Toegevoegde waarde volgens de definities van de administratieve aggregaten
ESR	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
FISIM	Financial intermediation services indirectly measured
INR	Instituut van de nationale rekeningen
MA	Multi-arrondissementele ondernemingen; i.e. ondernemingen met vestigingen in meerdere arrondissementen
NACE	Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes
NBB	Nationale Bank van België
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
NUTS 1	Code NUTS-niveau in België: gewesten
NUTS 2	Code NUTS-niveau in België: provincies
NUTS 3	Code NUTS-niveau in België: arrondissementen
P.61	ESR code voor uitvoer van goederen
P.62	ESR code voor uitvoer van diensten
P.71	ESR code voor invoer van goederen
P.72	ESR code voor invoer van diensten
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
S.11	Sector van de niet-financiële vennootschappen
S.13	Overheid
S.14	Huishoudens
STATEC	Institut national de la statistique et des études économiques du Grand-Duché du Luxembourg
SUT	Supply and Use Table

- UA Uni-arrondissementele ondernemingen; i.e. ondernemingen die slechts in 1 arrondissement voorkomen of waarvan alle vestigingen zich binnen 1 arrondissement bevinden
- VL Vlaams Gewest
- W Waals Gewest

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek “e-service”, kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Via de rubriek “[Print-on-demand](#)” kan u tegen betaling een papieren versie van deze publicatie bestellen.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

Tel. +32 2 221 30 40 - Fax +32 2 221 32 30

nationalaccounts@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in juli 2016